

H. L. Heijkoop:

Dopisy mladým lidem

Uit het Woord der Waarheid
Blijhamsterstraat 58
NL-9671, AX Winschoten/Nederland

© Uit het Woord der Waarheid

Blijhamsterstraat 58

NL-9671, AX Winschoten/Nederland

Printed by: Basse-Druck GmbH, D-5800 Hagen 7, Germany

OBSAH:

Musí se člověk obrátit?	7
Proč se člověk musí obrátit?	13
Jak obdržím pokoj s Bohem?	20
Vysvobození z moci hřícha	29
Předurčil Bůh některé lidi k zahynutí?	41
Vyvolení	49
Kristus náš nejvyšší Kněz	56
Znovuzrození	66
Obecenství s Otcem a se Synem Jeho Ježíšem Kristem	74
Kristus — náš Přímluvce	79
Posvěcení	88
O ceně četby Bible	94
Modlitební život	104
Jste pokřtěni?	116
Večeře Páně	124
Stůl Páně	133
Velebení	145
Služba	156
Naše místo na zemi	165

Musí se člověk obrátit?

Milý příteli!

Téma, které jsi navodil, opravdu stojí za to, aby ses nad ním vážně zamyslí; proto jím hned začnu.

Píšeš, že při osobních rozhovorech a také ve shromážděních Ti často bylo řečeno, že se musíš obrátit. Ty však necítíš, že by to bylo nutné. Jsi plně zaměstnán svými zájmy, máš hezký domov a výborné přátele, doufáš, že brzy dostaneš v zaměstnání dobré místo, a chtěl bys pak také trochu poznat svět. Se svými poměry jsi naprosto spokojen a – popravdě řečeno – ta ustavičná napomínání, že se musíš obrátit, se Ti zdají být opravdu zbytečná a máš jich už po krk.

Velice dobře Tě chápou. Jsou lidé, kteří se stále zabývají jinými lidmi, celý den udělují dobré rady anebo Ti říkají, že všechno děláš špatně. Poslouchat to stále není jistě žádné potěšení, zvláště tehdy ne, když dost dobře nevíš, zda nemají pravdu.

A právě toto je velice důležité: mají pravdu nebo se mýlí? Musíš se obrátit, anebo to není nutné? Kdyby tu šlo o nějakou nepodstatnou věc, lehko bys to přešel, i kdyby se později ukázalo, žeš neměl pravdu. Propříště už by sis to pamatoval. Při obrácení však jde o to, kde budeš trávit celou věčnost. A to by Ti přece mělo být natolik důležité, aby sis o tom zjednal naprosté jasno. Přemýšlel jsi už někdy o věčnosti? Souhlasím s Tebou v tom směru, že ji nikdy nepochopíme, dokud tam nebudeme. Ale přece to stojí za to, trochu se nad tím zamyslet, abychom o ní získali alespoň jakousi malou představu, nemyslíš?

Kdysi jsem četl smyšlený příběh o jednom velmi chytřém chlapci, kterého král té země chtěl vyzkoušet. Zeptal se ho: »Jak dlouho trvá věčnost?«

Chlapec odpověděl: »Pane králi, v jedné daleké zemi jest velice vysoká hora, jejíž vrchol ční vysoko nad oblaky. Ta hora je celá z kovu. Jednou za sto let přiletí malý ptáček, aby si o tu horu obrousil zobáček. Až se tím ona hora tak opotřebí, že už ji nebude možné vidět, uplyne jedna vteřina věčnosti.«

Nedává nám tato odpověď alespoň jakousi představu o tom, že věčnost je bez konce? A přitom i tato představa je nesprávná, protože na věčnosti nebudou žádné vteřiny. Tisíc let tam je jako jeden den, a ovšem také jeden den jako tisíc let (2 Pt 3,8). Věčnost nemá žádný konec, takže ani není nějaká míra, kterou bychom ji mohli měřit.

A přece nám ta povídka dává určitou informaci o poměru mezi časem našeho pozemského života a věčností, která pak bude následovat. Co je takových 10, 50, 80 nebo dokonce 100 let v porovnání s věčností? Zda tedy není důležité vědět, kde a jak ji budeme trávit?

Vzpomínám si opět na jeden starý příběh. Víš jistě, že ve středověku si většina knížat držela dvorní šašky. Byli to ponejvíce lidé s vadami růstu, k tomu ještě oblečení do směšných šatů, kteří svými žerty a hloupými poznámkami musili obveselovat své pány. Byli to klauni oné doby.

Nuže jeden kníže udělil svému šaškovi bláznovskou čapku (cípatou čepici se zvonečky) a bláznovské žezlo jako odznaky jeho důstojnosti s podmínkou, že musí tyto věci odevzdat tomu, kdo si bude počínat ještě nesmyslněji nežli on.

Krátce na to kníže vážně onemocněl. Jeho šašek ho navštívil a zeptal se ho, zda se zase brzo uzdraví. Kníže odpověděl, že lékaři řekli, že není naděje na zlepšení a že bude musit brzo zemřít.

»Nuže,« řekl šašek, »udělal jste jistě přípravy na tu velikou cestu a postaral jste se, aby bylo všechno připraveno k vašemu přijetí?«

»Ne,« odpověděl kníže, »to je právě to strašné, že nevím, jak budu přijat.«

»Ale cožpak jste nevěděl, že jednou budete musit tu cestu podniknout?«

»Věděl jsem to sice, ale nezabýval jsem se tím. Musil jsem ještě vyřizovat tolik jiných věcí.« — »Přece však,« pokračoval šašek, »když jste vyjížděl na jednodenní cestu, jezdíval před vámi hlasatel a dbal, aby všude bylo připraveno jídlo, pití a podobně.

A když jste se někam odebral na několik týdnů nebo dokonce měsíců, bylo už všechno dlouho předtím připravováno. Několik dní před odjezdem vyjeli před vámi různí služebníci, kteří dbali, aby vše bylo v pořádku, až dorazíte na jednotlivá místa. A pro tu velikou cestu do místa, kde máte zůstat navždy, jste nepřipravil vůbec nic? Zde vám vracím vaši bláznovskou čepici a žezlo, neboť tak pošetilý já jsem ještě nikdy nebyl.« A neměl snad onen šašek pravdu?

Nejprve jsi chodil přes deset let do školy, a nyní celý den pracuješ a ještě i večer se učíš, abys brzo dostal nějaké pěkné místo. Takhle už se namáháš dobrých dvacet let, abys pak možná čtyřicet let hodně vydělával a potom, bude-li Ti to možné, deset, anebo dožiješ-li se zvláště vysokého věku, dvacet let žil ze svého důchodu anebo z úspor. Co bys řekl o rodičích, kteří by své děti nepo-

sílali do školy a nedali je vyučit žádnému povolání, protože si myslí: Jen at' si klidně hrají, děti přece vůbec nemyslí na budoucnost, a až budou natolik velké, že se samy budou musit o sebe starat, však si už poradí, jak se se vším vypořádat!

Nuže jestliže se tolik namáháš a obětuješ tolik let svého života, abys nanejvýš padesát nebo šedesát let měl slušné příjmy, není to pak od Tebe neodpovědné, že nemyslíš na věčnost a nezabýváš se otázkou: *Kde budu trávit věčnost?* A mimo to ani nevíš, zda vůbec to výhodné místo dostaneš, zda nebudeš nemocen, anebo dokonce nebudeš-li musit zemřít dříve, než všeho toho dosáhneš. *Avšak zcela jistě víš, že Tě čeká věčnost!* »Uloženo je lidem jednou umřítí« — o tomto výroku Bible ještě nikdo nikdy nepochyboval, ba ani největší posměvači a nejzatrvelejší ateisté. Toho se dotknout nemohou, vždyť jinak by se jim lidé vysmáli; neboť kdo z lidí ještě nepocítil ve své blízkosti smrt?

Jenže co čteme dále v tom 27. verši 9. kapitoly Epištoly Židům? — *»A potom (bude) soud!«* Zda to skutečně není neodpovědná pošetilost o nic se nestarat a klidně nechat všechno na sebe přijít? Ovšem, ale pak to poznáš sám, *kde* budeš trávit věčnost. Jenomže . . . potom se na věky věků už nic nezmění. »Na které místo padá strom, tu zůstává ležet« (Kaz 11,3).

Možná že řekneš: Inu tak naspěch snad ještě nemám! Vždyť i tak už mám tolik práce. A navíc se ve svém volném čase přece nechceš zabývat takovými chmurnými věcmi jako jsou smrt a umírání. Myslíš si, že na to budeš mít dosti času, až budeš poněkud starší, až si trochu užiješ života a najdeš si více času k přemýšlení o smrti.

Jenomže cožpak víš, zda budeš živ ještě padesát let? Anebo ještě třicet? Nebo snad jen deset? Anebo už jen dvanáct měsíců popřípadě jen pouhých dvanáct hodin?

Vzpomínám si na jednoho obchodníka v Holandsku, který za dveřmi svého obchodu vyslechl řeč jednoho kazatele na ulici. Když proslov skončil, šel do obývacího pokoje, sedl na židli – a byl mrtev!

A i kdybys byl ještě dlouho živ, chceš snad, dokud jsi ještě silný a zdráv, dělat co sám chceš a přenechat Bohu už jen zbytek? Máš-li toto v úmyslu (a zůstaneš-li naživu), víš snad, že Bůh Tě i pak ještě přijme?

Je jisté, že »Bůh chce, aby všichni lidé spaseni byli« (1 Tm 2,4). Říká všem lidem: »Smiřte se s Bohem!« (2 K 5,20) Přijal lotra na kříži a tisíce jiných, kteří se k Němu obrátili třeba i na smrtelné posteli. Sám jsem znal jednu ženu, která přišla k obrácení, když jí bylo 85 let.

Ale v 33. kapitole knihy Job je též napsáno, že Bůh mluví k člověku dvakrát nebo třikrát, a nedbají-li toho lidé, tedy Bůh to, »čemu je učí, zpečet'uje« (16. verš).

Když se farao opakovaně zdráhal uposlechnout, Bůh zatvrdil jeho srdce, takže potom se už nemohl obrátit. Až bude Kristova Církev vtržena do nebe, Bůh pošle všem, kdo slyšeli evangelium, ale neuvěřili, »mocné dílo podvodů, aby věřili lži, a aby odsouzeni byli všichni, kteří neuvěřili pravdě« (2 Te 2,11–12). *To může Bůh učinit i s Tebou*, budeš-li stále odmítat Jeho pozvání, aby ses obrátil. »Neboť časy této neznámosti přehlédaje Bůh, již nyní prikazuje lidem *všechněm všudy*, aby *pokání činili*, protože uložil den, v kterém souditi bude

všechnen svět v spravedlnosti skrze toho muže, kterého k tomu určil, a podal o tom všechněm důkaz, vzkřísiv ho z mrtvých« (Sk 17,30–31 – elbf. př.).

Neměl bys to vzít opravdu vážně a hned teď jít k Bohu s vyznáním svých hříchů a s prosbou, aby Tě přijal?

»Protož my na místě Kristově poselství dějíce, jako by Bůh skrze nás žádal, prosíme na místě Kristově, smiřte se s Bohem! Nebot' toho, který hříchu nepoznal, za nás učinil hříchem, abychom my učinění byli spravedlností Boží v něm (2 K 5,20–21).

»Dnes, uslyšíte-li hlas jeho, nezatvrzujte srdcí svých« (Žid 4,7)!

Se srdečnými pozdravy

Tvůj H. L. H.

Proč se člověk musí obrátit?

Milí přátelé!

Tážete se nyní, *proč* se vůbec člověk musí obrátit a co vlastně je obrácení.

Nejjednodušší odpovědí na první otázku je: *Protože to říká Bůh!* Jestliže Bůh něco říká, nelze nic namítat. Pak máme jako Jeho stvoření sklonit hlavu a uposlechnout. »Ó člověče, kdo jsi ty, že odmlouváš Bohu? Zda hrnec dí hrnčíři: Proč . . . ?« (Ř 9,20). Ve Skutcích apoštolů 17,30 jsme viděli, že »časy této neznámosti přehlédaje Bůh, již nyní přikazuje lidem všechněm všudy, aby pokání činili«. Ano, zhruba na 80 místech Starého a asi na 70 místech Nového zákona se mluví o obrácení.

Jenže Bůh nám ve Svém Slově také jasně ukazuje, proč přikazuje člověku, aby se obrátil. »Shovívá nám, nechť, aby (ně)kteří zahynuli, ale všichni ku pokání se obrátili« (2 Pt 3,9). Ve Skut. ap. 17 uvádí za důvod Svého příkazu lidem, aby se obrátili, to, že »uložil den, v kterém souditi bude všečen svět v spravedlnosti«. Jednou přijde den, kdy každý člověk bude musit před svým Stvořitelem skládat účty ze svého života. A Bůh, který zná člověka, řekne pak jako soudce: »Všichni zhřešili a nedosahují slávy Boží« (Ř 3,23). Proto Bůh na člověku požaduje, aby se obrátil, neboť »to jest dobré a vzácné před Spasitelem naším Bohem, který chce, aby všichni lidé spaseni byli a k známosti pravdy přišli« (1 Tm 2,4).

Taková je tedy příčina, proč Bůh přikazuje člověku, aby se obrátil. Člověk totiž svému Stvořiteli nesloužil, nýbrž je hříšník, a za to se mu dostane spravedlivého Božího odsouzení.

Člověk je hříšník

Je to hrozná pravda. Je tomu vskutku tak, avšak mnoho lidí na to nemyslí a jsou dokonce tací, kteří to popírají. Ale myslíte si, že jsou opravdu sami přesvědčeni o tom, co tvrdí? Cožpak může člověk, je-li čestný, popřít, že často dělal špatné věci?

Více než jednou jsem se tázal lidí, kteří nahlas prohlašovali, že vždycky žili správně a že každému prý dávali, co mu náleželo, zda je jejich svědomí ještě nikdy neodsuzovalo, když něco udělali, něco řekli anebo si mysli. Jen zřídkakdy pak takový člověk ještě měl ubohou smělost tvrdit, že nic takového se mu dosud nestalo.

Hříšník je člověk, který zhřešil. Nestává se hříšníkem teprve tehdy, když nadělá mnoho zlých věcí. *Už jeden spáchaný hřích činí člověka hříšníkem.*

Ve společenském životě toto každý uznává. Nikdo neřekne: »Ten či onen ještě není vrahem, protože se dopustil vraždy teprve jednou nebo dvakrát.« Jestliže však jde o poměr k Bohu, člověk chce používat jiné měřítko, *protože v opačném případě by se sám musil odsoudit.*

Svědomí

Bůh dal každému člověku svědomí (Ř 2,15), které ho obviňuje ze zcela určitých nepravých věcí. Ne že by svědomí ukazovalo všechno, co je špatné. Na svědomí má vliv a utváří je naše okolí. Vždycky ale mluví, kdykoli člověk udělá něco, co je v prostředí, kde vyrostl, odsuzováno jako špatné. Bůh se o to postaral, že všichni

lidé, i tací, kteří dosud nikdy o Bohu nic neslyšeli a neznají Jeho Slovo, jsou napomínáni, kdykoli vědomě dělají věci, o nichž *vědí*, že nejsou dobré, aby se vzpamatovali a přesvědčili se o tom, že jsou zlí a provinilí. Nuže když se podíváte na svůj život, kolika hříchů už jste se asi vědomě dopustili? Možná že Vám je 18 let. Dejme tomu, že prvních 8 let svého života jste *vědomě* nikdy neudělali nic zlého. Není to ovšem pravda, protože velice dobře víte, že i dříve Vás již Vaše svědomí odsuzovalo. Avšak jak často Vás Vaše svědomí obviňovalo po této době? Dejme tomu, že každého dne jedenkrát. To by bylo za rok 365 krát a ve Vašem případě tedy 3 650 krát. U osmadvacetiletého by to bylo 7 300 krát a u osmašedesátiletého dokonce 21 900 krát.

Z toho tedy vidíte, že Vaše svědomí Vás už nejméně 3 650 krát upozornilo na nějaký hřích. (Nebylo to ale ve skutečnosti mnohem častěji?) Může někdo, kdo se dopustil tolika hříchů, trvat na tom, že není hříšník? Mohl by *spravedlivý* Bůh prohlásit takového člověka za nevinného?

Není tím už dostatečně jasně ukázáno, že každý člověk zaslouží soud a že před Bohem musí vyznat, že proti Němu hřešil a že zaslouží věčné zahynutí?

Nevědomé hříchy

Ale je tu jiná otázka. Je člověk vinen jen tehdy, když hřeší *zcela vědomě*? Není vinen i tehdy, jestliže mohl vědět, že jeho čin je zlý? Cožpak každý soudce neprohlásí »vinným« toho, kdo přestoupil zákon, i když onen

ujišť'uje, že příslušný zákon neznal? Mohl jej znát, protože byl uveřejněn. Proto platí právníká zásada: »Neznalost zákona nechrání před trestem!« Soudce při vyměřování trestu nanejvýš k tomu přihlédne, nabude-li přesvědčení, že přestupník určitý zákon neznal. Advokát, který přestoupí určité zákony, bude potrestán přísněji než třeba mladistvý, jenž spáchá totéž. Avšak v obou případech bude vysloveno: »je vinen«.

Tuto zásadu nalézáme také v Božím slově: »Jestliže by pak člověk zhřešil, a učinil by proti některému ze všech přikázání Hospodinových, čehož by nemělo býti, i kdyby to neznal, tedy je vinen, a ponese nepravost svou« (3 M 5,17 — elbf. př.). Je to také naprosto pochopitelné. Má snad člověk, který je jako stvořená bytost odpovědný svému Stvořiteli a bude se Mu musit ze svých činů odpovídat, právo sám určovat, v čem je vinen nebo nevinen? To přece není možné! Jedině Stvořitel, který učinil Své stvoření a dal mu určitý úkol, má právo posoudit, zda Jeho stvoření učinilo zadost uložené odpovědnosti. Jenom Bůh určuje, co je hřích. Jestliže my to chceme vědět, musíme se ptát na Boží myšlenky.

Boží slovo i v této věci mluví velice jasně. V 1. Mojžíšově knize 1,28 a 2,15–17 je popsán úkol, který Bůh dal lidem. Člověk měl »vzdělávat a ostříhat« zahradu Eden, a to závisle na Bohu a v poslušnosti vůči Němu. Zkouškou této poslušnosti byl zákaz jíst ze stromu poznání dobrého a zlého.

Jenže co udělal člověk? Při první příležitosti, kdy měl osvědčit svou poslušnost a závislost, neposlechl Boha, ale vědomě byl neposlušný. Takový byl začátek. O tři tisíce let později Bůh dal ve Svém Slově napsat: »Hospodin s nebe popatřil na syny lidské, aby viděl, byl-li by

kdo rozumný a hledající Boha. Všichni se odvrátili, na-
pořád neužiteční učinění jsou; není, kdo by činil dobré,
není ani *jednoho*» (Ž 14,2–3). A o dalších tisíc let po-
zději Boží slovo říká: »Není, kdo by hledal Boha. Všichni
se uchýlili, spolu neužiteční učinění jsou, není, kdo by
činil dobré, není ani *jednoho*» (Ř 3,11–12). Není tudíž
jasné, že Boží soudní výrok musí znít: »Všichni zajisté
zhřešili, a nedosahují slávy Boží« (Ř 3,23)?

Co je hřích?

Ted' ale řeknete: »Jistěže musíme přiznat, že jsme ně-
kdy dělali špatné věci; přesto však nemůžeme uznat, že
by někdo aspoň někdy neudělal něco dobrého. Je přece
dost lidí, kteří konají dobré skutky. Pomyslete jen na ty,
kdo nasazují vlastní život, aby pomohli jiným, jako byl
např. Henri Dunant, Albert Schweitzer a jiní. A když
například já jím nebo piji, jdu do školy nebo do práce,
tedy tím přece nedělám nic zlého.«

Ony věci samy o sobě nejsou špatné, avšak mohly by se
stát velice zlými. Jíst jablko není nic nesprávného; jest-
liže však některé dítě jí jablko, ačkoli mu to jeho matka
zakázala, je neposlušné. Tím se také dotýkáme vlastní-
ho jádra otázky: »Co je hřích?«

Člověk byl stvořen Bohem a obdržel od Něho úkol slou-
žit Mu. Tedy vše, co člověk dělá v rozporu s tímto
postavením a úkolem, který mu Bůh dal, je hřích. Tuto
zásadu nalézáme v 1. Ep. Jana 3,4: »Hřích jest přestou-
pení zákona (doslova: »bezzákonnost«).« *Hřích je kaž-
dé konání, při kterém se nestaráme o Boží autoritu nad
Jeho stvořením.*

Proto například i jedení je hřích, není-li činěno v závislosti na Bohu. Pán Ježíš chtěl jíst jen tehdy, když Mu to řekl Bůh (Mt 4,4; viz též J 4,34). Proto Boží slovo říká: »Cožkoli není z víry, hřích jest« (Ř 14,23).

Vztáhneme-li tuto zásadu na svůj život, co shledáme? Který skutek, jež jsme učinili, které slovo, jež jsme vyslovili, která myšlenka, jež nás napadla, vznikly z poslušnosti vůči Bohu a jako výsledek otázky: »Pane, co chceš, abych činil?« (Srovnej Sk. ap. 8,6.) Zda pak nedojdeme k závěru, že všechno, co jsme dělali, byl hřích?

Totéž říká i Boží slovo: »Není, kdo by činil dobré, není ani jednoho« (Ř 3,12).

»Všeliké myšlení srdce jejich nebylo než zlé po všechen čas« (1 M 6,5). Proto *spravedlivý* Bůh musí všechny lidi odsoudit. Proto *milosrdný* Bůh říká všem lidem, že se musí obrátit, aby je mohl zachránit před hrozným soudem, který je čeká.

Co je obrácení?

Nyní se dostávám k Vaší druhé otázce: »Co vlastně je obrácení?«

To slovo se nedá tak jednoduše vysvětlit, neboť slova »obrácení« nebo »pokání« nejsou doslovnými překlady řeckého »metanoia«, používaného v původních rukopisech Božího slova. Nemáme vhodné slovo, které by přesně vystihovalo význam toho řeckého slova.

Z 1. Ep. Tesalonickým 1,9 můžeme vyrozumět, že v něm je obsažen význam »obrácení«. Tesaloničtí žili až do té doby ve službě modlám. Nyní byli obráceni, obrá-

tili se k modlám zády a tváří a srdcem k Bohu. Avšak místa jako Sk 2,37–38; 17,30–31; Zj 9,20–21 atd. nám ukazují, že s tím bylo spojeno sebeodsouzení a odsouzení vlastního života a skutků, a to před Bohem.

Lze tedy říci, že obrácení je toto: Přistupujeme k Bohu, abychom se před Ním odsoudili, vyznávající, že náš život až do té doby nebyl podřízen Jemu, a tudíž byl zlý a obtížený vinou. S tím souvisí, že se nad tím minulým rmoutíme.

Ačkoli slovo »obrácení« se v naší řeči nedá snadno vyjádřit, tu ten člověk, jenž vstoupil do Božího světla a tam poznal svůj skutečný stav před Bohem a jaký soud zasluhuje, nemá v tomto směru žádné těžkosti. Bůh hledí na srdce a na svědomí člověka, nikoli na jeho rozum. Celník (publikán) v Evangelii neřekl nic více než: »Bože, buď' milostiv mně hříšnému!« Ale Bůh, který zpytuje srdce a »rozeznává myšlení i mínění srdce« (Žid 4,12), věděl, co všechno bylo obsaženo v těch slovech.

Nikoli pronesená slova, nýbrž stav našeho srdce, s nímž přicházíme k Bohu, je rozhodující pro to, zda došlo k »obrácení«. A nyní se Vás ptám: Jste obráceni? Přišli jste se svými hříchy a se svou vinou k Bohu, s vyznáním svého ztraceného stavu?

Neotálejte s tím, ale učiňte to dnes. Zítra by mohlo být pozdě!

S přátelskými pozdravy

Váš H. L. H.

Jak obdržím pokoj s Bohem?

Milý příteli!

Velice jsem se zaradoval, když jsem o Tobě uslyšel, že jsi poznal, že jsi ztracený hříšník, který by musil jít do věčného zahynutí, kdyby nyní musil stanout před Bohem. Také jsi před Bohem vyznal své hříchy, ale přesto ještě nevíš, zda Ti byly odpuštěny. A tu si kladeš otázky, že jsi možná necítil dosti lítosti, že Tvé obrácení asi nebylo dosti hluboké. Bývají dny, kdy o tom vůbec nepřemýšlíš, a jestliže ano, tedy jen velice povšechně.

Myslím, že Tvým myšlenkám dobře rozumím, protože jsem to vše sám také prožil. Řadu let (byl jsem tenkrát ještě velice mladý) jsem věděl, že jsem ztracený. Přes den jsem na to tolik nemyslel, ale večer na lůžku mne zachvacovala úzkost: Jestliže dnes v noci umřu, jsem navěky ztracen. Pak jsem vždy znovu před Bohem vyznával své hříchy a prosil jsem Ho, aby mi odpustil. Ale nikdy jsem si nebyl jist, že mi byly odpuštěny. Jednoho dne má starší sestra vyprávěla, že našla pokoj. Vyslechl jsem ji, jak to udělala, a večer jsem to udělal stejně jako ona, přirozeně však bez výsledku.

Když mi bylo sedmnáct let, seděl jsem jednou večer na lůžku. Byl jsem sklíčený a myslil jsem si: Všechno to modlení nic nepomáhá. Už jsem prosil Boha tolik let, aby mne spasil, a nic se nezměnilo.

V té chvíli Bůh ve mně vzbudil myšlenku: ale vždyť je přece psáno: »Jestliže pak budeme vyznávati hříchy své, věrný jest Bůh a spravedlivý, aby nám odpustil hříchy, a očistil nás od všeliké nepravosti« (1 J 1,9). Cožpak to není pravda? Je to samozřejmě pravda, neboť Bůh ne-

lže, napadlo mě. Ale pak mi Pán také objasnil, co to pro mne znamená. Mé hříchy tedy byly odpuštěny už tenkrát, když jsem je poprvé před Bohem upřímně vyznal. V té chvíli pronikl do mého srdce pokoj, anebo, lépe řečeno, mé svědomí v té chvíli nalezlo pokoj. Od toho večera jsem věděl, že mi byly mé hříchy odpuštěny. Nikdy už jsem pak o tom nepochyboval: vždyť to přece řekl Bůh!

Kolik lítosti člověk musí cítit?

Nuže čím to bylo, že to trvalo tolik let, než jsem nalezl pokoj? Jednou z příčin jistě bylo, že jsem příliš málo cítil svou vinu a příliš málo znal své hříchy. Ne snad, že by Bůh přikládal nějaké měřítko a neodpustil, jestliže uvědomení našich hříchů a naše lítost nejsou dosti hluboké. Ještě nikdy nebylo člověka, který by při svém obrácení měl *dostatečnou* lítost a vědomí své hříšnosti. Teprve po obrácení se učíme znát, jak jsme sami v sobě špatní. Ale Bůh si přeje, abychom si byli jasně vědomi svého ztraceného stavu. Čím hlubší je toto vědomí, tím důkladnější bude naše obrácení, tím jasněji také uznáme rozsudek, který jsme zasloužili, a tím upřímnější bude vyznání naší viny. Tím hlubší bude však také odpočinutí a pokoj, který pak budeme cítit. Proto Duch Svatý pracuje na srdci hříšníka a snaží se uvést jeho svědomí do Božího světla, aby viděl svůj ztracený stav, množství svých hříchů a aby poněkud pochopil, jaký soud nad ním svatý a spravedlivý Bůh musí vyslovit. Avšak toto ještě není jádro věci. Rozhodující bylo, že jsem se díval na sebe a nikoli na Boha. Jeho Slovo mi

nestačilo. Když jsem viděl své hříchy a věděl, že jsem všechno zkazil, měl jsem naslouchat Božímu hlasu. Boží slovo není nejasné: »Jestliže budeme vyznávati hříchy své, věrný jest Bůh a spravedlivý, aby nám odpustil hříchy.« Čekal jsem ve svém srdci a ve svém životě na něco, co by mi dalo jistotu o tom, že mé hříchy mi byly odpuštěny; jenomže já jsem měl věřit Božímu slovu, které ujišťuje každého, kdo vyzná své hříchy, že mu jsou odpuštěny.

Boží spravedlnost

Bůh není nějaký pozemský soudce s měkkým srdcem, u něhož by někdo mohl vzbudit soucit a byl by pak potrestán mírněji než někdo jiný, kdo to tak »nedovede«; neboť Boží láska a milost nikdy nemohou jednat v rozporu s Jeho spravedlností. To je právě div evangelia, že tentýž Bůh, který *jednou* zjeví Svou spravedlnost v soudu nad každým hříšníkem, *nyní* zjevuje Svou spravedlnost v tom, že každému hříšníkově, který k Němu přijde s vírou v Pána Ježíše, odpustí a všechny jeho hříchy smaže. »Neboť spravedlnost Boží zjevuje se skrze ně (tj. skrze spasení) z víry u víru« (Ř 1,17), »... k dokázání spravedlnosti Své (tj. Boží) v nynějším času, k tomu, aby On spravedlivým byl, a ospravedlňujícím toho, který jest z víry Ježíšovy« (Ř 3,26).

Ospravedlnění

Bůh skutečně může jednat jen spravedlivě, jen v souladu se Svou spravedlností. Proto by byl člověk ztracen, bez jakékoli naděje na záchranu, kdyby Pán Ježíš nebyl na Golgatě vykonal dílo spasení. Boží láska chtěla hříšníka zachránit od věčného zahynutí; toto však nebylo možné, protože spravedlnost vyžadovala potrestání hříšníka. A Boží láska nikdy nemůže jednat v rozporu s Jeho spravedlností.

A tu se stalo to úžasné, o čem čteme v 10. kapitole Ep. Židům, 40. Žalmu atd. Boží vůlí bylo spasit všechny hříšníky (1 Tm 2,4). Pán Ježíš se stal člověkem a řekl: »Aj, jdu, abych činil, ó Bože, vůli Tvou!« Šel na kříž, aby tam za nás vyřešil otázku hřícha. Byl tam učiněn hříchem a byl na Něho vložen Boží soud nad hříchem, takže Boží spravedlnost byla v tom soudu dokonale uspokojena.

Avšak Pán nenesl ten soud kvůli Sobě. Vždyť On byl svatý, čistý, jenž hříchu nepoznal. Nesl tam hřích jako Zástupce za každého, kdo Ho vírou přijme za svého Spasitele.

Bůh může nyní každému hříšníkovi říci: »Dej se smířit s Bohem« (2 K 5,20 – elbf. př.). A nejen Jeho láska, nýbrž také Jeho spravedlnost požaduje, aby každý, kdo k Němu přijde s vírou v Pána Ježíše, obdržel odpuštění.

Vzkříšení z mrtvých – důkaz Boží spravedlnosti

Tento bod bych chtěl probrat poněkud zevrubněji. Pán Ježíš šel na kříž a nesl tam na Svém těle všechny hříchy těch, kdo Ho přijali a ještě měli přijmout (1 Pt 2,24).

Byl též učiněn hříchem a jako takový byl souzen (2 K 5,21; Ř 8,3). »Odplata za hřích jest smrt« (Ř 6,23), odloučení od Boha (Zj 20,14–15). Toto musil Pán Ježíš vytrpět na kříži. Byl v těch hrozných hodinách temnosti opuštěn Bohem, a nakonec zemřel. Avšak na kříži mohl říci: »Dokonáno jest!«

Mohl Pán zůstat v hrobě, když dokonal dílo spasení? Boží spravedlnost, která nejprve na Něj uvedla soud, nyní požadovala, aby již déle nezůstával v smrti. Vždyť dílo bylo dokonáno, Boží soud byl úplně proveden a Boží spravedlnost byla plně uspokojena. Proto Ho Bůh vzkřísil z mrtvých (Ef 1,20). Je to před světem a pro nás důkaz, že Bůh přijal zástupné dílo Pána Ježíše a byl jím uspokojen (J 16,8.10). Kdyby Pán nevstal z mrtvých, bylo by to důkazem, že dílo dosud nebylo vykonáno. V tom případě by však pro nás také nebylo vykoupení (1 K 15,17–18). Z toho tedy poznáváme, že ústředním bodem evangelia je zmrtvýchvstání a každý útok na ně kazí i evangelium.

Proto Ep. Římanům 4,25 říká: »Který vydán jest pro hříchy naše, vstal z mrtvých pro ospravedlnění naše.« V době milosti, v níž žijeme, je tomu tedy tak, že Bůh říká o každém člověku: »Všichni zajisté zhřešili a nedosahují slávy Boží.« Ale říká také: »Spravedliví pak učinění bývají zdarma, milostí jeho, skrze vykoupení, které se stalo v Kristu Ježíši, jehož Bůh vydal za smírci (doslova: »učinil slitovnicí«), skrze víru v krev jeho« (Ř 3,23–25).

Toto poselství přichází »ke« všem (lidem), ale (vztahuje se) jen »na« všechny ty, kdo věří (Ř 3,22). Jenom ti, kdo přijmou Boží rozsudek, že jsou ztraceni, a zároveň přijmou vírou Pána Ježíše, mají na něm účast.

Nuže Duch Svatý nyní působil na Tvé srdce a Tys viděl své hříchy a svůj ztracený stav. Šel jsi s tím k Bohu a vyznal jsi před Ním, co jsi a co jsi dělal. Bůh Tě odkázal na Pána Ježíše a řekl: »On zemřel za hříšníky; jestliže Ho přijmeš, přičtu Ti Jeho dílo.« Tys Pána Ježíše přijal. Nyní také musíš věřit, že to, co Bůh říká, je pravda a že tedy Tvé hříchy jsou odpuštěny. Nejde o to, zda Ti *Tvé pocity* říkají, že všechno je v pořádku, nýbrž jde o to, že to řekl Bůh, a záleží *jen* na tom. Když v noci fáze (veliké noci – 2 M 12) anděl zhoubce procházel egyptskou zemí, pominul ty domy, kde *on* spatřil krev. Nezáleželo na tom, zda ji viděl i prvorozený nebo jeho příbuzní. Stačilo, když jen udělali, co řekl Bůh, a vše bylo v pořádku; avšak aby měli pokoj, musili věřit, že jsou v plném bezpečí, *protože to řekl Bůh*.

Obdivuhodné na tom všem je, že Bůh, když přijímá hříšníka, je v každém směru oslaven. Že v tom lze vidět Jeho slitování, milost a lásku, je jistě zřejmé; není to však jen toto. Když hříšník s vírou v Pána Ježíše přijde k Bohu, Bůh mu přičte dílo Pána Ježíše. Protože však Pán Ježíš plně nesl soud za hřích, znamená to pro takového člověka: Bůh mne nyní vidí bez jediného hříchu, jenž by ještě musil být souzen. *Bůh tedy je spravedlivý*, když takového člověka zproští jakéhokoli soudu a ospravedlní ho. Takto je oslavena Boží spravedlnost, ale i Jeho pravda; neboť Bůh přece ve Svém slově řekl, že to učiní. Pak se nám objasní význam 1. Ep. Jana 1,9: »Jestliže pak budeme vyznávati hříchy své, *věrný* jest Bůh a *spravedlivý*, aby nám odpustil hříchy, a očistil nás od všeliké nepravosti.«

Bůh věděl, kdo jsme byli

Nyní řekneš: »Ale já při sobě nevidím žádnou změnu. Dělán ještě více zlých věcí než dříve.« Rád tomu věřím, že nyní vidíš u sebe mnohem více hříchů, než dříve. Ani tomu nemůže být jinak, protože Duch Svatý osvítil Tvůj zrak. Ale Bůh Tě znal již tenkrát, když jsi k Němu přišel. Znal Tvé srdce, Tvůj život, všechny hříchy, jichž jsi se dopustil i se ještě dopustíš. Znal a zná mnohem více hříchů, než kolik Ty si jich na zemi uvědomuješ. »Dobrota a láska k lidem našeho Spasitele-Boha zjevila se,« když i my jsme byli tací, o nichž se praví: »Byli jsme zajisté i my někdy (= kdysi) nerozumní, neposlušní, bloudící, sloužící žádostem a rozkoším rozličným, v zlosti a v závisti žijíce, nenávidění a vespolek se nenávidíce« (Tt 3,3–4 – elbf. př.). »Kristus zajisté, když jsme ještě mdlí (= *bezmocní*, bezvládní) byli, v čas příhodný za *bezbožné* umřel . . . Dokazuje pak Bůh lásky své k nám, neboť když jsme ještě hříšníci byli, Kristus umřel za nás« (Ř 5,6–10; 2 K 5,20). My – kdysi nepřátelé – jsme byli s Bohem smíření!

Máme pokoj s Bohem

Bůh, ačkoli dokonale věděl, kdo jsi, vydal Pána Ježíše, abys, když v Něho uvěříš, obdržel věčný život. Řekl, že máš být *zdarma* ospravedlněn, přijdeš-li k Bohu s vírou v krev Pána Ježíše (Ř 3,23–25). Řekl, že Tě zproští veškeré viny, přijdeš-li k Němu takto, a tím On pak bude jen spravedlivý. Je to tedy důkazem, že Bůh už proti Tobě nic nemá od té doby, kdy jsi k Němu přišel s vy-

znáním své viny. Z Jeho strany je tedy vše v pořádku. Máš pak Ty ještě něco proti Bohu? Přirozeně že nikoli. Tys přece přišel k Bohu, protože jsi poznal, že *musíš mít* odpuštění.

Proč tedy nemáš pokoj? Pokoj s Bohem jistě má znamenat, že již není nic, co by mezi mnou a Bohem musilo být urovnáno, že všechno je v pořádku. Nuže Bůh už nemá nic proti Tobě; vždyť Tě ospravedlnil, protože jsi uvěřil v Pána Ježíše, a proto máš podíl na věčném vykoupení, které Pán Ježíš vydobyl (Žid 9,12; Ř 5,1). A Ty nemáš nic proti Němu; jsi s Bohem smířen (2 K 5,20). Tedy máš pokoj s Bohem! Ep. Římanům 5,1 pak to rovněž říká: »Ospravedlnění tedy jsouce z víry, pokoj máme s Bohem!«

Ale já nemám pokoj

Ty však říkáš: *Ale já nemám pokoj!* – Ovšem, protože Tys dosud nepřijal, že pokoj tu už dávno je. Pán Ježíš učinil pokoj. *On* jest náš pokoj. A *On* nám zvěstuje tento pokoj (Ef 2,16.14.17). »... pokoj učiniv skrze krev kříže jeho« (Ko 1,20). Od té chvíle, kdy jsi Ho přijal, máš podíl na tomto pokoji. Avšak abys ten pokoj okoušel, musíš věřit, že tomu tak je. Budeš *mít* pokoj, jakmile uvěříš, že Bůh mluví pravdu, když praví, že Pán Ježíš na kříži učinil pokoj.

Počínáš si jako japonští vojáci na jednom malém ostrůvku v Tichém oceáně, kteří pět let po skončení války ještě žili ve válečném stavu. Čekali přepady nepřítelem apod., jak to byli zvyklí dělat ve válce. A proč? Protože se domnívali, že válka ještě trvá, neboť nevěřili zprávám o míru.

Pravým důvodem, že dosud nemáš pokoj, je, že nevěříš bez výhrad Božímu slovu. To pro Tebe znamená velikou škodu. Především činíš velikou neúctu Bohu, když nevěříš Jeho slovu. »Bůh (silný) není jako člověk, aby klamal« (4 M 23,19)!

Jakmile uvěříš Bohu i v této věci, budeš Mu moci děkovat za vše, co Ti dal, za Jeho úžasnou milost. A pak pocítíš ve svém srdci pokoj; dříve ne. Člověk říká: »Nejprve vidět, potom věřit!« Bůh říká: »Nejprve věřit, potom vidět!«

Se srdečnými pozdravy

Tvůj H. L. H.

Vysvobození z moci hřícha

Milý příteli!

Je pěkné, že Tvé svědomí už našlo klid v dokonaném díle Krista. Tys své hříchy před Bohem vyznal a uvěřil jsi tomu, co On řekl o Pánu Ježíši a o Jeho díle. Teď víš, že už neprijdeš na soud a můžeš zpívat: »Všech, všech hříchů Jeho krví duše pozbavena je!«

Ale z Tvých slov se přesto neozývá žádná velká radost. Možná že jsi ji cítil, ale v této chvíli už ji rozhodně nemáš. Já se vlastně ani nemusím ptát, čím to je. Říká mi to vlastní zkušenost a potvrzuje to Boží slovo.

Jsi zklamán sám sebou! Domníval ses, že nyní musí být Tvůj život naprosto jiný, když ses obrátil a máš pokoj s Bohem. Musíš však zjišťovat pravý opak toho. Napadají Tě ještě tytéž hříšné myšlenky. Jsou tu ještě tytéž povahové vady, které jsi měl před obrácením. Dovedeš se ještě stejně rychle rozhněvat a unáhlit, jako dříve. Myslíš si, že by tomu tak nemělo být (a máš pravdu) a že Bůh to jistě neschvaluje. Ani Ty sám to nechceš a bojuješ proti tomu. Ale není to nic platné. Spíše se to horší než lepší. Mnohdy, když si myslíš, že už to jde trochu lépe, se to hned zase úplně zkazí. Mnoho ses modlil, aby Ti Pán pomohl vítězit. Ale ani to nepomohlo. Možná že jsi pocíťoval totéž, co mi jednou řekla jedna věřící žena: Čím více se ráno modlím, tím hůře se mi pak všechno daří!«

Znám to vše z vlastního života. První dva roky, když jsem našel pokoj pro své svědomí, jsem vězel v takové bídě, že jsem se ani neodvážil někomu říci, že jsem obrácen. V těch letech mi kromě jiných i maminka často

říkala: »Musíš se obrátit!« A já jsem jí nedokázal říci, že už obrácen jsem. Myslíl jsem si, že by mi to jistě nevěřila, když vidí, jak se chovám.

Čím to vlastně bylo? To přece nemůže být normální stav Božího dítěte, aby se jeho život obrácením nezměnil, a že ono, ačkoli to nechce, i pak ještě často hřeší a je proto velice nešťastné!

Příčiny jsou dvě:

1. Neznáme nebo nechápeme plný význam díla Pána Ježíše, tak jak nám ho podává Boží slovo.
2. A i když to víme, nebereme si to *pro sebe* a neuskutečňujeme to s vírou, že i toto je *pravda*, protože to říká Boží slovo.

Stav člověka

Ve svém minulém dopise jsem z prvních kapitol Listu Římanům ukázal, že všichni lidé zhřešili, a proto jsou před Bohem provinilí. Ale též, že každý, kdo přijme Pána Ježíše, obdrží odpuštění této své viny, ano, že Bůh ho ospravedlní. Proto všichni, kdo jsou obráceni, mohou říkat: »Ospravedlnění tedy jsouce z víry, pokoj máme s Bohem skrze Pána našeho Ježíše Krista« (Ř 5,1).

Bůh *vychází vstříc* provinilému člověku a všechno pro něj zařídil, aby mohl být spasen.

Počínaje dvanáctým veršem 5. kapitoly je v Ep. Římanům probírán jiný předmět. Nemluví se pak už o našich *hříších*, tedy o našich hříšných činech, nýbrž o našem *stavu*. Čím to je, že člověk nedělá nic jiného, než že hřeší? Tím, že jeho přirozenost, jeho srdce je zlé. »Nej-

Istivější jest srdce nade všechno, a nejpřevrácenější. Kdo vyrozumí jemu?« (Jr 17,9) »Nebot' z vnitřku, ze srdce lidského zlá myšlení pocházejí, cizoložstva, smilstva, vraždy, krádeže, lakomství, nešlechtnosti, lest, nestydatost, oko zlé, rouhání, pýcha, bláznovství,« říká Pán Ježíš (Mk 7,21). V Ep. Titovi 3,3 apoštol Pavel ukazuje věrný obraz našeho stavu: »Byli jsme zajisté i my někdy nesmyslní, tvrdošíjní, sloužící žádostem a rozkoším rozličným, v zlosti a závisti žijíce, nenávidění a navzájem se nenávidíce« (– elbf. př.). Nejsou tu vypočítávány hříšné činy, nýbrž je popsáno naše smýšlení, náš stav, naše přirozenost.

Podle obrazu a podobenství Božího

Epištola Římanům 5,12–21 nám říká, čím to je, že máme tuto hříšnou přirozenost: totiž proto, že všichni jsme potomky Adama.

Adam byl stvořen k obrazu a podobenství Božímu (1 M 1,26; 5,1.) »K obrazu Božímu« ukazuje na postavení, které Adam zaujal ve stvoření. Jako Boží správce reprezentoval na zemi Boha a co takový byl hlavou pozemského stvoření. Vzdor tomu, že zhřešil, a zmatku, který tím nastal, jsou Adam a vůbec člověk jako jeho nástupce v Božím díle stvoření stále ještě Božím obrazem (1 K 11,7).

»Podle podobenství Božího« ukazuje na Adamovu čistotu a nevinnost. Mezi Stvořitelem a Jeho stvořením byla mravní, vnitřní shoda. Ale žel, netrvala dlouho. Adam přestoupil Boží příkaz, ztratil svou čistotu a stal se provinilým hříšníkem. O Adamovi po jeho pádu

nebo o jeho potomcích nikdy není řečeno, že by odpovídali podobenství Božímu. Toto je řečeno jen o stvoření (1 M 26; 5,1; Jk 3,9).

K obrazu a podobenství Adamovu

Pátá kapitola 1. Mojžíšovy knihy je v této věci velice přesná. V 1. verši se praví, že Bůh stvořil člověka k podobenství Svému. Když ale ve 3. verši Adam obdrží syna, je tento podle *jeho* podobenství, podle *jeho* obrazu, — podle podobenství provinilého hříšníka, od Boha odpadlého stvoření. Takto je každé dítě, které se narodí, již při svém narození hříšným člověkem, protože má přirozenost svých rodičů.

Job vyslovil toto: »Kdo to dokáže, aby čistý z nečistého vzešel? Ani jeden« (Jb 14,4)! David řekl: »Aj, v nepravosti zplozen jsem, a v hříchu počala mne matka má« (Ž 51,7). V Ep. Římanům 5,12–21 je z této skutečnosti vyvozen závěr: skrze přestoupení Adama mnozí zemřeli, protože smrt kralovala skrze přestoupení toho jednoho (15. a 17. v.). Následky Adamova přestoupení jsou nyní všem lidem k zatracení (18. v.), a skrze Adamovu neposlušnost se všichni jeho potomci dostali do postavení hříšníků (19. v.). Jinými slovy: stav každého člověka, který se narodí, odpovídá stavu jeho praotce Adama po jeho pádu — je to hříšník čekající na svou smrt, vyhnáný ze zahrady Eden a z Boží blízkosti.

Zde se tedy mluví o *stavu* člověka a nikoli o jeho *hříších*, které spáchal. Ještě dříve než člověk učiní jediný hřích, jest jeho stavem toto: je hříšník, kterého čeká smrt a odsouzení. Avšak není *vinen* kvůli svému naro-

zení, – provinilým se stane teprve později skrze své skutky, skrze hříchy, jichž se dopustí. Ve Zjevení 20,12 čteme, že mrtví budou souzeni podle svých skutků a nikoli podle svého *stavu*. Přesto však stav člověka ho činí neschopným dostat se do nebe. Bůh nemůže trpět ve Své společnosti člověka s hříšnou přirozeností. Svatý Bůh musí člověka s takovou přirozeností navěky odstranit ze Své blízkosti. Bůh, jenž je světlo a v Němž není žádné tmy (1 J 1,5), nemůže trpět ve Své přítomnosti nějakou temnotou (Ef 5,8). Musí ji uvrhnout do temnot, »kde bude pláč a skřípění zubů« (Mt 8,12; 22,13). Kdyby tedy Pán Ježíš nebyl dokonal dílo spasení, nedostal by se do nebe žádný člověk, ba ani děti, které by zemřely ihned po svém narození a tedy se nedopustily ani jednoho hříšného činu.

Odpuštění hříchů nestačí!

Z toto však plyne, že nestačí mít odpuštění hříchů. Kdyby byl Pán Ježíš nesl na kříži všechny mé hříchy, ale neučinil pro mne nic víc, nebyl bych již odsouzen za své hříchy, ale přesto bych se dostal do věčného zahynutí. Bůh sice může odpustit hříchy, ale nikoli onen *zlý stav*, onu *zlou hříšnou přirozenost*. Bůh dal člověku vším možným způsobem příležitost ukázat, zda v něm ještě je něco dobrého. Bylo tomu tak před potopou, kdy Bůh ještě nedal žádný příkaz nebo zákaz, po potopě, kdy Bůh ustanovil vrchnost, aby držela zlo na uzdě (1 M 9,5–6), i později, když oddělil Israel jako Svůj lid, vydal mu Svá práva a ustanovení a ve Své dobrotivosti se blahosklonně uvolil bydlit v jejich středu (5 M 4,6–8).

Potom jim dal soudce, proroky a krále. Vychovával je Svou kázní. A konečně přišel On sám, »Bůh, zjevený v těle«, v milosti na tuto zem. »Bůh byl v Kristu, v mír uvodě svět se sebou, nepočítaje jim hříchů jejich« (2 K 5,19). A co se ukázalo? »Do svého vlastního přišel, ale vlastní jeho nepřijali ho« (J 1,11). »To světlo v temnostech svítí, ale tmy ho neobsáhly« (J 1,5). »Lidé milovali více tmu nežli světlo« (J 3,19). Lidé byli tolik zlí, že samého Boha, který se zjevil v milosti, zavrhli, a »Boha, zjeveného v těle« (1 Tm 3,16) přibili na kříž. V kříži se jasně ukázalo, že člověk je naprosto zkažený a zlý a že Bůh s ním nemůže udělat nic jiného než odsoudit ho. Proto Pán Ježíš ve 3. kapitole Ev. Jana neříká: »Jedině budou-li něčí hříchy odpuštěny, uzří království Boží«, nýbrž praví: »*Nenarodí-li se kdo znovu*, nemůže viděti království Božího.«

Boží odpověď

V Ep. Římanům 5,12–21 nalézáme Boží odpověď na tuto těžkost. První člověk, první Adam předal své postavení, které zaujal po svém činu (pádu do hříchu), všem, kteří patří k jeho rodině (tedy všem lidem po jejich narození). Proto Bůh postavil Pána Ježíše jako druhého člověka, posledního Adama (1 K 15,45–47), na tuto zem, který Svě postavení, jež má, když dokonal Svůj čin (dílo na kříži), předal všem, kdo s Ním jsou spojeni. Tu se dostáváme k otázce: Jaké je toto postavení?

Pán Ježíš nesl na kříži v Božím soudu naše hříchy (1 Pt 2,24). Ale to není vše. V Ep. Římanům 8,3 je řečeno, že

»Bůh, poslav Syna svého v podobnosti těla hřícha a příčinou hřícha, odsoudil hřích v těle« (– elbf. př.). A v 2. Ep. Korintským 5,21 je psáno: »Neboť toho, který hříchu nepoznal, za nás učinil hříchem, abychom my se stali spravedlností Boží v něm« (– elbf. př.).

Žádné z těchto dvou míst nemluví o našich hříších, o našich zlých činech, nýbrž o hříchu, principu to zla, původu našich hříchů, o naší zlé přirozenosti. Ep. Římanům 8,3 mluví o »těle hřícha« a o »hříchu v těle«. Těmito výrazy je v 5.–8. kapitole Ep. Římanům označena naše zlá přirozenost.

V těchto místech se tedy říká, že Bůh učinil Pána Ježíše, když visel na kříži, hříchem. Pán tam tedy nejenom nesl naše hříchy, nýbrž byl tam také postaven na místo naší hříšné přirozenosti. Bůh tam soudil Toho, který žádného hříchu nepoznal, tak jako by byl hříšným člověkem s hříšnou přirozeností. Boží soudy nad hříšnou přirozeností člověka a nad jeho hříchy (nad jeho zlými činy) zasáhly oba Pána Ježíše. Tak zemřel Pán a byl pohřben.

Poslední Adam

Ale Boží moc Ho vzkřísila z mrtvých (Ef 1,20) na důkaz, že Boží spravedlnosti bylo dokonale učiněno zadosť, a to jak co se týče našich hříchů, tak i co se týče naší zlé přirozenosti. Pán Ježíš vstal z mrtvých a soud je věcí minulou. Je před Bohem v novém postavení: jako Ten, který plně nesl soud nad hříchy i nad hříchem, kterého však Bůh vzkřísil na důkaz, že soud byl úplně proveden a skončil, a že On žije život vzkříšení. Takové

je postavení Pána Ježíše jakožto druhého člověka, posledního Adama, od chvíle, co se stal Hlavou rodiny, rodiny Boží.

Ep. Římanům 5,12–21 nám říká, že každý, kdo je s Ním spojen, sdílí s Ním toto postavení. »Milost Boží a dar z milosti toho *jednoho* člověka Ježíše Krista na mnohé rozlit jest« (15. v.). »Ale milost z mnohých hříchů k ospravedlnění« (16. v.). »Mnohem více, kteří rozhojněnou milost a dar spravedlnosti přijímají, v životě kralovati budou skrze toho jediného, Ježíše Krista« (17. v.). Dílo Pána Ježíše stačí k ospravedlnění života, a skrze Jeho poslušnost jsme vstaveni do postavení spravedlivých (18.–19. v.). Milost kraluje skrze spravedlnost k životu věčnému (21. v.). »Nebot' poněvadž jsme s ním vstípeni připodobněním smrti jeho, tedy i vzkříšením budeme« (Ř 6,5). Ep. Efezským 2,6 jde ještě dále: Bůh nás oživil spolu s Kristem a s Ním spoluvzkřísil a spoluposadil na nebeských místech v Kristu Ježíši.

Takto tedy víme, že dílo Pána Ježíše pro nás znamená více než jen odpuštění hříchů. Když hříšník přijde k Bohu s vyznáním své viny a s vírou v Pána Ježíše, Bůh mu dá místo v Boží rodině a on pak patří Pánu Ježíši. Je mu pak přičteno celé dílo Pána Ježíše. To znamená: trest za jeho hříchy (hříšné činy) byl nesen na kříži a bylo tedy za ně učiněno smíření. Avšak také jeho hříšná přirozenost byla odsouzena a v Pánu Ježíši na kříži zemřela. Nyní má takový člověk podíl na životě vzkříšení Pána Ježíše. Poslední Adam (oživující Duch – 1 K 15,45) do něho vdechl a dal mu Svůj vlastní život vzkříšení (J 20,22). Nyní má věčný život, samého Pána Ježíše za svůj život (J 3,15–16; 1 J 1,1–2; 5,11–13.20).

Zemřel s Kristem

Kdo tomu porozuměl, nepokouší se už nějak polepšit se. Chápe, že něco, čeho se Bůh vzdal jako beznadějného, nemůže zlepšit ani on. Avšak ví dále, že Bůh ho nechal na kříži v Pánu Ježíši umřít. Vyznal to ve křtu. Byl pokřtěn v smrt Pána Ježíše, byl s Ním pohřben skrze křest v smrt (Ř 6,3–4). (Jak velice bývá tato pravda zatemňována, jestliže se nekřtí – tj. ponořením –, nýbrž se jen kropí!) Takový věřící ví, že Bůh ho vidí jenom v jeho novém životě, který ani nechce, ani nemůže hřešit. A i on sám se vidí takový: pokládá se »za zemřelého hříchu, ale žijícího Bohu v Kristu Ježíši« (Ř 6,11 – elbf. př.). Nebude bojovat proti hříchu v sobě. Nikde v Písmě nenajdeme, že křesťan má dělat něco takového, naopak: má se považovat za mrtvého hříchu. (Ep. Židům 12,4 nemluví o hříchu přebývajícím v nás, nýbrž o hříchu ve světě, který se proti nám staví nepřátelsky.) To neznamená, že hřích, existující ve věřícím, by se už neozval. Chce se projevit, jako by ještě byl živý, ale věřící to nesmí dovolit. Nesmí ho poslouchat, nýbrž musí se dívat na Pána Ježíše. Jestliže hřích působí v mém srdci a chce na sebe upoutat mou pozornost, nesmím ho poslouchat, nýbrž musím své myšlenky upřít na Pána. A tak v témž okamžiku už nemyslím na hřích. Tím, že upíráme svůj zrak na Pána Ježíše, může se v nás zjevovat nový život: »My pak všichni odkrytou tváří slávu Páně jako v zrcadle spatřujeme, v též obraz proměnění býváme od slávy v slávu, jakožto ode Pána, Ducha« (2 K 3,18).

Jestliže to takto dělám, Duch Svatý, který ve mně přebývá, sám převezme boj proti tělu (proti hříšné přiroze-

nosti) (Ga 5,17). Avšak naším úkolem to není. »Tak i vy za to mějte, že jste zemřeli zajisté hříchu, ale živi jste Bohu v Kristu Ježíši« (Ř 6,11).

Zkušenost

Avšak čím to je, že tak mnoho věřících úpí pod moci hřícha, jak jsem to popsal na začátku tohoto dopisu? A že není ani jeden křesťan, jenž by z vlastní zkušenosti neznal takový stav a s ním spojený boj? Tím není řečeno, že by takový boj musil trvat po celý život věřícího, jak se často praví. Budiž Pánu dík, že tomu tak není. Pán Ježíš přemohl Satana i hřích. A tak každý, kdo má na Něm podíl, může stát ve svobodě (Ga 5,1.13.16) a žít život vítěze (Ř 8,1–4). Každý, kdo prakticky uskutečňuje stanovisko Řím. 8,1–11, je vysvobozen z moci Satana, hřícha i smrti. Lze u něho nalézat ovoce Ducha (Ga 5,22) a jsou v něm naplňovány spravedlivé požadavky zákona (Ř 8,4).

Ale každý zná ten boj, protože osvobození poznáváme a učíme se mu jen skrze zkušenost.

Když někdo přijde k obrácení, vidí své hříchy a zaměstnává se jimi, protože je před ním Boží soud. Obdrží pak nový život a obnovenou vůli, která si přeje sloužit Bohu. Ptá se na Boží vůli a chce ji plnit jako zákon. Avšak takto se teprve učí znát svou hříšnou přirozenost, poznává svůj stav. Tuto zkušenost nám popisuje 7. kapitola Ep. Římanům.

V prvních čtyřech verších tam vidíme učení, východisko. Jsme mrtví, pokud jde o zákon, a spojení s někým jiným, totiž se vzkříšeným Kristem. Pátý a šestý verš

tvoří přechod ke zkušenosti. První zkušeností je: zákon nedává žádnou sílu. Je svatý, spravedlivý a dobrý. Byl »k životu«, neboť: »každý, kdo tyto věci činí, živ bude skrze ně« (Ř 10,5)! Já však z vlastní zkušenosti vím, že mi přináší smrt, neboť skrze přikázání vzbuzuje v mém srdci žádost, a zákon mi zakazuje, abych měl nějakou žádost (viz mj. 2 M 20,17). To mne nakonec vede k pravému poznání vlastní přirozenosti: »Vím zajisté, že nepřebývá ve mně, to jest v těle mém, nic dobrého« (18. v.). Ale skutečnost, že chci dobré, avšak činím zlé, což v nenávisti mám (15. v.), mne vede k tomu, abych dělal rozdíl mezi sebou, jenž chci dobré, ano, jenž mám zalíbení v Božím zákoně, podle vnitřního člověka (22. v.), a onou mocí ve mně, hříchem, který nakonec způsobí, že přesto vykonám zlé (20. v.). Potom zakuším, že jsem věznem onoho hřícha, který ve mně přebývá. Je to »zákon hřícha«, tvrdé pravidlo, že hřeším, a jsem vůči němu bezmocný. Jsem zajatcem toho zákona.

Potom mne Duch Svatý přivádí k hroznému zjištění, že jsem beznadějně zkažený a já volám: »Bídny já člověk! Kdo mne vysvobodí z toho těla smrti« (24. v.)? Ale potom ve 25. verši přichází odpověď z Božího slova: »Děkuji Bohu skrze Ježíše Krista, Pána našeho!«

Osvobození

Jsem vyproštěn z tohoto těla smrti! Hřích byl na kříži v Kristu odsouzen (3. v.). »Živ jsem pak již ne já, ale živ jest ve mně Kristus« (Ga 2,20). Jsem v Kristu, tedy v témž postavení, které On pak zaujal ve vzkříšení. Pro

mne tedy již není žádné odsouzení (Ř 8,1). Duch Svatý ve mně způsobil nový život, který nehřeší, ba ani nemůže hřešit, nýbrž je v dokonalém souladu s Tím, který to učinil (J 3,5–6). Mimo to ve mně bydlí Duch Svatý a On je tou mocí, která dává novému životu ve mně jednat způsobem jemu vlastním (1 K 6,14; J 4,14; 7,38–39). On je to také, jenž vede boj proti tělu (Ga 5,17). A tak mne zákon (nezvratné pravidlo) Ducha života v Kristu Ježíši vysvobodil od zákona hřícha a smrti (Ř 8,2; srov. s 7,23). Nejsem už v těle (ve staré přirozenosti), nýbrž v Duchu; mé postavení se tedy vyznačuje tím, že jsem vlastníkem života, který byl ve mně způsoben při znovuzrození Duchem Svatým (J 3), a že ve mně přebývá sám Duch Svatý (9. v.). V tom je zároveň zahrnuto, že patřím Kristu, – jsem tedy křesťan.

Normálním stavem věřícího je: být svoboden od Satana, hřícha a smrti, být svoboden ke službě Bohu, svoboden k nepřerušovanému obecenství s Bohem a k dokonalé radosti (1 J 1,3–4).

Kéž to Pán dá, abychom oba, jak Ty, tak i já stále byli v tomto normálním stavu.

Se srdečnými pozdravy

Tvůj v Pánu Ježíši spojený bratr H. L. H.

Předurčil Bůh některé lidi k zahynutí?

Milí přátelé!

Jste trochu zneklidněni, protože někdo tvrdil, že na této zemi prý nemůžeme vědět, jsme-li spaseni, protože nevíme, zda jsme byli vyvoleni.

Nuže mohli jste mu velice jednoduše odpovědět Biblií. Boží slovo přece říká: »aby každý, kdo věří v něho, nezahynul, ale měl život věčný« (J 3,16). Jestliže toto je pravda – a Bůh přece nikdy nelže! – tedy to můžeme vědět. Nikdo nemůže popřít, že Boží slovo mluví pravdu. Kdysi jsem položil jednomu člověku, který také tak mluvil, otázku, zda si snad myslí, že apoštol Pavel byl u Boha a četl v knize Jeho předuložení (rad, plánů). Samozřejmě odpověděl záporně. Tázal jsem se dále: Jak je to ale možné, že pak mohl Tesalonickým napsat: »Věduce, bratři Bohumilí, o vyvolení vašem«? A jak může ve všech Epištolách oslovovat lidi, kterým píše, jako svaté? Tázaný na to neměl odpověď, ale příštího dne ke mně přišel a řekl: »Nyní i já vím, že jsem spasen.« Boží slovo vsutku mluví velice konkrétně o vyvolení. Které Boží dítě ještě nikdy nečetlo s úctou a bázní taková místa jako Ef.1,4.5; Řím. 8,29–30; 1. Petr. 1,2 atd. a potom necelebilo Boha za takovou milost?

Predestinace (předurčení)

Člověk, žel, nezůstal u toho, co stojí v Božím slově, ale dovolil svému rozumu jít dále a vyvozovat tzv. logické závěry. Výsledkem toho bylo, že dospěl k výrokům,

které jsou opakem Božího slova, a jsou vsutku zneuctěním Jeho jména. Učení o predestinaci všech lidí je karikaturou slavného obrazu, který nám Boží slovo dává o vyvolení.

Učení o predestinaci říká, že Bůh vyvolil některé lidi k věčnému spasení, avšak pro ostatní prý *rozhodl*, že budou zavrženi, a bývá přitom poukazováno na Řím. 9,8–23. Přečteme si tento oddíl Písma.

Milost, nejen pro Židy

V prvních osmi kapitolách Ep. Římanům nalézáme popsán stav člověka a Boží odpověď na to. Člověk je beznadějně ztracen: »Není rozdílu. Všichni zajisté zhřešili a nedosahují slávy Boží. Spravedliví však učinění bývají zdarma, milostí jeho« (Ř 3,23–24). Jestliže však jsou všichni spaseni jen na základě milosti, tedy to není omezeno pouze na Židy. Milost pak platí i národům (pohanům), ne-Židům., Ale to Židé nechtěli. Zaujímalí přednostní místo a chtěli si je udržet. Proto se u nich často projevovalo velké nepřátelství, právě když toto evangelium bylo kázáno pohanům. Viz např. Sk. ap.13,45–50; 15,1; 17,5 a 28,25–29.

V Ep. Římanům 9–11 pak apoštol probírá otázku, jak je možné stejné postavení Židů a pohanů z hlediska evangelia uvést do souladu se zvláštním postavením, které Židé obdrželi od Boha.

Símě Abrahamovo

První, nač se Židé odvolávali, bylo, že jsou símě Abrahamovo. »Ano,« říká apoštol, »ale pak musíte také uznat Ismaele, praotce Arabů, neboť on byl také Abrahamův syn.« A kdyby snad se tu mohlo říci, že Ismaelova matka byla jen otrokyně, pak by ale musili uznat Ezaua. Jákob a Ezau měli *jednoho* otce a *jednu* matku a narodili se současně. Avšak Ezau, ačkoli byl starší, se nestal praotcem Božího lidu. Ne proto, že Jákob byl lepší. Již před narozením Bůh řekl, že starší bude sloužit mladšímu.

Nešlo tedy o nějaký právní podklad, že Židé měli mít to výsadní postavení, nýbrž příčinou byla naprostá Boží moc a milost. Kdyby se byli chtěli odvolávat na právo, musili by uznávat za Boží lid také Araby, což však oni v žádném případě nechtěli. Jestliže byli Božím lidem jen na základě Božího působení v naprosté milosti a moci, neměl pak Bůh právo požehnat i jiným?

Vidíme tedy, že tu nejde o vyvolení či zavržení pro věčnost, nýbrž výhradně o přednostní postavení na zemi.

Jákoba jsem miloval, ale Ezaua nenáviděl jsem.

Slova z Ep. Římanům 9,13 bývají zvláště také používána za důkaz pro učení o zavržení. Kdo to dělá, zaměňuje 12. a 13. verš. To, co je v 12. verši, Bůh ve skutečnosti řekl tehdy, když se děti ještě nenarodily, nikoli však před založením světa, jak to je řečeno o nás v Ep. Efezským 1,4.

Jde tu o určité pozemské postavení a Bůh to vyřkl

krátce před narozením těch dětí (10. v.). Avšak 13. verš je uveden z proroka Malachiášc (1,2–3). Bůh to řekl asi čtrnáctset let po skončení života Jáкова a Ezaua, tedy když znal jejich život a život jejich potomků. V Ep. Židům 12,16–17 je Ezau nazván smilník a ohyzd-ný (bezbožný), který za jeden pokrm z čočky prodal své prvorozenství a nenalezl místa ku pokání. Lze se pak divit, když Bůh o tomto muži říká, že ho nenáviděl? »V nenávisti máš všechny činitele nepravosti« (Ž 5,6). Přicházíme pak k 15. verši: »Smiluji se, nad kým se smi-luji, a slituji se, nad kým se slituji.« Je to citát z 2. Moj-žíšovy knihy 33,19. Lid postavil zlaté tele a zavrhl Boha (2 M 32,4); avšak Mojžíš za ně prosil. Potom Bůh znovu ukazuje Svou milost a ušetří lid. Tato slova tedy podá-vají důkaz, že Bůh si vyhrazuje právo, prokázat milost, i když je zasluhován soud. Že Israel byl Božím lidem, spočívalo tedy jen na milosti. Jak ale mohou tato slova pak být důkazem pro učení o zavržení? Patnáctý verš stvrzuje zásadu milosti. Tam, kde všichni zasloužili soud, může už jen Boží slitování nalézt nějaké východis-ko. Co by bylo člověku platné, kdyby ode dneška už nechřel (pokud by to vůbec dokázal!)? V tom případě by vždy ještě musil nést soud za hříchy, kterých se do-pustil předtím.

Bůh některé lidi zatvrzuje!

Sedmnáctý verš je citátem z 2. Mojžíšovy knihy 9,16. Bůh říká faraonovi, že zatvrdí jeho srdce, aby na něm mohl ukázat veškerou Svou moc. Nejprve si však musíme přečíst, co předcházelo. Ve 2. Mojžíšově knize 5,2

farao řekl: »Kdo jest Hospodin, abych poslechl hlasu Jeho a propustil Israele? Hospodina neznám, Israele také nepropustím.« Potom přitížil lidu roboty (5,17). Vzdor všem znamením a soudům, které Bůh seslal, nechtěl uposlechnout vůle Hospodina. Teprve pak Hospodin řekl: Zatvrdím srdce tvé, aby tě zasáhla plná tíže Mého soudu.

Je pravda, že Hospodin řekl již předem, že to učiní (2 M 4,21), protože už napřed věděl, že faraο neuposlechne. Znal srdce faraona (3,19). Ale teprve poté, když vícekrát mluvil s faraonem a seslal celou řadu znamení a ran, ale faraο se vždy vzpíral nechat lid odejít, ba naopak vícekrát zrušil své slovo, Hospodin zatvrdil jeho srdce (9,12). A pak mu říká ona slova.

Je to vážná pravda, že Bůh někdy zatvrdí srdce. Udělal to u faraona. Dělá to někdy i dnes. A hned po vtržení Církve to učiní u všech, kteří sice slyšeli evangelium, ale nepřijali je (2 Te 2,11). Bůh to však nikdy nečiní, dokud napřed člověku nedá příležitost, aby se obrátil (Jb 33,14–30). To je ovšem něco zcela jiného, než co tvrdí učení o zavržení.

Bůh je ve Svém jednání naprosto neomezený

V Ep. Římanům 9,19–21 je tato otázka probírána naprosto všeobecně. Cožpak Bůh nemá právo udělat se Svým stvořením, co chce? Jestliže Bůh chtěl některého člověka učiniti nádobou ke cti a jiného k necti, neměl snad k tomu právo? Může stvoření volat Stvořitele k odpovědnosti? Bůh co Stvořitel má právo učinit se Svými stvořenými bytostmi, co chce. Má právo jednoho

omilostnit a jiného určit k věčnému zahynutí. Avšak Bůh tohoto druhého práva nepoužil. On je světlo a láska a nikdy nejedná v rozporu se Sebou.

Právě o tom mluví 21. verš. Je to narážka na 18. kapitolu Jeremiáše. Bůh tam odkazuje na Své právo, že může učinit s Israelem, co chce. Hrnčír udělá z hlíny nádobu; když se však tato zkazí, udělá z ní jinou.

»I stalo se slovo Hospodinovo ke mně, řkoucí: Zdali jako hrnčír tento nemohl bych nakládati s vámi, ó dome israelský? dí Hospodin. Aj, jakož hlína v ruce hrnčíře, tak jste vy v ruce mé, ó dome israelský« (Jr 18,5–6).

Avšak jak Bůh používá tohoto práva? »Mluvil-li bych proti národu a proti království, že je v okamžení vyplením a zkazím, i vyhubím, však odvrátil-li by se národ ten od nešlechtnosti své, proti němuž bych mluvil: i já litoval bych toho zlého, které jsem myslel učiniti jemu. Zase mluvil-li bych o národu a o království, že je v okamžení vzdělám a vštípím, však činil-li by, co zlého jest před očima máma, neposlouchaje hlasu mého: i já litoval bych toho dobrodiní, které bych řekl učiniti jemu« (Jr 18,7–10).

Obrátí-li se někdo od své zlovolnosti, Bůh bude litovat soudu, který nad ním zamýšlel, a prokáže milost.

K tomu používá Bůh Své naprosté neomezenosti, Své svrchovanosti.

Nádoby hněvu připravené k zahynutí

Ep. Římanům 9,22–23 dokazuje totéž, i když často bývá přibírána jako pádný důkaz pro učení o zavržení. Ve skutečnosti jsou ty verše pádným důkazem proti tomu učení.

Ve 22. verši je řeč o nádobách hněvu, připravených k zahynutí. Kdo je připravil? Není nám to zde sděleno. Že to neučinil Bůh, je velice jasné ze souvislosti. Cožpak by bylo možné říci, že Bůh je snášel s mnohým shovíváním, kdyby je sám připravil k zahynutí? Všimněte si také zde rozdílu proti 23. verši, kde je jasně psáno, že On předem připravil nádoby milosrdenství (omilostnění). Je jasné, že se tedy připravily samy: »Ale podle tvrdosti své a srdce nekajícího shromažďuješ sám sobě hněv ke dni hněvu a zjevení spravedlivého soudu Božího« (Ř 2,5).

Boží slovo neví nic o předurčení k zahynutí

Ne, v Písmě není ani jeden důkaz, že by Bůh učinil nějaké rozhodnutí o zatracení někoho, že by přesně stanovil, kteří lidé mají věčně zahynout. Bylo by to naopak v rozporu s tím, co Bůh o Sobě zjevil ve Svém slově.

Cožpak »náš Bůh-Spasitel, který chce, aby všichni lidé spaseni byli,« a který Svého Syna dal »jako výkupné za všechny,« aby všichni lidé na něm mohli mít podíl, by mohl *určit*, aby určitá část z těchto *všech* nesměla na tom mít podíl, nýbrž musila věčně zahynout? A máme mnoho dalších podobných míst; vzpomeňme třeba: Jan 3,16; Řím. 3,22 a 1. Jan. 2,2.

Ne, Bohu díky, existuje vyvolení, které určilo ubohé hříšníky pro slávu, avšak Boží slovo nikde nemluví o nějakém vyvolení k zahynutí. Naopak, Boží slovo říká: »Kdo chce, naber vody života zdarma« (Zj 22,17), a »náš Bůh-Spasitel chce, aby všichni lidé spaseni byli a k známosti pravdy přišli« (1 Tm 2,4).

A jestliže nemůžeme uvést do souladu obě ty věci, totiž: vyvolení pouhé části, avšak pozvání *všech*, aby přišli, tedy pro nás platí: »Vyšší jsou myšlení má než myšlení vaše« (Iz. 55,9). Který člověk by se mohl opovážit domnívat se o svém rozumu, že je schopen rozumět moudrosti a cestám Božím, nebo dokonce že je může posuzovat? Víře však zůstává, co řekl už Abraham: »Zdali soudce vší země neučiní soudu?« (1 M 18,25)

Se srdečnými pozdravy

Váš v Pánu Ježíši spojený bratr H. L. H.

Vyvolení

(pokračování minulého dopisu)

Ale tu by se někdo mohl zeptat: Jak *já* mohu vědět, zda jsem vyvolen?

Nejprve si musíme povšimnout, že Boží slovo nikdy nemluví o vyvolení nevěřícím. Neobráceným je v Písmě předkládán jejich ztracený stav a Boží soud, dále že Bůh je volá ku pokání; a pak je jim ukázán Pán Ježíš a Jeho dílo, aby tomu uvěřili.

A když pak jsou obráceni a věří v Pána Ježíše, jest jim pověděno, že jsou vyvoleni. Jak to mohou vědět? Odpovídá jim na to 1. Ep. Tesalonickým 1,4–6. Apoštol tam píše: »Vědouce, bratři Bohu milí, o vyvolení vašem!« A potom uvádí důvod, odkud to ví: »Neboť evangelium naše k vám nezáleželo toliko v slovu, ale i v moci, i v Duchu Svatém, a v jistotě mnohé (= veliké), jakož víte, jací jsme byli mezi vámi pro vás. A vy následovníci naši i Páně učinění jste, přijavše Slovo ve mnohé úzkosti, s radostí Ducha Svatého.« Oni přijali Slovo, a to byl důkaz. Přijme-li někdo evangelium a tím obdrží pokoj s Bohem, je to důkazem jeho vyvolení.

Co říká Písmo o vyvolení?

Ačkoli se v Božím slovu na více místech mluví o vyvolení (např. v 1. Petr. 1,2; 2. Tim. 1,9; Tit. 1,2 atd.), učení o tom nalezneme hlavně v Řím. 8,28–30 a v Ef. 1,3–14.

V Ep. Římanům 8,29 a 30 stojí: »Nebot' které předzvěděl, ty i předzřídil (předurčil), aby byli připodobnění obrazu Syna jeho, aby on byl prvorozený mezi mnohými bratřími. Které pak předzřídil (předurčil), těch i povolal, a kterých povolal, ty i ospravedlnil, a které ospravedlnil, ty i oslavil.«

Především tam tedy stojí, že Bůh již předem znal osoby. Není tam uvedeno, že znal jejich stav, způsob jejich života, zda se obrátí apod. Znal *osoby*. Ep. Efezským 1,4 nám sděluje, že to bylo již »před« založením světa, ve věčnosti.

Tyto osoby, a ani o jednu méně, On *předurčil*, aby byly připodobněny obrazu Jeho Syna. Zde tedy máme vyvolení. Dříve ještě, než jsme se narodili, dříve než byl stvořen Adam, ba dokonce před stvořením nebe a země, o němž mluví 1. M. 1,1, Bůh na nás myslel a rozhodl ve Své radě, že máme být připodobnění obrazu Jeho Syna. O Kristu říká Boží slovo: »Který jest obraz Boha neviditelného« (Ko 1,15). Zde se praví, že máme být připodobnění Jeho obrazu. On musí být prvorozený »mezi mnohými bratřími«. Ačkoli tedy On zaujímá první místo, přesto budeme Jemu podobní.

Je přirozené, že zde nevidíme Pána v Jeho věčném Synovství. Jako takový On je věčný Bůh, a jako takový jest sám. Zde se o Něm mluví jako o Božím Synu narozeném na této zemi, který dokonal dílo na kříži, a v Němž se mají naplnit všechna Boží uložení (Ko 1,19–21; Ef 1,10.20–23).

Původ našich požehnání je zde spojen s plným výsledkem — věčnost před stvořením nebe a země s tou věčností, kdy už nebe a země pominou; také předuložení v Božím srdci s dokonalým naplněním, jak je znázor-

něno v 1. Ep. Jana 3,2: »Víme pak, že když se ukáže, podobní jemu budeme; neboť' viděti jej budeme tak, jak *jest!*« Budeme zjeveni jako synové vzkříšení (L 20,36), jako synové Boží, až On »promění tělo našeho ponížení, aby bylo podobné tělu slávy jeho« (Fp 3,21).

Povolání, ospravedlnění a oslavení

V Ep. Římanům 8,30 pak nalézáme spojení Božích plánů (předuložení, rad) s touto dobou. Už když jsme se narodili, obrátili jsme se k Bohu zády: byli jsme hříšníci. Ale Bůh nás povolal. Zde nejde o všeobecné Boží volání, které se obrací na všechny lidi, aby se obrátili. Jde tu o stvořitelský Boží čin, »který povolává i těch věcí, jichž není, jako by byly« (Ř 4,17). A kteří jsou takto povoláni, ty On také ospravedlnil.

Všechno je zde viděno z Boží strany a podle Jeho předuložení. Když byla psána Epištola Římanům, nebyli ještě povoláni všichni vyvolení. Bylo jich vlastně povoláno jen velice málo, neboť' zde jde o vyvolení *před* založením světa, a to platí jen pro Církev. Israel a také věřící po vtržení Církve jsou vyvoleni *od* založení světa (Zj 13,8).

Ani dnes ještě ve skutečnosti nejsou všichni povoláni. Toto se stane teprve krátce před vtržením Církve, protože teprve pak bude její počet úplný. Avšak podle Božího předuložení je jisté, že k tomu dojde. Proto se v prorocké řeči mluví tak, jako by se už všechno naplnilo. Ba i oslavení je předkládáno jako už naplněné, i když Ep. Římanům 5,2 nazývá slávu Boží nadějí a v 11. verši 8. kapitoly se praví, že naše smrtelná těla

budou oživena. Ale všechno to je jisté. Všechno, čeho je třeba, aby nám bylo dáno postavení, které máme podle Boží vyvolující milosti zaujmout, bude učiněno naprosto jen Jím, bez jakéhokoli našeho přispění. Taková je naše jistota.

Náš Bůh a náš Otec

V 1. kapitole Ep. Efezským nalézáme bližší podrobnosti. Ve 3. verši je Bůh nazván »Bůh a Otec Pána našeho Ježíše Krista«. Pán Ježíš jako člověk mluví o »svém Bohu« (např. Mt 27,46). Ale pokud jde o Něho jako Syna Božího, Bůh jest Jeho Otec (J 17,1; 5,17–18 atd.). Po vzkříšení Pán uvádí do tohoto poměru k Bohu rovněž Svůj lid: »Vstupuji k Otci svému a k Otci vašemu, k Bohu svému a k Bohu vašemu« (J 20,17). Jeden rozdíl tu ovšem zůstává. Pán neříká »náš« Otec ani »náš« Bůh. On zůstává prvorozený mezi mnohými bratřími. Přesto však Bůh se stal i naším Bohem a naším Otcem v Pánu Ježíši.

V Ep. Efezským 1,4–5 je postavení, které jsme obdrželi skrze vyvolení, podobného rázu. Ve 4. verši nalézáme naše postavení před Bohem jako Bohem, v 5. verši naše místo před Bohem jako Otcem. Abychom mohli mít toto postavení dokonale, jsme vyvoleni v Kristu. On má toto postavení na základě Své osobní slávy a skrze Svá osobní práva. Nám se toho postavení dostává v Něm.

Svatí a bezúhonní před Ním v lásce

Čtvrtý verš 1. kapitoly Ep. Efezským říká: »Jakož (Bůh) vyvolil nás v něm (tj. v Kristu) před založením světa, abychom byli svatí a neposkvrnění (= bezúhonní) před obličejem jeho v lásce.«

Zde máme před sebou Boží přirozenost. Bůh je svatý co do Své bytosti, bezúhonný ve Svém jednání, a Jeho přirozeností je láska (1 J 1,5 a 4,8.16). Jestliže nás chtěl mít ve Své blízkosti, musili jsme odpovídat Jeho přirozenosti. Jak by mohli být u Boha lidé znetvoření hříchem, u Toho, který je příliš svatý než aby mohl hledět na hřích a který jednou všechno, co souvisí s hříchem, uvrhne do jezera ohnivého? Proto nás vyvolil, *abychom* odpovídali Jeho vlastní přirozenosti. Ale nejen to, my musíme a smíme se také podílet na citech Jeho srdce, na myšlenkách takového Boha, jenž jest láska. Proto je řečeno: »Před Ním v *lásce*«.

Až budeme u Něho, budeme takto »svatí a bezúhonní před ním v lásce«. Potom bude všechno, co u nás ještě připomíná hřích, odstraněno; všechny slabosti, vady a hříchy. Potom už při sobě nebudeme mít tělo. Ale Bůh nás vidí takto již nyní. Vidí nás jen v našem novém životě, který nám dal Pán Ježíš. »Jsouce stvoření v Kristu Ježíši ke skutkům dobrým, které Bůh připravil, abychom v nich chodili« (Ef 2,10). »Nebot' jednou obětí *dokonalé* učinil navěky ty, kteří posvěcení bývají« (Žid 10,14). »... kdyžto, jaký jest *On*, takoví i *my* jsme na tomto světě« (1 J 4,17). Jaká je to milost pro nás, kteří jsme sami v sobě ubohé, hříšné bytosti!

Za syny pro Sebe

Ale to není vše. Mohli jsme vše to, co bylo jmenováno, obdržet, abychom byli před Boha postaveni jako služebníci. Také andělé musí odpovídat Boží slávě a svatosti. Avšak dále se praví: »... předzřídil nás k zvolení za syny skrze Ježíše Krista pro Sebe« (5. verš). Zde vidíme zcela určitý poměr: poměr Otce k Jeho dětem a dětí k jejich Otci. Boží Syn nás po Svém vzkříšení, na základě Svého díla na kříži, přivedl do Svého vlastního postavení: učinil nás Božími dětmi. Zde v 1. kapitole Ep. Efezským je nám pak ukázáno, že Bůh nás k tomu určil již *před* založením světa. Již tenkrát Bůh určil, že máme zaujmout toto postavení. A jaké měl k tomu důvody? Bylo to »podle zalíbení Jeho vůle«. Jenom Jeho láska je původem všech těchto požehnání.

Křest'anství má charakter věčnosti

Z těchto veršů lze však ještě odvodit jeden důležitý závěr: Bůh nás vyvolil »v něm (v Kristu) před založením světa«. Toto vyvolení se tedy stalo mimo čas, platí pro věčnost a ne pro tuto zemi. Třetí verš pak hovoří také o *duchovních* požehnáních na *nebeských* místech. Israel je vyvoleným Božím lidem na této zemi (2 M 19,5; 3 M 25, 2.23; 5 M 7,6). Avšak i »ovcím« v Mat.25,34 atd. je řečeno: »... vládněte (= dědičně ujměte) královstvím, vám připraveným od založení světa«. Jsou to tedy pozemská požehnání (království), která pak také budou spjata s »časem« (*od* založení světa).

Z toho plyne zvláštní postavení, které zaujímáme. Patříme k systému (křest'anství) a k tělu (Církev), které

stojí mimo čas. Jejich původ leží *před* založením světa, když je Bůh zřídil v Kristu. Nejsou z tohoto světa (J 17,14 atd.) a budou dále trvat i pak, až už způsob tohoto světa pomine. Jsou duchovního rázu a mají charakter věčnosti. Toto nám dává hluboce nahlédnout do charakteru křesťanství.

Proto se v 3.–5. verši nemluví o odpovědnosti a o všem, co s tím souvisí; neboť to vše začalo teprve tehdy, když Adam byl stvořen a postaven do zahrady Eden, a přestane to po soudu před velikým bílým trůnem (Zj 20).

V zahradě Eden byly dva stromy: strom poznání dobrého a zlého, jenž představoval princip odpovědnosti: »neboť v kterýkoli den bys z něho jedl, jistotně (smrtí) umřeš«, a strom života, který mluví o principu života. Adam jedl z prvního a nemohl už jísti z druhého, protože obdržel za trest smrt.

Na kříži vidíme oba ty stromy spojeny. Pán Ježíš vzal na Sebe následky odpovědnosti všech, kdo věří, a jako vzkříšený jim namísto toho daroval život. On je ten strom života.

Ale toto vše se stalo »v času« na této zemi a netvoří tedy část věčných Božích uložení. Ale protože to přesto bylo potřebné, stalo se vyvolení »v Něm«, v Kristu, a celé předsevzetí a uložení Boží bylo zjeveno na kříži, když se poslední Adam stal Hlavou nového stvoření, Boží rodiny. Jak obdivuhodné je, když smíme vidět hloubku Božích myšlenek a divit se jejich moudrosti! Přitom smíme myslet na to, že *my* jsme byli předměty těchto myšlenek.

Se srdečnými pozdravy

Váš v lásce Boží spojený bratr H. L. H.

Kristus náš nejvyšší Kněz

Milí přátelé!

Jestliže někdo dospěje k poznání toho, co věřící má, totiž

- že jeho hříchy jsou odpuštěny a on má pokoj s Bohem,
- že ve znovuzrození obdržel nový život, novou přirozenost, život z Boha, který nemůže hřešit,
- že Bůh jeho hříšnou přirozenost na kříži odsoudil a odstranil, takže Bůh vidí věřícího už jen v jeho novém životě, a že proto není žádné odsouzení pro ty, kdo jsou v Kristu Ježíši,
- že v něm přebývá Duch Svatý, že je vysvobozen z moci Satana, světa a hřícha, aby sloužil Bohu,
- že byl učiněn příjemným v tom Milovaném, a již nyní se smí chlubit v naději slávy Boží, protože ví, že je pro něj připravena,

tedy by si mohl myslet, že už nic více nepotřebuje.

Nuže pokud jde o věčnost a nebe, je to pravda. Ale právě odtud plyne, že věřící na zemi má ještě potřeby. Protože je Božím dítětem a nebeským občanem (Fp 3,20), je na zemi cizincem. A protože ja na cestě k nebi, je poutníkem. Kromě toho je vysvobozen z moci d'ábla a chce sloužit Bohu, neboť je to touhou jeho srdce. Tím se však zřejmě dostává do protikladu k d'áblu a k neobráccným lidem. Vždyt' přece práci d'ábla je právě *nedovolit*, aby lidé poslouchali Boha. Proto využívá všechnu svou moc a lest, aby právě věřícího sváděl k neposlušnosti vůči Bohu, k hříchu. U nevěřících mu to nedá žádnou velkou práci! Ti přece sami nechtějí

Boha poslouchat. Jejich srdce chce hřešit, a když hřeší, jsou spokojeni (1 M 6,5; Mk 7,20–23; Ř 3,10–20).

To je základ světa, společného života lidí. Právě proto, aby nebyli závislí na Bohu a mohli jednat podle svých vlastních myšlenek, se seskupili (1 M 9,1 a 11,4–9). Avšak protože lidé nemohou být nezávislí, vzali si za krále d'ábla, a když zavrhli Syna Božího, udělali d'ábla také svým bohem (J 12,31; 2 K 4,4).

Úsilí křest'ana je tedy přímým opakem snah světa. Proto se křest'an musí nevěřícím jevit jako nepohodlný člověk, nehodící se do jejich plánů, a dívají se na něho nepřátelsky. Pán Ježíš říká v Ev. Jana 7,7 nevěřícím: »Nemůže vás svět nenávidět, ale mne nenávidí; neboť já svědectví vydávám o něm, že skutkové jeho zlí jsou.« O věřících však říká v Ev. Jana 17,14: »Svět jich nenávidí; neboť nejsou ze světa, jako já nejsem ze světa.« A v Ev. Jana 16,33 říká učedníkům: »Na světě soužení míti budete.«

Svět bude uznávat a přijímat jen takového křest'ana, který se neprojevuje jako křest'an, nýbrž spolupracuje s nimi při jejich snahách a prakticky se tím poddává vládě Satana. To však je nevěrnost vůči Bohu. Dnes by takového křest'ana nazývali »kolaborantem« (tj. člověkem, který spolupracuje s nepřítelem).

Zde začíná boj křest'ana. Satan se vždy znovu pokouší svést ho k hříchu. Našeptává mu nečisté, hříšné myšlenky. Podněcuje ho, aby se díval na hříšné věci. Dává mu slyšet bezbožná slova a pokouší se přivádět ho na nečistá místa. A kromě toho působí, aby svět projevoval své nepřátelství. To vše toho nového člověka bolí. Stará přirozenost (přirozenost, které nic není milejší než hřešit, v níž Satan může nalézt nejedno místo, jak navázat)

jest ještě ve věřícím. Proto je tu velké nebezpečí, že Satan zvítězí a svede křesťana k hřešení. Avšak i tu Boží láska učinila opatření.

Kristus náš nejvyšší Kněz

Tyto věci nám jsou představeny v Ep. Židům. Vidíme tam křesťana jako poutníka a cizince. Je na cestě do slávy (11,40), neboť má »nebeské povolání« (3,1). Zatím je však ještě na poušti se všemi příslušnými těžkostmi a nebezpečími. Pak je nám představen Kněz. Pán Ježíš v nebesích je tím velikým nejvyšším Knězem, který se za nás u Boha přimlouvá vzhledem k nebezpečím a těžkostem.

Většinou se má za to, že kněžství Pána Ježíše souvisí s našimi hříchy, ale všeobecně vzato je to nesprávné. Jistěže počátek Jeho vystoupení jako nejvyššího Kněze souvisel s našimi hříchy. Ep. Židům 2,17 říká: »... aby milosrdný byl a věrný nejvyšší Kněz v tom, co se u Boha k očištění hříchů lidu díti mělo.« Ale kap.10,12 nám praví: »Ale tento *jednu* obět' obětovav za hříchy, vždycky sedí po pravici Boží« A ve 14. verši stojí: »Neboť *jednou* obětí dokonalé učinil navěky ty, kteří posvěcení bývají.«

Epištola Židům vidí věřícího v jeho chování jako stvořenou bytost vůči Bohu. Protože Pán Ježíš na kříži dokonal dílo, jímž je Bůh dokonale uspokojen, je otázka hříchů navěky vyřízena. »On věčné vykoupení našel« (9,12). On věřící »*dokonalé* učinil navěky« (10,14). Kristus způsobil »shlazení hřícha skrze obětování sebe samého« (9,26).

Mezi Bohem a věřícími se pak již nikdy nemluví o hříších. Proto se o tom již nemluví ani v Ep. Židům. Hříchy, kterých se věřící dopustí po svém obrácení, nejsou již otázkou mezi Bohem a Jeho stvořením, nýbrž mezi Otcem a Jeho dítětem. To nalézáme v 1. Ep. Jana.

Kněz v nebi

Ačkoli tedy k první službě Pána Ježíše jako nejvyššího Kněze došlo na zemi, a to v souvislosti s hříchy, Jeho služba již nemá takový charakter. Když Pán dokončil dílo, navěky »se posadil po pravici Boží« v *nebesích*. »Nebot' takového zajisté nám slušelo míti nejvyššího Kněze: . . . který by vyšší nad nebesa byl učiněn« (7,26). »Kdyby byl na zemi, aniž by knězem byl« (8,4). Takto tedy máme v nebesích Kněze, který, co se týče hříchů, vyřídil vše, a nyní »vždycky je živ k orodování za nás« (7,25).

Kdo je tento Kněz? Říká nám to 1. kap. Epištoly Židům: Je to Boží Syn. Proto může vždycky za nás orodovat u Boha. Kdo jiný by to mohl, než jen sám Bůh? Avšak aby mohl orodovat za lidi, musil se stát člověkem. Druhá kapitola Ep. Židům nám říká, že On se skutečně stal člověkem. Je Syn člověka. Je člověk, a to opravdovější než Adam, nebot' se »narodil z ženy« (Ga 4,4).

Jaký je to div! Bůh, zjevený v těle! »To Slovo tělem učiněno jest« (J 1,14). On, Stvořitel nebe i země, který stvořil lidi, se sám stal člověkem.

Druhá kapitola Ep. Židům uvádí dva důvody, proč se

Pán Ježíš stal člověkem. Ve 14.–17. verši se praví, že se stal člověkem, aby za naše hříchy dokonal dílo smíření a vykoupil nás z moci d'ábla a smrti. Musil se stát »milosrdným a věrným nejvyšším Knězem« (17. verš). Nemluví to ještě více k našim srdcím?

Pán Ježíš věděl, jací budeme. Věděl o nebezpečích a těžkostech, které vyvstanou na naší cestě. Proto se stal člověkem a vstoupil do všech našich situací a poměrů, aby mohl z vlastní zkušenosti poznat všechny těžkosti, všechnu strast, všechna pokušení a mohl nám pomáhat jako plně obeznámený se vším tím, co budeme musít překonávat.

Naučil se poslušnosti

On ví, co to znamená poslouchat, když žijeme v prostředí, které je nepřátelské Bohu, vždyt' se přece naučil poslušnosti (Žid 5,8). On nikdy nemusil poslouchat, protože sám byl Nejvyšší, Bůh. Avšak tehdy jako člověk na zemi se naučil, co je poslušnost. »Probouzí každého jitra, probouzí mi uši, abych slyšel, tak jako pilně se učící. Pán, Hospodin, otvírá mi uši, a já se nestavím vzpurně, aniž se nazpět odvracím,« říká Pán v Izaiáši 50,4. Ale zakusil také, jaké to má následky v tomto světě, který je Bohu nepřátelský. »Těla svého nastavuji bijícím, a líce svého rvoucím mne, tváře své neskrývám od pohanění a plivání« (6. verš). Dostával údery, protože říkal pravdu (J 18,23). Co to musilo být pro Něho, toho Svatého Božího, když Mu řekli: »Zdali my dobře nepravíme, že jsi ty Samaritán, a d'ábelství máš?« a »nyní jsme poznali, že d'ábelství máš« (J 8,48–52)!

Ale On také zakusil Boží moc, která Ho zachovávala: »Nebot' Pán, Hospodin, pomáhá mi, pročez nebývám zahanben. Pro touž příčinu nastavuji tvář svou jako křemen; nebot' vím, že nebudu zahanben. Blízko jest ten, který mne ospravedlňuje« (Iz 50,7–8).

My se musíme poslušnosti učit, protože jsme neposlušné, hříšné bytosti. On nám může v tomto našem učení plně rozumět. Když se nám lidé vysmívají nebo nás tupí pro naši poslušnost, když nám snad vznikne dokonce nějaké finanční poškození, nějaká ztráta ve vyhlídkách našeho povolání a vůbec ve všech našich pozemských záležitostech, On s námi může dokonale cítit. V tomto Svém dokonalém soucitu nám přichází na pomoc (Žid 2,18) a oroduje za nás, »abychom dosáhli milosrdenství a milost našli ku pomoci v čas příhodný« (Žid 4,16).

Tato poslušnost vůči Bohu spolu s sebou nese, že se musíme oddělovat od osob nebo věcí, na nichž naše srdce lpí. Ano, jsou to možná i takové věci, které samy o sobě jsou dobré a které jsme přijali od Něho samého. Proto On nám někdy odejme ty, kteří nám jsou na zemi nejmilejší. Pán Ježíš zná všechno z vlastní zkušenosti. Možná že to vyžaduje poslušnost vůči Němu, když musíme opustit milé lidi, protože s nimi nemůžeme jít stejnou cestou; možná že se musíme vzdát i našich spolupracovníků nebo dokonce duchovní práce, kterou jsme chtěli konat pro Pána a kterou nám On sám uložil. Pak smíme vědět, že On o všem ví; On sám opustil vše. O Něm čteme, že »byl poslušný až do smrti a to smrti na kříži« (Fp 2,8). Byl v boji v Getsemane a úpěnlivě prosil: »Otče, chceš-li, přenes kalich tento ode mne« (L 22,42). Zda se Jeho svatá duše neměla lekat cesty,

kterou Mu určovala poslušnost vůči Bohu? Jaká to byla cesta, na níž ten Svatý »hříchy naše na svém těle sám nesl na dřevě« (1 Pt 2,24 – elbf. př.) a »za nás (byl) učiněn hříchem« (2 K 5,21), přičemž Bůh Ho musil opustit a vložit na Něho náš trest (Mt 27,46; Za 13,7; Ř 8,3)! Ano, On krácel tak hlubokou cestou poslušnosti, jakou nikdy nemusí jít žádné Boží dítě, anebo by ani nebylo schopné jít jí. Ale proto také nikdy nemůže být »obět' poslušnosti«, při níž by On nemohl zakoušet city našich srdcí a rozumět našemu boji. Protože však prošel cestou poslušnosti až do konce a mohl říci: »Ne má vůle, ale tvá staň se« (L 22,42), ví také z vlastní zkušenosti, čím je Bůh srdci v takových okolnostech a jakou uděluje pomoc. Čteme dále: »I ukázal se jemu anděl s nebe, posiluje ho« (L 22,43). Proto nám vychází na pomoc, »abychom milost našli ku pomoci v čas příhodný« (Žid 4,16).

Pokoušení od d'ábla

Když Satan přichází se svými pokušeními, jak to bolí naše srdce. Jak ten nový člověk v nás trpí, když v nás d'ábel probouzí nečisté myšlenky, když podněcuje naše srdce k neposlušnosti, když na nás vždy znovu útočí a nedopřeje nám klidu, když odvádí naše myšlenky při čtení Božího slova, když při modlitbě anebo v nejvznešenějších chvílích ve shromážděních vzbuzuje v našich srdcích špatné myšlenky.

Pán Ježíš byl pokoušen Satanem jako nikdo jiný. Byl pokoušen plných 40 dní (L 4,2). Satan útočil na toho Čistého a Svatého s veškerou svou mocí a lstí.

Po zhřešení prvních lidí měl Satan s člověkem snadnou práci. Nalezl v hříšném srdci padlého člověka (které ovšem má v hříchu zalíbení) mocného spojence. »Všeliké myšlení srdce jejich nebylo než zlé po všechen čas« (1 M 6,5).

U Adama před jeho pádem tomu tak nebylo. Bůh ho stvořil čistého. Ale i když Satan nenalezl v srdci Adama žádné místo, na něž by mohl nějak navázat, přece stačil již první útok. Adam padl a stal se otrokem Satana.

V Ježíši byl na zemi nový člověk, který neměl hříšné srdce, »který hříchu nepoznal«. Také na tohoto člověka Satan zaměřil své útoky; avšak boj zde proběhl jinak. Adam byl napaden v zahradě Eden, kde všechno svědčilo o Boží velikosti a dobrotivosti. Naproti tomu Pán Ježíš se nalézal na poušti – výstižném to znaku zlořečení, které Bůh vyřkl nad touto zemí – kde nemohl pro Sebe nic nalézt. Tam Satan použil všechnu svou moc a lest, aby i *tohoto* Svatého učinil hříšníkem. Čtyřicet dní trval ten boj, dokud Satan nepoužil všech svých zbraní, avšak přesto utrpěl naprostou porážku. Odchází Satan, nikoli Pán Ježíš. Kdo zná ona pokušení, která Pán musil prodělat? Kdo zná všechny lsti Satana, celou zbrojnici toho knížete temnosti? Jen ony tři poslední zbraně nám jsou sděleny. Co to musilo být pro *tohoto* Čistého, *tohoto* Svatého, »který hříchu nepoznal«, čelit všem těm zbraním temnosti? Jak musila trpět Jeho svatá duše! Jak nám ale nyní může rozumět, s námi cítit, když Satan zkouší své lsti na nás! Může pro nás být nějaké pokušení, jehož by Satan nepoužil i na Pánu Ježíši? Proto nám Pán může pomáhat. Prosil za Petra, aby jeho víra nezhylnula. »Nebot' že sám trpěl, pokoušen byv, může také pokušení trpícím pomáhati« (Žid 2,18). »Nebot' nemá-

me nejvyššího Kněze, který by nemohl čitedlen býti (= mít soucit) mdlob našich, ale zkušeného ve všem nám podobně, kromě hříchu» (Žid 4,15).

Jeho soucit v těžkostech a v bolesti

Jsou-li nám vzati lidé, které jsme měli rádi, kdo rozumí bolesti našeho srdce tak, jako On, jenž plakal u hrobu Svého přítele? Jsme-li sami, kdo byl osamělejší než On, který tesklí: »Bdím, a jsem jako vrabec osamělý na střeše« (Ž 102,8)? Když nás opustí přátelé, kdo nám může rozumět tak, jako On, o Němž Písmo říká: »Tedy opustivše jej, všichni utekli« (Mk 14,50)? Když nenalzáme porozumění, anebo když ti, s nimiž hovoříme o svých těžkostech, s námi necítí, kdo by nám mohl lépe rozumět než On, který byl osamělejší než kdokoli jiný a musil zvolat: »Očekával jsem, zdali by mne kdo politoval, ale žádného nebylo« (Ž 69,21)? – Když Svým učedníkům řekl, že bude téže noci vydán, aby za ně zemřel, a že jeden z nich Ho zradí, musil zjistit, že si toho sotva povšimli, neboť se přeli o to, »kdo by z nich zdál se býti největší« (L 22,19–24). – Potřebujeme-li světlo, kdo jiný nám může pomoci než On, o Němž je v Lukášově evangeliu sedmkrát řečeno, že odešel, aby se modlil, ano, že byl celé noci na modlitbě, když měl učinit nějaké důležité věci?

Takový je náš nejvyšší Kněz v nebi, který tam »vždycky žije k orodování za nás« (Žid 7,25). Jeho samého už neobkličují žádné těžkosti. Pro Něho je boj věcí minulou. Takto však může se všemi znalostmi, kterých nabyl vlastní zkušeností v bojích a těžkostech, nám plně vycházet na pomoc.

Setkávám-li se na cestě s těžkostmi a soužením, mám pomoc – Krista, který se mne zastává. Přimlouvá se za mne, jsa si vědom všeho, aby se mi dostalo útěchy, kterou uděluje Boží milost, protože ji sám poznával za Svého života na zemi ve stejných okolnostech. Ví, jak potěšit duši v jejích těžkostech, a dává mi všechno a prosí za mne Boha, protože dokonale rozumí mé těžkosti. Jestliže potřebuji světlo, potřebuji-li vedení na cestě, kterou mám jít, Bůh je mocen to vše dát. Dostává se mi všeho, čeho je mi třeba v mé tísní. To vše jest jen zásluha mého »Prostředníka«, totiž Krista.

Dostanu to vše, protože o to prosím? Pán Ježíš prosil za Petra dříve, než on vůbec něco věděl o tom, k čemu mělo dojít. Ne, my neprosíme Pána, aby za nás orodoval. Je to milost v Jeho srdci vůči nám, která to vše působí. On nám to sděluje, abychom »přistupovali směle s doufáním k trůnu milosti, abychom dosáhli milosrdenství, a milost našli ku pomoci v čas příhodný« (Žid 4,16).

Se srdečnými pozdravy

Váš přítel H. L. H.

Znovuzrození

Milí přátelé!

V jednom z minulých dopisů jsme viděli, že křesťané zemřeli s Kristem. Přirozenost toho starého člověka v nás je tak zlá, že Bůh pro ni má už jen soud. Tuto skutečnost, ale i Boží odpověď na to, předkládá Pán Ježíš Nikodemovi ve 3. kapitole Ev. Jana.

Oddíl začíná vlastně už 23. veršem druhé kapitoly. Vidíme tam Pána Ježíše v Jerusalemě. Když o slavnosti fáze (veliká noc) činil divy, »uvěřili mnozí ve jméno Jeho, vidouce divy (= znamení) jeho, které činil«. Ale pak následuje: »Ale Ježíš nesvěřil Sebe samého jim, protože On znal všechny, aniž potřeboval, aby kdo svědectví vydával o člověku; neboť on věděl, co by bylo v člověku.« A když potom jeden z těchto lidí přišel k Pánu Ježíši, řekl Pán ta zdrcující slova: »Nenarodí-li se kdo znovu, nemůže viděti království Boží.«

Syn člověka, který jest v nebi

V 11. a 13. verši třetí kapitoly Ev. Jana Pán ukazuje, kdo je. Je Syn člověka, který *jest* v nebi. Zde nalézáme divuplné tajemství Jeho osoby. Ev. Jana 1,1 nám říká, že On sám je Bůh, ten Věčný. Ale ve 14. verši stojí: »Slovo to tělo učiněno jest a přebývalo mezi námi.« – »Bůh zjeven jest v těle« (1 Tm 3,16). Bůh a člověk v *jedné* osobě, jaké tajemství!

Pán Ježíš je věčný Bůh. Ponížil se sám a stal se člověkem. To však neznamená, že by pak už nebyl Bohem.

To bylo nemožné. Vzal na Sebe krev a tělo (Žid 2,14); stal se skutečným člověkem (Ga 4,4; 1 Tm 2,5); avšak On, jenž byl člověkem, byl zároveň věčný Bůh (Iz 9,6). I tehdy, když ležel jako dítě v jeslích, byl zároveň nositelem a udržovatelem všech věcí. Když – unaven cestou, hladový a žíznivý – prosí samařskou ženu o trochu vody, zjevuje se jako Všemohoucí, jenž dává Duha Svatého, a jako Vševedoucí, který této ženě zjevuje její život. Jako opravdový člověk spal v lodičce, pak ale povstal a pohrozil větru i vlnám. Vyslovil Svě jméno a žoldnéři padli na zem. Hned na to Ho svázali, plili Mu do tváře a posmívali se Mu.

Zatímco na této zemi mluvil s Nikodemem, byl i v nebi. Říkal, co věděl, neboť jedině Bůh ví – ve vlastním smyslu slova »vědětí«. Žádný člověk nebyl nikdy v nebi. Nikdo tedy nemohl mluvit o nebeských věcech. Ale on, Syn člověka, sestoupil s nebe. Ano, byl dosud v nebi. Když tedy mluvil o nebeských věcech, mluvil o tom, co viděl a i o tom, co ještě vidí. Mluvil o tom, co znal; neboť to bylo *Jeho* nebe a *Jeho* sláva. V Něm byl spojen Bůh a člověk; neboť On byl Bůh i člověk v *jedné* osobě. Proto andělé mohli při Jeho narození svolávat: »Na zemi pokoj, lidem dobrá vůle (= v lidech zalíbení)!« (L 2,14) Znal Boha a Jeho slávu. Znal také člověka.

Přirozenost člověka

V Ev. Jana 2,23–25 nalézáme Jeho úsudek o člověku. Nebyli to žádní bezbožníci, kdo Ho v zjevném nepřátelství zavrhl. Poznali Jej; neboť byli Jeho znameními přesvědčeni, že On je Mesiáš. Věřili v Jeho jméno. Při povrchním čtení by někdo mohl mít za to, že toto byli

oni lidé, o nichž se ve 12. verši 1. kapitoly říká, že On jim dal právo stát se Božími dětmi. O těchto lidech však se praví: »Ale Ježíš nesvědčil Sebe samého jim, protože On znal všechny, aniž potřeboval, aby kdo svědectví vydával o člověku; neboť On věděl, co by bylo v člověku.«

Tito lidé byli *přesvědčeni*, ale nebyli *obrázeni*. Věřili v Jeho jméno, ale *nepřijali* Ho (1,12). Viděli Jeho znamení a jejich rozum a jejich pocity tím nabyly přesvědčení, že On je ten Mesiáš. Tehdy jich bylo mnoho, a dnes jich jsou milióny. Nepochybují o křesťanských pravdách. Jejich rozum a jejich cítění jim dávají vnímat vše logické, i to, co je nade vše vznešené, a takto přijali křesťanství. Přirozený člověk to ovšem chce; neboť takto se staví nad pravdu a nad Boha. Nejprve posoudil, co je správné, a co jeho rozum a (nebo) jeho cítění shledalo za dobré, tomu věří.

Jak úplně jinak je tomu se vším, jakmile se svědomí dostane do Božího světla! Potom člověk vidí svůj ztracený, provinilý stav. Pak ho už nenapadne posuzovat Boha anebo to, co On zjevil. Nezbyvá mu pak jiné, než odsoudit se a volat k Bohu, aby jej — hříšníka — přijal.

Že se na modlářích a lidech, kteří žijí v hrubých hříších, žádá znovuzrození, přirozený člověk sice uzná, avšak nikdy nemůže pochopit, že se musí znovuzrodit *každý*, tedy i Židé, ano, dokonce i farizeové, i tací, kteří se k Pánu chovali blahosklonně, kteří věřili v Jeho jméno, že i sám Nikodem, farizeus, přední ze Židů, učitel (mistr) v Israeli, takový, jenž Pánu Ježíši prokázal nejvyšší poctu, jaká kdy mohla být člověku vzdána, slovy: »Mistře, víme, že jsi od Boha přišel Mistr; neboť žádný

nemůže těch divů činiti, které ty činíš, leč by Bůh byl s ním«, že i takový se musil znovuzroditi (7. verš). Ale Ten, jenž to říká, je Ten, jenž mluví, co ví (11. verš), neboť je to věčný Bůh. Že tento požaduje znovuzrození nejen od Svých nepřátel, nýbrž i od těch, kdo Ho uznávají – zda nám to neukazuje naprosto ztracený stav člověka, úplnou nemožnost přirozeného člověka přijít do Boží blízkosti?

Nenarodí-li se kdo znovu, nemůže viděti království Boží

Pán tu mluví o království, jak bylo tenkrát zjeveno. Jakmile bude brzy zjeveno ve slávě, uvidí to království celá země. Také nyní, v křesťanském – smím-li tak říci – charakteru toho království, jak je představeno v tak mnohých podobenstvích, vládne jiný stav.

Když Pán Ježíš přišel na tuto zem, přišlo království v Něm. Jenom ti, kdo Ho uznali, kdo Ho viděli takového, jaký skutečně byl, jako Syna Božího, viděli království. Byli to jen ti, kdo byli znovuzrozeni.

Nedotklo se nás ještě nikdy, že bratři Pána Ježíše v Něho nevěřili? Ano, v Ev. Marka 3,21 je řečeno: »A uslyševše o tom příbuzní jeho, přišli, aby jej vzali; neboť pravili, že by se smyslem pominul.«

Vždyť Pána znali! Viděli přece po všechna ta léta v Nazaretu Jeho dokonalý, svatý život. Den co den, hodinu co hodinu. Cožpak jim Marie a Josef nevypravovali nic o andělu, který ohlásil Jeho narození, a o všem tom divném, co je např. popsáno ve 2. kapitole Ev. Lukáše? Což neslyšeli, co jejich příbuzný (v Luk. 1,36 místo »příteckyně« má být podle pův. textu »příbuzná«) Jan

Křtitel o Nĕm svĕdĕil? Coŕpak nevidĕli Jeho divy? Evangelista Jan píše: »Vidĕli jsme slávu jeho, slávu jakoŕto jednorozenĕho od Otce« (J 1,14); a zatímco nebe se nad Ním otevřelo a nebeský hlas Mu řekl: »Ty jsi ten můj milý Syn, v němŕž mi se dobře zalíbilo« (Mk 1,11), říkají Jeho rodinní přísluŕníci, ŕe se pominul smysly, a chtějí Ho vzít. Jaký je to důkaz pravdivosti slov Pána Ježíše: »Amen, amen pravím tobĕ, nenarodí-li se kdo znovu, nemůŕze vidĕti království Boŕí.«

Znovuzrozen

To neznamená, co si myslí Nikodem, nebo co se vyskytuje v tak mnohých pohanských filozofiích a smyšlenkách, ŕe starý ĕlovĕk se znovu narodí jako dítě anebo se aspoň promĕní v mladĕho muŕe. Dítě, které se právě narodilo, má stejnou přirozenost jako jeho rodiĕe, není ani o vlas lepší. Set, syn padlého Adama, byl obrazem a podle podobenství svého hříšného otce (1 M 5,3). Job říká: »Kdo to dokáže, aby ĕistý z neĕistého vzešel? Ani jeden« (Jb 14,4). A Ep. Římanům 5,19 nám sdĕluje, ŕe skrze neposlušnost Adama jsou všichni jeho potomci hříšníci. »Co se narodilo z těla, tělo jest« (J 3,6). I kdyby se byl Nikodem desetkrát znovu narodil stejným způsobem jako poprvĕ (tj. z hříšných rodiĕů), nebylo by se vřbec nic zmĕnilo, co se týĕe jeho pomĕru k Bohu. Ālovĕk se musí narodit *znovu* neboli *shůry*, naprosto novým způsobem, z novĕho zdroje ŕivota.* Pán Ježíš

* Zde použité řecké slovo »gennethei annothen« není stejné jako »paliggenesia« v Ep. Titovi 3,5, kde je řĕĕ o znovuzrození a obnovení Ducha Svatĕho.

říká v 5. verši, co je tímto zdrojem života: »Amen, amen, pravím tobě: Nenarodí-li se kdo z vody a z Ducha, nemůže vjíti do království Božího.« Voda je v Písmě známým obrazem Božího slova uplatněného Duchem Svatým na člověka. Výslovně to uvádí Ep. Efezským 5,26 a také Ev. Jana 13,10 spolu s 15,3. Voda očišťuje předmět, na nějž byla použita. Boží slovo použité Duchem Svatým očišťuje náklonnosti, myšlenky a činy člověka. Zároveň v něm Duch Svatý skrze Slovo působí nový život, naprosto jiný život, který nese charakter jeho přirozených rodičů, nýbrž charakter Toho, který takovýto život vzbuzuje. »Co se narodilo z Ducha, Duch jest« (J 3,6).

Vždy znovu nalézáme v Písmě potvrzení skutečnost, že nové narození se děje skrze Boží slovo. Pavel píše Korint'anům: »V Kristu Ježíši skrze evangelium já jsem vás zplodil« (1 K 4,15). V Ep. Jakuba 1,18 je psáno: »On, protože chtěl, zplodil nás Slovem pravdy.« Petr píše: Poněvadž duše své očistili jste poslušenstvím pravdy . . . znovuzrození jsouce ne z porušitelného semene, ale z neporušitelného, skrze živé Slovo Boží a zůstávající navěky« (1 Pt 1,22–23). V 1. Ep. Tesalonickým 1,5 nalézáme Slovo a Ducha Svatého jmenované společně. Pán mluví o nutnosti znovuzrození, jestliže někdo chce vidět království a vejít do něho, neboť mluví k Nikodemovi, přednímu ze Židů. Ale ze způsobu, jak se Pán vyjadřuje, můžeme jasně vyčíst všeobecnou zásadu, jako téměř všude v Písmech, jejichž autorem je apoštol Jan. Od zhřešení prvních lidí až do konce světa je nutné znovuzrození, abychom mohli vejít do spojení s Bohem.

Syn člověka musí být povýšen

Když Pán začíná od 12. verše mluvit o nebeských věcech, vystupuje do popředí ještě jiná nutnost. Syn člověka, který je v nebi, zná slávy nebe, příbytek Toho, který jest světlo a v Němž není žádné tmy (1 J 1,5). Mají-li lidé vejít do slávy, musí být nejprve vyřešena otázka hřícha. Potom Bůh, který byl hříchem člověka tak urážen, musí být, pokud jde o hřích, uspokojen. Člověk musí být očištěn ode všeho, co ho činí neschopným vejít do Boží slávy. Jak by mohl člověk, který zhřešil tisíckrát více než v oné chvíli, kdy byl pro svůj hřích vyhnán z pozemského ráje, vstoupit do nebeského ráje, do příbytku samého Boha?

Jak jinak by se to mohlo stát než tím, že Ten, který byl Bůh a člověk v jedné osobě, dokonal dílo, jímž bylo učiněno vše, čeho bylo třeba? »Syn člověka (musí) povýšen býti, aby každý, kdo v Něho věří, nezahynul, ale měl život věčný« (J 3,14–15).

Zda to není to nejvyšší, co nám Bůh mohl dát?

Ale je s tím spjato ještě mnoho dalších věcí. Můžeme říkat: »Abba, Otče,« neboť Duch Svatý spolu s novým životem v nás svědčí o tom, že jsme Boží děti (Ř 8,15). Jsme spoludědicové Kristovi a brzy budeme spolu s Ním vládnout nad vesmírem a držet soud (Ř 8,17; Ef 1,10–11; 1 K 6,2–3). První Ep. Jana 3,1 nás staví na jeden stupeň s Pánem Ježíšem: jako ty, které svět nezná. Druhý verš říká, že při Jeho zjevení se budeme Jemu podobni, »neboť viděti jej budeme tak, jak jest«. První Ep. Jana 4,17 říká, pokud jde o soud, že jaký On je v nebi, tací i my jsme již nyní na tomto světě. Devatenáctý verš praví: »My milujeme jej, neboť *On* prvé

(= nejprve) miloval nás.« Vždyť máme přirozenost z Boha, jenž jest láska. Přemáháme svět (5,4). A tak Písmo uvádí ještě mnoho dalších věcí.

Ale není ze všeho toho nejvyšším obecenství s Otcem a se Synem (1 J 1,3)? A to pro nás, kteří jsme podle slov Pána Ježíše ve 3. kapitole Jana nemohli vidět ani pozemské království nebo do něho vejít, kteří jsme byli ztraceni hříšníci, mající k očekávání už jen věčné zahynutí, kteří jsme byli Boží nepřátelé a v Jeho očích nenáviděnliví; *známe* Otce a Pána Ježíše (1 J 5,20). Známe Boha a Pána Ježíše nikoli jako stvoření svého Stvořitele, nýbrž jako takové, jací skutečně jsou. Máme obecenství s Otcem a se Synem Jeho Ježíšem Kristem, a to ne teprve v nebi, nýbrž už nyní, na zemi, kdy ještě navenek nejsme k rozeznání od lidí kolem nás, kteří se nalézají pod mocí Satana.

Jestliže si to ujasníme a prakticky to uskutečňujeme, zda pak naše radost nebude dokonalá?

Se srdečnými pozdravy

Váš H. L. H.

Obecenství s Otcem a se Synem Jeho Ježíšem Kristem

Milí přátelé!

Viděli jsme, že každý, kdo věří v Pána Ježíše, obdržel nejen odpuštění hříchů, ale také zcela nový život. Narodil se z Boha a tedy má život z Boha, Boží přirozenost (J 1,13; 2 Pt 1,4). Tento život je ve svém nejúplnějším vyjádření nazván »věčný život« a 1. Ep. Jana 5,20 říká o Pánu Ježíši: »On jest ten pravý Bůh a život věčný.« Sám Pán Ježíš je náš život.

Tato skutečnost má pro nás nesmírné důsledky. Byli jsme učiněni vzácnými (příjemnými) »v tom Milovaném« (Ef 1,6) a přesazeni do království Syna Boží lásky (Ko 1,13). Jsme před Bohem v plné vzácnosti Toho, kterého Bůh nazývá »Milovaným«. Avšak 1. Ep. Jana jde ještě dále. Budeme Jemu podobni. Svět nás nezná, *protože* Jej nepoznal (3,1). Jsme na tomto světě takoví, jaký On *jest* (nyní v nebi, 4,17). Budeme Mu podobni, neboť Ho budeme viděti tak, jak On *jest* (3,2). Srovnej též verše 4,12–13 s Ev. Jana 1,18. A 1. Ep. Jana 5,20 říká: »A víme, že Syn Boží přišel, a dal nám smysl (porozumění), *abychom poznali toho pravého*.« V tom vlastně je zahrnuto všechno.

Při stvoření Bůh dal Adamovi rozum. V tom je rozdíl mezi člověkem a zvířetem. Ale rozum člověka byl pozemský, a proto mohl rozumět jen pozemským věcem. Andělé, ačkoli patří k vyššímu řádu ve stvoření nežli lidé, také nemohou znáti Boha. Jsou mocnými služebníky, vždy hotovi vykonávat Boží vůli; ale jsou žádostivi hledět na věci, které nám byly zvěstovány (1 Pt 1,12).

A tu dal Bůh ztraceným hříšníkům, Svým nepřátelům, kteří však přijali Pána Ježíše, Svého Syna jako jejich nový život a v Něm a skrze Něho zároveň také uschopněnou mysl, jíž poznávají Boha. Můžeme nejenom vidět Jeho zjevenou slávu, jako ji brzy bude vidět svět, až Pán Ježíš přijde s nebeskými oblaky na tuto zem a uzří Ho každé oko; ne, *my* Ho budeme vidět tak, jak On *jest*, nejen tak, jak se zjevuje. Ano, již nyní můžeme rozumět Jeho myšlenkám. Vidíme Jeho vnitřní, mravní slávu a naše srdce je tím naplněno. Máme s Bohem společné city a myšlenky. On nám otevírá Své srdce a mluví s námi o tom, čím se Jeho srdce zaměstnává a čím jest naplněno, a my můžeme rozumět Jeho slovům a podílet se na Jeho citech.

Čím se obírá srdce Otce? Zda ne Synem a veškerou slávou Jeho osoby a Jeho díla? Když byl na zemi, bylo zalíbením celé (Božské) plnosti přebývat v Něm (Ko 1,19). Jak na počátku veřejné služby Pána (L 3,22), tak i přibližně na konci Jeho působení (Mt 17,5) Otec řekl: »Tento jest ten můj milý Syn, v němž mi se dobře zalíbilo.« Potom přišlo dílo na Golgotě.

Čím to dílo musilo být pro Otce! »Proto mne miluje Otec, že já pokládám život svůj, abych jej zase vzal« (J 10,17). Otec miluje Je, jenž dobrovolně šel na kříž, jenž zemřel, aby oslavil Boží jméno a vyplnil Boží vůli; jenž k tomu chtěl nést naše hříchy na Svém těle (1 Pt 2,24) a byl učiněn hříchem (2 K 5,21), jenž kvůli tomu měl nést Boží soud a být Bohem opuštěn, jenž ve všem tom byl dokonalý: Krista, »který skrze Ducha věčného samého sebe obětoval neposkvrněného Bohu« (Žid 9,14).

Otec nám říká: »To je Můj milovaný Syn.« A my odpo-

vídáme: »To je náš milovaný Spasitel.« Otec říká: »Z lásky ke Mně (2 M 21,5) nesl na Golgatě všechna utrpení a dokonal dílo,« a my odpovídáme: »Kristus miloval nás a vydal sebe samého za nás« (Ef 5,2); a já osobně říkám: »Syn Boží, který miloval *mne* a vydal sebe sama za *mne*« (Ga 2,20).

Táž slavná Osoba, která naplňuje Otcovo srdce, naplňuje také moje srdce. Otec nám ukazuje slávu Syna a my sdělujeme Otcí všechno, co jsme našli v Synu. To je obecenství: společné city, společné zájmy, táž Osoba, která naplňuje srdce zalíbením a radostí!

Zda tomu ale není právě tak i se Synem? On nám zjevil Otce. Slyšeli jsme Ho, jak říká: »Abba, Otče« (Mk 14,36), a my nyní také říkáme: »Abba, Otče« (Ř 8,15).

Zda to není to nejvyšší ze všeho, můžeme-li Bohu rozumět, ano, poznávat Jej? Můžeme-li se těšit nejen z Jeho požehnání a ze všech Božích věcí, nýbrž i těšit se v Něm samém? A mít k tomu obecenství s Bohem, Otcem i Synem? – Není nic vyššího! Toto uskutečňovat činí už na této zemi naše srdce dokonale šťastným. Proto apoštol říká: »Toto píšeme vám, aby radost vaše byla plná« (1 J 1,4).

Bůh jest světlo, a tmy v Něm nižádné není

Toto obecenství s Otcem a s Jeho Synem ovšem musí být v souladu s Božím charakterem. Bůh je světlo. Abychom tedy mohli mít obecenství, musíme být v světle. Nuže kdysi jsme byli temností, ale nyní jsme světlo v Pánu (Ef 5,8). Chodíme ve světle, a tu máme obecenství vespolek a krev Ježíše Krista, Syna Božího, je

základem tohoto našeho postavení a důkazem jeho právoplatnosti.

V 1. Ep. Jana 1,7 nejde o to, *jak* žijeme, nýbrž *kde* žijeme. Mluvíme-li o životě, který je v souladu se světlem, je jasné, že mluvíme o našem praktickém životě. Zde však jde o to, *kde* žijeme. A každý, kdo je znovuzrozen, kdo je vykoupěn z moci temnosti a »učiněn způsobilý k účasti na podílu svatých ve světle« (Ko 1,12–13), chodí ve světle. Krev, která očišťuje od všelikého hříchu, je důkazem, že tam je mé právoplatné postavení. Použiji obrazu: Dokud pracuji rukama ve vědru s mýdlovým louhem, nemohou se mé ruce zašpinit. Působení mýdlového louhu, který mé ruce již na počátku očistil, znemožňuje, aby se mé ruce zašpinily. Jak by se mohly znečistit, dokud se nalézají v tekutině, jejíž vlastností je očistit všechno, co je špinavé? Tak i moc krve, která vládne ve světle, je důkazem toho, že jsem v souladu se světlem.

Toto však nic nemění na skutečnosti, že tu je stále ještě má stará přirozenost. Kdybych to popíral a říkal, že už hřích nemám, sám bych se klamal, a nebylo by ve mně pravdy; a kdybych říkal, že jsem nikdy žádné špatné věci nedělal, že jsem nikdy nehřešil, činil bych Boha lhářem, neboť Bůh řekl: »Všichni zhřešili« (Ř 3,23).

V 1. Ep. Jana 1,10 nečteme: »Díme-li, že nehřešíme«, nýbrž: »Díme-li, že jsme nehřešili«, je tam tedy sloveso v minulém čase. Písmo u věřícího nikdy nepředpokládá jako nutnost, že musí hřešit. Máme novou přirozenost, která nemůže hřešit, a máme v sobě Boží moc, Ducha Svatého, který nás činí způsobilými chodit podle nového života. Naše chodění je ve světle, kde můžeme zřetelně vidět všechno, co se světlem nesouhlasí.

Všichni, žel, musíme doznat: »V mnohém zajisté klesáme (nebo: klopýtáme) všichni« (Jk 3,2). Ale na to není žádná omluva.

Doufám, že o tomto bodu pojednám v příštím dopise.

Se srdečnými pozdravy

Váš H. L. H.

Kristus – náš Přímlovce

Milí přátelé!

Pokračuji ve svém dopise z minulého měsíce a chtěl bych nyní pojednat o otázce:

Co ale, když některý věřící zhřeší?

Když jako věřící zhřešíme, co se stane? Může to změnit naše postavení jakožto Božích dětí? Jsme pak vzdáleni z Boží přítomnosti?

Odpověď nalézáme v 9. a 10. kapitole Ep. Židům. Kristus našel věčné vykoupení. »Neboť *jednou* obětí dokonalé učinil navěky ty, kteří posvěceni bývají« (Žid 10,14). Náš poměr jako stvořených bytostí vůči Bohu je dán navždy do pořádku. Byli jsme uvedeni do poměru dětí k Otci. Tento poměr už se ničím nezmění.

Cožpak ale Otec přehlíží hříchy Svých dětí? Náš Otec je Bůh, jenž jest světlo a v Němž není žádná tma. Jeho zrak je příliš čistý, než aby se mohl dívat na zlo, a v těch, kdo k Němu přistupují, musí být posvěcen. Hříchy nevěřících, ano i světa, který je proti Němu nepřátelsky postaven, nyní ještě může snášet, nikdy však hříchy Svých dětí. Jak by mohl mít On, ten Svatý, obecnství s hříchem anebo s někým, kdo je hříchem znečištěn? Proto naše obecnství s Otcem i se Synem je ihned přerušeno jakoukoli hříšnou myšlenkou, jakýmkoli hříšným nebo zbytečným slovem, každým nezávislým a proto hříšným činem. Obecnství nemůže být obnoveno dříve, dokud hřích není odstraněn způsobem podle

Boha. »Jestliže však budeme vyznávatí hříchy své, věrný jest Bůh a spravedlivý, aby nám odpustil hříchy a očistil nás od všelike nepravosti« (1 J 1,9). Jen vyznáním a odsouzením se býváme očistěni.

Sebeodsouzení je jedinou cestou k obnově obecnství

Toto je zásada, kterou nalézáme v celém Písmě svatém, jak ve Starém, tak i v Novém zákoně. Vezměme si několik typických příkladů ze Starého zákona. Ve 3. Mojžíšově knize ve 4. a 5. kapitole a částečně i v 6. a 7. kapitole nalézáme ustanovení pro Israelitu, který zhřešil. Nejde tu o hříšníka, který přichází k obrácení, ačkoli evangelista by mohl tyto kapitoly dobře použít, aby ukázal zásady evangelia. Tyto kapitoly se dívají na Israel jako na lid, který byl na základě oběti velikého dne smíření (3 M 16) přiveden k Bohu, a v jehož středu Bůh přebývá na základě každodenní zápalné oběti (2 M 29,38–46). Ale nyní, když je jako Boží lid přiveden do Jeho blízkosti a může spočívat ve vědomí, že je »vzácným (příjemným) učiněn v tom Milovaném« (Ef 1,6; 3 M 1; 7,8), kdy při svém putování pouští obdržel pro své srdce předmět (obět' suchá – 3 M 2) a kdy může mít obecnství s Bohem, protože může mít podíl na témž předmětu jako Bůh a radovat se z něho jako On (obět' díky /v kral. př.: obět' chvály/ – 3 M 3 a 7,11–34), tu musí být projednána otázka možného každodenního znečištění.

Třetí Mojžíšova kniha nám v kap. 5,1–4 jmenuje tři velké skupiny znečištění, která se vyskytují v každoden-

ním životě: 1. verš – jestliže někdo opomene svědčit buď *proti* zlu anebo *pro* dobro. Také opomenutí může být hříchem; 2. verš – mluví o poskvrnách, k nimž dochází vnějšími vlivy, tedy tím, že nejsme skutečně odděleni od věcí tohoto světa; 4. verš – hovoří o následcích nestřízlivosti a nedostatku sebeovládání, tedy o znečištěních, která pocházejí z našeho vlastního srdce. V 15. verši jde o někoho, kdo se prohřeší při takových věcech, které si Bůh vyhradil pro Sebe. A konečně od 20. verše se mluví ještě o vzetí nebo nevrácení toho, co patří druhým.

Jak mohl být Israelita očištěn, když se dopustil přestoupení? Jediný způsob je uveden v kap. 5,5–6: »Když tedy vinen bude jednou z věcí těch: *vyzná* hřích svůj; a přivede oběť za vinu svou Hospodinu.« Ještě by se k tomu mohly přidat jiné věci (např. když se nahrazovalo něco poškozenému, musilo k tomu ještě být něco přidáno, šlo-li o újmu Pánu nebo bratrovi – kap. 5,6.23.24), avšak první a základní podmínkou bylo: *vyznat* hřích a přinést oběť za vinu.

Sebeodsouzení – vyznání svých hříchů, čili vlastního selhání – jest nutným předpokladem pro jakékoli odpuštění a napravení (viz např. 1 K 11,31 a 1 J 1,9). Abychom dospěli ke skutečnému sebeodsouzení, abychom tudíž odsoudili nejen spáchaný čin nýbrž také svůj stav, jako to učinil David v Žalmu 51,7–9, Bůh obrací naše oči na kříž, abychom pochopili, co je hřích. Ne snad že by na nás musila být znovu použita Kristova krev – to se stalo jednou provždy – ale abychom poznali, jak hrozné jsou hříchy, i každý jednotlivý, jehož jsem se právě dopustil, když vidíme, co Pán musil na kříži *za naše hříchy* vytrpět (oběť za vinu). Ve 3. Moj-

žíšově 1–7 nenalézáme samotný kříž, nýbrž zpětný pohled na kříž. Samotný kříž jako základ toho, že smíme být v Boží blízkosti, nalézáme ve 3. Mojž. 16 a ve 2. Mojž. 29.

Ano, jenom hledíme-li na to, co Pán Ježíš musil na Golgatě vytrpět za naše hříchy, učíme se chápat, jak ošklivé jsou hříchy. On tam musil být Bohem opuštěn, vytrpět Boží soud a zemřít, protože sám »hříchy naše na svém těle nesl na dřevě« (1 Pt 2,24). Pak dojdeme ke skutečnému sebeodsouzení a k pravé lítosti nad tím, co jsme učinili. Nikdy nechtějme nějaký hřích lehkomyšlně přecházet a nezapomínejme, že vyznání je *jedinou* cestou k napravení a k obecenství s Bohem; nejdříve vyznání před Bohem, ale také i před lidmi, pokud lidé byli naším hříchem postiženi.

Nevědomé hříchy

Ale tu vyvstává jedna veliká těžkost: často se dopustíme hříchů, kterých si vůbec nejsme vědomi, často dokonce, když si myslíme, že jsme udělali něco dobrého. Avšak nevědomost nás nečiní nevinnými. »Jestliže by pak člověk zhřešil, a učinil by proti některému ze všech přikázání Hospodinových, čeho by nemělo býti, i kdyby to neznal, tedy je vinen, a ponese nepravost svou« (3 M 5,17 – elbf. př.).

Proto David v 19. Žalmu prosí: »I od tajných hříchů očist' mne!« Abychom mohli tyto hříchy vyznat, musíme tedy na ně nejprve být upozorněni. Proto se v 3. Mojž. 4,23.28 praví: »A byl by znám (= jemu oznámen) hřích jeho, jímž zhřešil . . .« Ale kdo to má učinit,

jde-li o myšlenky anebo o slova a činy, o nichž druzí nic nevědí? Kdo nás má usvědčit, domníváme-li se, že jsme v právu? Také pro toto Boží láska učinila opatření. »Synáčkové moji, toto vám píši, abyste nehřešili. Pakli by kdo zhřešil, Přímluvce máme u Otce, Ježíše Krista, Spravedlivého« (1 J 2,1). Tento verš si především dobře pročtěme a zamysleme se nad ním.

Kristus – náš Přímluvce

Řecké slovo »parakletos«, které je zde přeloženo slovem »Přímluvce« (= právní zástupce, obhájce, zmocněnec; přímluvce, utěšitel) se vyskytuje jen v Ev. Jana ve 14. a 16. kapitole a v našem verši. V uvedených kapitolách Ev. Jana je ho použito pro Ducha Svatého.

Nuže tuto službu Přímluvce (nebo Zástupce) nyní *pro nás* vykonává Pán Ježíš z nebe, avšak nikoli před Bohem, neboť co se týče Boha, všechny naše věci byly úplně vyřízeny na kříži, nýbrž před Otcem.

V jednom z předešlých dopisů jsme viděli, že Pán Ježíš je naším nejvyšším Knězem, který za nás u Boha oroduje vzhledem k našim slabostem a okolnostem na této zemi. Zde vidíme, čím jest Pán Ježíš vzhledem k našim každodenním hříchům.

Je naším Přímluvcem, Zástupcem u Otce, když zhřešíme. Nestane se jím teprve tehdy, když jsme smutní a vyznáváme své hříchy. Již ve chvíli, kdy zhřeším, On je v nebi Přímluvcem, jenž zastupuje mne a mou věc u Otce.

Kdo je tento Přímluvce? Je to Ježíš Kristus, Spravedlivý. Dokonale odpovídá spravedlnosti Otce a zároveň je

mou spravedlností (1 K 1,30). Ale nejen to. Vykonal dílo, které je tak dokonalé, že On je nejen obětí smíření za naše hříchy, nýbrž také obětí smíření za všechny svět. Je tedy, co se týče Své osoby a Svého díla, dokonale příjemný před Otcem i tehdy, jestliže je mým Přímluvcem, když jsem zhřešil.

V tom, co předcházelo, jsme však viděli, že odpuštění je možné *jen* po vyznání. Proto druhá část přímluvné služby Pána Ježíše záleží v tom, že se zabývá *námi* a přivádí nás k poznání viny.

Umývání nohou

Té noci, kdy Pán Ježíš byl zajat, nám tuto službu předvedl a znázornil symbolickým činem. Chtěl ustanovit Svou večeři – znamení obecenství zemřelého Spasitele se všemi údy Kristova těla (1 K 10,16–17). Avšak jak mohlo být obecenství mezi prakticky znečištěnými učedníky a Pánem, který právě proto zemřel, aby zahladil hřích? To mohlo znamenat jen soud kvůli poskvrnění (1 K 11,26–32).

Proto tu Pán v plném vědomí, čím byl, ale i protože Jeho láska šla až do krajnosti a zároveň trvala až do konce, zaujal postavení služebníka (otroka) a umýval jejich nohy. Bůh použil Petrovy nechápavosti (Petr tomu nerozuměl, že vše, co Pán činí, je dobré, a že my, i když tomu nerozumíme, se tomu máme vždy poddávat), aby nám ozřejmil význam umývání nohou. Učedníci byli čistí, protože byli úplně umyti (vykoupáni – ve znovuzrození). Avšak aby měli díl s Ním, tzn. aby s Ním žili v praktickém obecenství, musili být také očišťováni

od poskvrn každodenního praktického života (J 13,8–11).

Petrovo zapření

Evangelia nám popisují, a to opět v souvislosti s Petrem, jakým způsobem Pán koná tuto službu. Petr ztratil praktické obecenství s Pánem. Nestalo se nic hrubého, nápadného, neboť sám o tom nevěděl a nikdo ho na to neupozornil. Ale když Pán řekl, že všichni se nad Ním pohorší, je vidět, že Petr si o sobě něco myslel, ano, že byl přesvědčen, že *jeho* láska a věrnost je větší než ostatních učedníků. »Kdyby se pak všichni pohoršili nad tebou, já se nikdy nepohorším« (Mt 26,33). Toto by Petr nemohl říci, kdyby byl ve skutečném obecenství s Pánem; tam totiž nemá žádné místo tělo a pýcha. Pán použil těchto Petrových slov, aby ho varoval, ale též, aby mu dal na vědomí, že On ví o všem, aby se Petr na to mohl rozpomenout, když Ho zapře. Pak mohl po myšlením, že Pán všechno věděl a přesto ho nezavrhl, být povzbuzen, protože směl věřit, že Pán to neučiní ani teď. Jaká dobrotivost a milost! Jaká láska! Jaká péče! — *Ještě dříve*, než Petr zhřešil, Pán za něho prosil; ale neprosil, aby Bůh zabránil Satanovi pokoušet Petra. Petr ten pád potřeboval, aby se sám poznal. Mírná, přátelská slova Pána nemohla dosáhnout tohoto cíle a dokonce i toto přímé oznámení z úst Páně zůstalo bez výsledku (34. verš). Proto Pán neprosil, aby to pokušení Petra minulo, nýbrž aby jeho víra nepřestala. A aby ho po pádu uchránil příliš veliké sklíčenosti, dal mu Pán již nyní úkol pro dobu po jeho obrácení.

Petr však byl tolik zaměstnán sám sebou, že nic z toho neproniklo až do jeho svědomí. Slova Pána Ježíše řečená osobně jemu: »Tak-li jste nemohli jediné hodiny bdíti se mnou?« (Mt 26,40), ho jistě zbolela, ale ani ta ho nepřivedla k sebepoznání jako i skutečnost, že také on utekl a zanechal Pána samotného v moci nepřátel (Mt 27,56). Ano, dokonce ani když Pána zapřel, ba když se začal proklínati a zapřísahati: »Neznám *toho člověka*« (tentýž Petr, který předtím řekl: »Ty jsi Kristus, ten Syn Boha živého«), ani tu Petr nepřišel k obrácení. Jak zkažené je srdce člověka!

Avšak jak předivná láska! V témž okamžiku, kdy žoldnéři Pána bili, políčkovali Ho a kdy Mu plili do tváře (Mt 26,67), obrátil se Pán a pohlédl na Petra. Tento pohled a v tomto okamžiku, spolu se slovy Pána Ježíše, která mu znovu připomnělo zakokrhání kohouta, otevřel Petrovi oči. »A vyšed ven, plakal hořce.«

Napravení

Avšak ani tím neskončila služba Pána Ježíše. Ihned po Svém zmrtvýchvstání odeslal poselství, v němž se výslovně zmínil o Petrovi (Mk 16,7), a měl s ním pak zvláštní setkání (L 24,34). Písmo nám nesděluje, o čem se tam mluvilo. Pán má pro každého, kdo Mu patří, zvláštní slova, určená jenom jemu. Potom však nalézáme ono pro Petra tak bolestné, ale také požehnané setkání, popsané ve 21. kapitole Ev. Jana.

My bychom si asi mysleli, že toho veřejného pokoření Petra už nebylo třeba. Nezdá se *nám*, zahloubáme-li se poněkud více do věci, že bylo trochu nelaskavé, tvrdé?

Vždyť Petr už přišel k sebepoznání! Vždyť už trpce plakal!

Avšak Pán, který kromě dokonalé znalosti srdce člověka má k Svému lidu dokonalou lásku a v dokonalé moudrosti ji projevuje, ví, co Petrovi nejlépe prospěje.

Když pak Petr provedl skutečný soud nad sebou a neodsuzoval už jen svůj čin, nýbrž také sebe sama, když poznává, že je třeba Boží vševědoucnosti, aby u něho byla zjištěna láska k Pánu, může ho pak Pán plně napravit a dát mu za úkol ostrážat Jeho ovce a pást Jeho beránky a ovce (J 21).

Taková je služba Pána jako našeho Přímluvce u Otce. Kde bychom *my* byli, kdybychom *Jej* neměli jako Přímluvce? Každá hříšná myšlenka, každé prázdné slovo, každý nezávislý čin přerušuje obecenství. A to je obnoveno jen vyznáním zlé věci a soudem nad sebou.

Náš Přímluvce prosí za mne ještě dříve, než zhřeším, aby nepřestala má víra. Mluví ke mně skrze Své Slovo, abych došel k vlastnímu odsouzení ještě dříve, než se nějakého hříšného činu dopustím. Podívá se na mne v pravou chvíli a použije bratří, spisů, situací, ano, je-li toho třeba tedy i kohouta, aby mi připomněl Svá slova. Vede mne k sebeodsuzování a k vyznání, aby bylo obnoveno obecenství s Otcem i se Synem. Je mým Zástupcem, mým Přímluvcem u Otce. Neodpočine dříve, dokud zase nejsem přiveden zpět a dokud nedošlo k úplnému napravení. Slouží mi i nyní ve slávě a umývá mé nohy, abych s Ním mohl mít nepřerušované obecenství a aby má radost už na zemi byla dokonalá.

Se srdečnými pozdravy

Váš H. L. H.

Posvěcení

Milí přátelé!

Chtěl bych nyní pokračovat a promluvit si s Vámi o posvěcení; ale napřed bude třeba podívat se do Božího slova na význam toho výrazu. V běžné řeči rozumíme slovem »svatý« obvykle nějakého člověka bez hříchů a slabostí, anebo aspoň bez hříchů a slabostí známých. Proto věřící, kteří jsou svedeni tzv. učením o posvěcování, tvrdí, že již učinili pokrok v posvěcování, protože neupadli do zjevných hříchů.

K tomu, co jsme právě uvedli, píše Pavel v 1. Ep. Korintským 4,4: »Nebot' ač do sebe nic nevím, však ne skrže to jsem spravedliv.« A v Žalmu 19,13 David prosí o očištění od *skrytých* hříchů. Viz též 1. Ep. Jana 3,20 a 3. Mojžíšovu 5. Až přijde Pán, »také osvítlí to, co skrytého jest ve tmě, a zjeví rady srdcí . . . , a tehdá bude míti chválu (jeden) každý od Boha« (1 K 4,5). Jestliže už při sobě nevidíme žádné špatné věci, rozhodně to není důkazem, že by při nás nebylo nic zlého. Kdo by však u sebe neviděl ještě mnoho špatných věcí, přezkoumá-li svůj život v Božím světle pomocí Božího slova?

Avšak kromě toho nám Písmo svaté dává poznat, že čistota a svatost není totéž. Ve 2. Mojžíšově knize 23,38 je řeč o nepravosti svatých věcí a v 1. Paralipomenon 23,28 o očišť'ování všech svatých věcí. V Ep. Efezským 1,4 a v Ep. Koloským 1,22 se říká: Abychom byli svatí a bezúhonní. Svatost a čistota jsou tedy zřetelně rozlišovány.

Co je posvěcení?

Budeme-li sledovat mnohá místa v Písmě, kde se mluví o »svatém« a o »posvěcení«, mám za to, že se jasně ukáže, že posvěcení znamená oddělení, a vztaženo na nás, že posvěcení znamená: oddělení od všeho, s čím jsme dosud byli spojeni, abychom se oddali Bohu, – pak ale též, že neseme znaky takového spojení s Bohem a takového oddání se. Viz např. 4. Mojž. 6,1–11. Měřítko pro svatost však není při nás. »Není žádný tak svatý jako Hospodin, nýbrž žádného není kromě tebe« (1 S 2,2). »Nebot' ty sám svatý jsi« (Zj 15,4). »Svatí bud'te, neboť já svatý jsem« (1 Pt 1,16). Jenom Pán je měřítkem pro svatost. Kdo se měří sám sebou, klame se, jak říká i Písmo: »Ale ti nerozumějí, že sami sebou sebe měří, a přirovnávající se sobě, nerozumní jsou« (2 K 10,12 – elbf. př.). A je jasné, že jenom Bůh může posoudit, jak dalece odpovídáme Božímu měřítku.

V Ev. Jana 17,17 Pán Ježíš prosí: »Posvětiž jich v pravdě (své); slovo Tvé pravda jest.« Pravda je to, co Bůh zjevil o Sobě, a z čeho plyne, jaký je nebo musí být náš poměr k Němu. Proto Pán Ježíš o Sobě říká, že On jest ta pravda (J 14,6). On nám Boha oznámil (J 1,18). Takto i Boží slovo, v němž se Bůh zjevil, jest pravda.

Skrze pravdu – skrze to, co Bůh zjevil o Sobě a o Svých právech na nás – jsme odděleni ode všeho, s čím jsme dosud byli spjati, abychom patřili Bohu.

Ve Starém zákoně nenalzáme ještě úplné zjevení Boha. Zjevuje se tam jako Hospodin, jenž má uprostřed Svého pozemského lidu chrám, v němž chtěl přebývat. Proto je s tím spojeno ve Starém zákoně posvěcení. Hora, město Jerusalems, truhla smlouvy a chrám, kněží,

levité, ano, všechen lid, náradí k službě, oběti, atd. – všechno bylo posvěcováno. Všechno bylo spojeno s Hospodinem jako Tím, jenž přebývá uprostřed Svého lidu. »Domu tvému se sluší svatost« (Ž 93,5). »V těch, kteří přistupují ke mně, chci být posvěcen« (3 M 10,3).

Ale nyní je Bůh v Pánu Ježíši zjeven dokonale: Bůh zjevený v těle. Ačkoli Pán byl opravdovým člověkem, přece se Jeho služba vyznačovala tím, že zjevoval jedine Boha. Ale když Ho na kříži plně zjevil a tím zároveň uskutečnil věčné vykoupení, vstal z mrtvých a zaujal Své místo po Boží pravici. A jak nám říká Ev. Jana 17,4–5, učinil toto jako člověk.

Jako Bůh měl věčnou slávu, dříve než existoval svět. Nyní si však mohl jako Ten, jenž na kříži na Golgotě dokonal dílo a Boha dokonale oslavil, činit nárok na tu slávu také jakožto člověk. Sedí nyní jako oslavený člověk po Boží pravici ve slávě. Člověk v nebi!

Bylo věčným Božím uložením, abychom byli připodobnění obrazu Jeho Syna, aby On byl prvorozeným mezi mnohými bratřími (Ř 8,29). V Ev. Jana 17,17–19 Pán Ježíš říká: »A já posvěcuji sebe samého za ně.« On se odděluje v nebi, aby tam byl cele pro Boha, a dělá to proto, »aby i oni posvěcení byli skrze pravdu«. Zde máme měřítko pro naše posvěcení a zároveň prostředek, abychom byli posvěceni: Je to Kristus ve slávě.

Posvěcení skrze Ducha

Když čteme Nový zákon, vidíme, že se tam mluví o dvou druzích našeho posvěcení. Jednak je řečeno, že

jsme posvěceni (1 K 6,11; 2 Te 2,13; 1 Pt 1,2 atd.). Proto také jsme na různých místech nazváni svatí (viz např. začátky Epištol). Toto posvěcení se u nás stalo skrze znovuzrození. Tehdy nás Duch Svatý oddělil od světa, ke kterému jsme patřili, tím že nám dal nový život, přirozenost z Boha (J 3; 2 Pt 1,4; Ef 4,24). Na druhé straně však se zase praví, že musíme být prakticky posvěcováni (Žid 12,14; Ef 5,25–27).

Obě tyto stránky jsou spojeny ve Zjev. 22,11: »Kdo je svatý, posvět' se ještě.«

Tuto zásadu najdeme uplatněnu v různých místech Písma. Jak jsme viděli v Ep. Římanům 8,29, Bůh nás předurčil (v kral. př.: »předzřídil«), abychom byli připodobnění obrazu Jeho Syna. V Ep. Efezským 1,4–5 máme vyjádřenu stejnou myšlenku, i když jinými slovy. První Ep. Korintským 15,49 říká: »Jako jsme nesli obraz zemského (= toho z prachu), tak poneseme obraz nebeského (tj. Pána Ježíše).« V 1. Ep. Jana 3,2 se říká, kdy se to plně stane: »Víme pak, že když se ukáže, podobní jemu budeme, neboť viděti jej budeme tak, jak jest.«

Na druhé straně jsme v jiných oddílech Písma již nyní činění zajedno s Pánem Ježíšem. V 1. Ep. Jana 3,1 nás svět nezná, protože Jej nezná, a v 1. Ep. Jana 4,17 se říká, že již na tomto světě jsme tací, jaký On je ve slávě.

Vysvětlením toho je, že vše je založeno na díle Pána Ježíše. Co se týče našeho postavení, máme všechno již nyní (1 K 1,30). Jsme skrze znovuzrození odděleni od světa a máme věčný život. *Jednou* obětí jsme byli učiněni dokonalými a stojíme před Bohem ospravedlněni. Jsme synové a dědicové Boží a v Kristu se nalézáme

v nebeském místech (Ef 2,6). Co se týče naší duše, máme vše; ale naše tělo ještě nemá na všem podíl a také je zde ještě naše stará přirozenost. Proto náš praktický stav ještě neodpovídá našemu postavení, do něhož jsme byli přivedeni na základě díla Pána Ježíše.

Praktické posvěcení

Tím se zabývají všechna napomenutí a je to cílem veškeré služby, abychom již nyní uskutečňovali to, čím jednou budeme (Ef 4,11–16; Ko 1,28). A jací máme být? Máme být podobni Jemu, tomu oslavenému Člověku v nebi. On je tedy také měřítkem pro náš praktický život. Proto je řečeno: »Každý, kdo má takovou naději v něm, očist'uje se, jako i on čistý jest« (1 J 3,3; viz též 1 Te 3,12–13).

Jak Mu můžeme být prakticky podobnější? Tím, že se o to v praktickém životě budeme všemožně usilovat? Anebo že se budeme pokoušet změnit svůj život a žít svatěji? V Ep. Římanům 7 máme někoho, kdo to dělá. Výsledkem však je, že zoufale volá: »Kdo mne vysvobodí z toho těla smrti?« (24. verš)

Boží slovo nám ukazuje lepší cestu: »My pak všichni odkrytou tváří slávu Páně jako v zrcadle spatřující, v též obraz proměnění býváme od slávy v slávu, jakožto od Pána, Ducha« (2 K 3,18).

Tím, že hledíme na Pána Ježíše a vidíme Ho takového, jak On nyní je oslavený v nebi, tím že v Božím slově čteme všechno, co je o Něm psáno, a přemýšlíme o tom, mění se náš život. Jsme pak mravně proměňováni v Jeho obraz. To, čím se zaměstnávají naše srdce, dá pak svou pečeť našemu životu.

Tak je tomu i s posvěcováním. To, co jednou budeme, totiž připodobnění oslavenému Pánu Ježíši, je měřítkem pro naše posvěcení. Je to hledění na Něho, co působí toto posvěcení. Svatost však je svou povahou a charakterem to, co představujeme, když je v nás zjevován Kristus. Proto Pán Ježíš říká: »A já posvěcuji sebe samého za ně, aby i oni posvěceni byli skrze pravdu« (J 17,17–19). On již nyní sedí jako oslavený člověk na Božím trůnu: »svatý, nevinný, neposkvrněný, oddělený od hříšníků a vyšší nad nebesa učiněn« (Žid 7,26), abychom hleděním na Něho byli posvěcováni. Pravda – Boží slovo – nám Ho popisuje. Představuje nám Ho ve slávě Jeho osoby a naše srdce jsou naplňována všemi Jeho dokonalostmi a vším, co je s Ním spojeno. Pak už v srdci není místo pro svět a jeho věci. Takovýmto způsobem se náš život stává stále podobnějším Jemu a stále více odděleným ode všeho, co je na tomto světě, aby byl zasvěcený jenom Bohu. To je posvěcení.

A na této cestě smíme počítat s Boží věrností. »Tomu pak, který mocen jest zachovati vás bez úrazu a postavití před obličejem slávy své bez úhony s veselím, samému moudrému Bohu, Spasiteli našemu, skrze Ježíše Krista, našeho Pána, budiž sláva a velebnost, císařství i moc, nyní i po všechny věky! Amen!« (Ju 24–25 – elbf. př.; viz též Mt 19,26).

Se srdečnými pozdravy
Váš H. L. H.

O ceně četby Bible

Milí přátelé!

Nyní bych se Vás chtěl zeptat, zda také pravidelně čtete Bibli. Nemyslím tím čtení u jídla, když je celá rodina pohromadě, nýbrž čtení v tichém ústraní, kde jste sami. Tato činnost je pro Vás velice důležitá. Jestliže některý věřící toto zanedbává, nezůstává v úzkém obecenství s Pánem a nemůže být opravdu šťastný.

Nikdy nemůžeme dosti oceňovat hodnotu Bible, protože ona je *Boží slovo*. Jen skrze Písmo se učíme znát Boha a Jeho myšlenky. Bůh se ve Starém zákoně zjevoval skrze slovo, které mluvil a dal zapsat. Říká v něm, kdo je, co činil a bude činit, a jak Mu má člověk sloužit. Potom přišel Syn na tuto zem, který nám oznámil (známým učinil) Boha (J 1,18). Ale také všechno o Synu, o Jeho narození, Jeho životě a smrti, o Jeho slovech a činech známe *jen* skrze Slovo. Také Bůh Duch Svatý, který je nyní na zemi a přebývá ve všech věřících, nám všechno zjevuje skrze Slovo. Proto je naprosto nepřirozené, jestliže některý věřící nemiluje Bibli. A jeho růst v milosti a v známosti našeho Pána a Spasitele Ježíše Krista je úzce spjat s jeho láskou k Písmu a k používání Písma.

Když např. čteme 119. Žalm, vidíme, jak každá nitka duchovního života žalmisty je spojena se Slovem. Nejprve vidíme, že nový život,

znovuzrození

je způsoben skrze Slovo (93. verš). »Navěky se nezapomenu na rozkazy tvé; jimi zajisté oživil jsi mne.« Viz též verše: 25, 37, 40, 50, 88, 107, 116, 144, 149, 154, 156 a 175. To je výslovně řečeno i na jiných místech: »On, protože chtěl, zplodil nás Slovem pravdy...« (Jk 1,18). »Znovuzrození jsouce ne z porušitelného semene, ale z neporušitelného, skrze živé Slovo Boží a zůstávající« (1 Pt 1,23). Také v Ev. Jana 3 Pán Ježíš říká: »Nenarodí-li se kdo z vody a z Ducha, nemůže vjíti do království Božího.« A z Ep. Efezským 5,26 a z jiných míst je zřejmé, že voda je v Písmu obrazem Božího slova, používaného Duchem Svatým na člověka.

Boží slovo přivádí svědomí hříšného člověka do Božího světla. Tím člověk vidí, kdo je, a sám se odsoudí a vyzná své hříchy před Bohem. To je obrácení. Tímto sebeodsouzením je pak srdce člověka očištěno a Duch Svatý v něm způsobí skrze Boží slovo nový život – život z Boha.

Z toho plyne, že mluvíme-li s nevěřícími, abychom jim nesli evangelium, musíme Boží slovo znát. Naše vlastní slova nikdy nepřivedou nějakého člověka k obrácení. Toto může způsobit jenom Boží slovo: »Tedy víra ze slyšení, slyšení pak skrze Slovo Boží« (Ř 10,17). Ale Boží slovo je také

pokrm pro nový život.

»Ó jak jsou sladké dásním mým výmluvnosti tvé, nad med ústům mým!« (Ž 119,103) »Mnohem žádostivější

jsou než zlato, a než mnoho ryzího zlata, sladší než med a strdí z plástů« (Ž 19,11). Pán Ježíš říká: »Ne samým chlebem živ bude člověk, ale každým slovem vycházejícím skrze ústa Boží« (Mt 4,4). Viz též Ep. Židům 4,12–14 a 1. Ep. Petra 1,25 a 2,2.

Nový život způsobený Božím slovem potřebuje pokrm, který odpovídá tomu životu. Tímto pokrmem je Pán Ježíš

- 1) jako zemřelý Spasitel (J 6,56),
- 2) jako Ten, jenž zde na zemi chodil jako svatý a opravdový člověk (J 6,33–35), a
- 3) jako oslavený Pán v nebi, obilí země (Joz 5,11 – viz též poznámku k tomuto verši v elbf. př.).

Avšak Pána nalezneme jen v Božím slově. Ve Starém zákoně Ho vidíme ve všech stínech a obrazech a v proctvích proroků. V Novém zákoně je nám zjeven dokonale: ve Svém životě na této zemi (v Evangeliích, ve Skutcích apoštolských a v Epištolách) a jako oslavený Pán (ve Skutcích ap., v Epištolách a ve Zjevení).

Je pak divné, jestliže duchovní život mnohých křesťanů je chabý a nemocný, a že oni mohou snést jen mléko, nikoli však hutný pokrm (Žid 5,12–14), když zanedbávají nedělní odpolední shromáždění a uvažování Božího slova a sami v Božím slově pravidelně nehledají a nečtou?

Jen tehdy budeme růst a náš duchovní život bude zdravý, bude-li pravidelně živen.

Boží slovo je naším vůdcem.

»Jakým způsobem očistí mládenec stezku svou? Takovým, aby se choval podle Slova tvého.« »V srdci mém skládám řeč tvou, abych nehřešil proti tobě.« »Svíce nohám mým je Slovo tvé, a světlo stezce mé« (Ž 119,9.11.105).

K Jozue Pán řekl: »Toliko posilň se a udatně sobě počínej, abys ostříhal a činil všechno podle zákona, který přikázal tobě Mojžíš, služebník můj; neuchyluj se od něho napravo, ani nalevo, abys opatrný byl ve všem, k čemu se obrátíš. Neodejde kniha zákona tohoto od úst tvých, ale přemýšleti budeš o něm dnem i nocí, abys ostříhal a činil všechno podle toho, co psáno jest v něm; neboť tehda št'asten budeš na cestách svých, a tehda opatrný budeš (= budeš mít zdar)« (Joz 1,7–8).

Ve Skutcích ap. 20,32 Pavel vzhledem k velikým nebezpečím poroučí starší z Efezu »Bohu a Slovu milosti jeho«. Timoteovi píše o tom, že »Písma svatá . . . mohou tě moudrého učiniti k spasení« (2 Tm 3,15).

Jak bychom mohli vědět, co je hřích, jestliže neznáme Boží slovo? Nevědomost nás nezbavuje viny (3 M 5,17). Jak bychom mohli vědět, co máme dělat a co je podle Božích myšlenek, jestliže nezpytujeme Jeho Slovo, v němž On nám všechno sděluje? Jak bychom mohli vědět, jak se máme v určitých věcech rozhodnout a kterou cestou musíme jít, jestliže neznáme Boží slovo?

»Začátek učení tvého osvěcuje a vyučuje prosté rozumnosti.« »Nad nepřátele moudřejšího mne činíš přikázáními svými; neboť mám je ustavičně před sebou. Nade všechny své učitele rozumnější jsem učiněn; neboť svědectví tvá jsou má přemýšlení. I nad starce opatrnější

jsem, neboť přikázání tvých ostříhám« (Ž 119,130.98–100).

Boží slovo je naše zbraň

»Meč Ducha, jenž jest slovo Boží« (Ef 6,17). »Abych odpovědět uměl utrhači . . . , že doufání skládám v Slovu tvém« (Ž 119,42).

Jak Pán Ježíš používal tohoto meče! Na každý útok Satana odpovídal oním: »Psáno jest« (Mt 4,4.7.10), a proto Satan musil utéci; proti Božímu slovu neměl žádnou moc.

Ale také proti lidem Pán používal Slovo: »Však psáno jest« (J 10,34). »Co jest pak to, co napsáno jest?« (L 20,17) atd. »Živá jest zajisté řeč Boží a mocná, a pronikavější nad všeliký meč na obě strany ostrý, a dosahuje až do rozdělení i duše i ducha i kloubů i morku v kostech, a rozeznává myšlení i mínění srdce. A není stvoření, které by nebylo zjevné před obličejem jeho, nýbrž všechny věci jsou nahé a odkryté očima toho, o kterém jest řeč naše« (Žid 4,12–13).

Je to jediná zbraň, kterou máme jak k obraně proti Satanovi a světu, tak i k útoku. Nikdy nesmíme zapomenout, že to je slovo živého Boha, a tedy že má v sobě moc. Jakmile ho použijeme proti někomu, každý takový člověk pocítí tuto Boží moc. I když třeba osoba, s níž mluvíme, to nechce přiznat a navenek zůstane jakoby nedotčena anebo nepřátelsky zaměřená, přesto ji její svědomí usvědčuje o pravdě toho, co jí bylo řečeno.

Jednou, když jsem ještě byl velice mladý, jsem to zřetelně prožil. Rozdával jsem ve vlaku traktáty a jeden

pán se se mnou začal přit o křest'anství. Vzal jsem svou Bibli a přečetl jeden oddílek, který vyvracel jeho tvrzení. Když jsem to tak udělal dvakrát nebo třikrát, zvolal ten člověk: »Pane, já nechci debatovat s Bibli, ale s vámi.« Odvětil jsem, že nic jiného nevím, než co je napsáno v Bibli. Zkoušel to ještě jednou či dvakrát, ale pak se s hněvem odvrátil a zahloubal se do čtení novin. Proti Božímu slovu neobstojí nikdo.

Přibližně v tutéž dobu jsem zažil podobný případ. Tentokrát jsem však nevzal svou Bibli, nýbrž dal jsem se s podobným mužem do debaty. Netrvalo dlouho, a já jsem upozoroval, že jsem poražen.

Před několika lety jsem stál na plošině velice přeplněného vlaku, kde si jeden cestující stěžoval na špatné časy a tvrdil, že už nikdy nebude lépe. Vmísil jsem se do hovoru a řekl jsem, že vím zcela jistě, že jednou přijdou lepší časy a že je budu prožívat. Pak jsem mu přečetl několik míst z Písma. Vysmál se mi a posmíval se, načež jsem mu přečetl z Bible ještě několik míst o stavu člověka a o spasení v Kristu. Ten člověk se otočil pryč a navázal hovor s někým jiným. Po více než čtvrthodině mne však prosil, abych s ním šel. V jednom zákoutí mne se slzami v očích prosil o Bibli, protože by prý také tak rád měl to, o čem jsem právě četl.

Očišť'ující prostředek

Boží slovo je také jediným prostředkem, skrze nějž můžeme být očišť'ováni. »Jako i Kristus miloval církev, a vydal sebe samého za ni, aby ji posvětil, očišť'uje ji obmytím vody skrze Slovo« (Ef 5,25–27). »Posvětiž jich v pravdě své; Slovo tvé pravda jest« (J 17,17).

Jenom když ustavičně používáme Boží slovo na svůj každodenní život a na své cesty, bývá náš život očišťován a my oddělováni od jakéhokoli zla. Skrze Boží slovo nám náš Přímluvce u Otce umývá nohy (1 J 2,2; J 13); my však neseme odpovědnost za to, abychom si nohy umýt nechali.

»V srdci mém skládám řeč tvou, abych nehřešil proti tobě« (Ž 119,11). »Služebník tvůj zajisté jimi osvěcován bývá, a kdo jich ostříhá, užitek hojný má. Ale poblouzením kdo vyrozumí? (Ž 19,12–13) Boží slovo je dále jediný

zkušební kámen pro praxi a učení.

»Ostříhám rozkazů tvých a svědectví tvých; neboť všechny cesty mé jsou před tebou« (Ž 119,168). »Kdo má uši k slyšení, slyš, co Duch praví církvím« (Zj 2 a 3). Všechno, co se děje v Církvi, v učení i v praxi, máme zkoušet tím, co Duch praví Církvím, tedy Božím slovem. »Proroci pak dva neb tři at' mluví a jiní necht' rozsuzují (= posuzují)« (1 K 14,29).

Avšak Božím slovem musíme zkoušet i svůj praktický život a své názory. Naše vlastní myšlenky nemají vůbec žádnou cenu. Směrodatné jest jenom to, co říká Boží slovo (viz 3 M 5,14–19). Ve Skutcích ap. 17,11 jsou Židé z Berije označeni za šlechetnější (udatnější) než Tesaloničtí, protože zkoušeli slova apoštola Pavla Božím slovem. V 1. Ep. Korintským 15,3.4 sám apoštol označuje Písma za zdroj svého učení.

»Všeliké Písmo od Boha jest vdechnuté a užitečné k učení, k usvědčování, k napravování, k vyučování

v spravedlnosti, aby byl dokonalý člověk Boží, ke všelikému skutku dobrému plně uzpůsobený« (2 Tm 3,16–17 – elbf. př.).

Poslušnost a podřízení se

»Ty jsi přikázal, aby pilně bylo ostříháno rozkazů tvých« (Ž 119,4). »Kdo jich ostříhá, užitek hojný má (Ž 19,12). »Budete-li zachovávat přikázání má, zůstanete v mém milování, jako i já přikázání Otce svého zachoval jsem, i zůstávám v jeho milování« (J 15,10). »Miluje-li mne kdo, Slova mého ostříhati bude a Otec můj bude jej milovati, a k němu přijdeme a příbytek u něho učiníme« (J 14,23). »Neboť to jest láska Boží, abychom přikázání jeho ostříhali, a přikázání jeho nejsou těžká« (1 J 5,3).

Vidíme tu, jakou cenu Bůh přikládá známosti Svého Slova a poslušnosti vůči Slovu. Nemělo by také nám být samozřejmostí ptát se: »Co Ty chceš, Pane, abych činil?«

Prvním hříchem byla neposlušnost vůči Božímu slovu. Hřích vlastně znamená dělat nebo nedělat něco bez pomýšlení na Boží autoritu, která jest nad námi; je to bezbožnost (přesněji: »bezzákonnost«) (1 J 3,4). Tudíž všechno, co děláme, a přitom se neptáme na Boží vůli a nepoddáváme se jí, jest hřích.

Jaký život v poslušnosti vidíme u Pána Ježíše! Přišel na tuto zem, aby činil Boží vůli (Žid 10,7). Dále se musil učit poslušnosti (Žid 5,8); neboť poslouchat bylo pro Něho, věčného Boha, něco cizího. Ale On mohl na zemi říci: Co jest Jemu libého, to Já činím vždycky (J 8,29).

»Můj pokrm jest, abych činil vůli toho, který mne poslal a dokonal dílo jeho« (J 4,34).

Co to musilo být pro Boha, když v takovém světě lidí, kteří jednají jen podle své vlastní vůle, viděl tohoto Člověka, který vždy činil jen Boží vůli, ačkoli Jeho vůle byla dokonalá a svatá.

Co to musí být pro Boha, když i nyní zde nalézají lidi, jejichž touhou a radostí jest Jemu sloužit, a kteří proto pilně studují Jeho Slovo, aby poznávali Její samého a Jeho vůli!

Jak velikou praktickou cenu to má i pro nás, když pravidelně čteme Písmo a tím je poznáváme! Naše srdce budou št'astná, protože tam budeme spatřovat slávu Páně a také všechno, co Boží láska pro nás připravila. Budeme znát Písmo stále lépe a tak budeme moci stále lépe rozumět Božím myšlenkám. Zároveň tím obdržíme zásobárny plné zbraní, jichž budeme moci používat jak k obraně proti Satanovým útokům, tak i k vlastním útokům, tzn. k rozmluvě s lidmi o spáse jejich duše.

Naříká-li si někdo, že už má paměť jako řešeto, v němž se nic neudrží, nuže i když řešeto nemůže udržet vodu, přece aspoň bude tím udržováno čisté. Voda s sebou vezme všechnu nečistotu. Tak je tomu i s Božím slovem. Ale nestačí Boží slovo jenom *číst*, je třeba *také o přečteném přemýšlet!* Používej také vděčně dobrých spisů, jež jsou k dispozici a uvádějí do Písma; ale všechno zkoušej Božím slovem. Nikdy nedovol, aby nějaká úvaha o Božím slovu zaujala to místo, které patří Božímu slovu; byla by to špatná záměna.

»Synu můj, přijmeš-li slova má a přikázání má schováš-li u sebe; nastavíš-li moudrosti ucha svého, a nakloníš-li srdce svého k opatrnosti; ovšem, jestliže na rozumnost

zavoláš, a na opatrnost zvoláš-li, budeš-li jí hledati jako stříbra a jako pokladů pilně vyhledávati jí: Tehdy porozumíš bázni Hospodinově, a známosti Boží nabudeš« (Př 2,1–6).

Se srdečnými pozdravy

Váš H. L. H.

Modlitební život

Milí přátelé!

Ve svém posledním dopise jsem Vám poukázal na čtení Božího slova. *Dnes* bych se Vás rád zeptal, jak je tomu s Vaším modlitebním životem. Obě ty věci totiž mají nesmírný význam, zvláště proto, že jsou spolu úzce spjaty. Jestliže sice čteme Boží slovo, avšak zanedbáváme modlitbu, bude to mít za následek chladnou pýchu a nadutost. A naopak zase budeme-li se sice modlit, avšak zanedbávat četbu Písma, bude výsledkem fanatismus (tj. přílišná, nezdravá horlivost) s veškerou zaslepeností, která s ním vždy bývá spojena; neboť nejsou poznávány Boží myšlenky. Ano, skutečnost, že Boží slovo není čteno a rozjímáno je důkazem, že tu není zájem o Boží myšlenky a o Jeho práva. V takovém případě je modlitební život ovládán vlastní vůlí a naše »já« se stane středem, at' už se toto »já« ukazuje jakkoli zbožným, např. v tom, že je činné v evangelizaci nebo jiných věcech. Jde-li však modlitba ruku v ruce s vážným zpytováním v Božím slově, bude to k velikému požehnání pro duchovní život.

V Písmu je kladen na modlitbu veliký důraz. Pán Ježíš začal Svou službu modlitbou (L 3,21). Církev byla utvořena a tři tisíce lidí obráceno po desetidenním modlitebním shromáždění (Sk 1,13–14). Veliké dílo mezi pohany začalo v souvislosti s modlitbou (Sk 13,2–3) a rovněž vstup evangelia do Evropy je v Božím slově úzce spojen s modlitbou (Sk 16,9–13). Dvanáct apoštolů se vzdalo části díla, které dotud konali, aby mohli být »modliteb a služby Slova pilni« (Sk 6,4). Čteme-li

Skutky apoštolské, zdá se nám, jako by Pavel stále jen kázal, a čteme-li Epištoly, zdá se zase, jako by nedělal nic jiného, než se modlil. Viz např. Řím. 1,9–10; 1. Kor. 1,4; Ef. 1,16; 3,14; Fil. 1,4; Kol. 1,3.9; 1. Tes. 1,2. A nám Boží slovo říká: »Všelikou modlitbou a (pokornou) prosbou modléce se každého času« (Ef 6,18), a »bez přestání se modlete« (1 Te 5,17). Podobně k nám mluví Písmo ještě na mnoha jiných místech.

Modlitba je znakem znovuzrození

Modlit se není totéž co »odříkávat modlitbu«. Denně bývá vysloveno tisíce modliteb, podobně jak to jednou stálo ve zprávě v jedněch amerických novinách o jedné bohoslužbě: »Jeho modlitba bylo to nejlíbezpečnější, co kdy bylo vysloveno před některou bostonskou církví.« Bylo to tak, jak Pán Ježíš řekl o farizejích, že »na odiv drží dlouhé modlitby« (Mk 12,40).

Opravdově se modlit mohou jen praví věřící. Je to projev nového života, který je z Boha a který ví, že je závislý na svém zdroji. To však rozhodně neznamena, že by Bůh nikdy nevyslyšel modlitbu některého nevěřícího. Bůh slyší krákání mladých havranů a dává jim pokrm. Podobně Bůh vyslyší mnohdy i modlitbu nevěřícího člověka, jestliže tento myslí svou modlitbu upřímně. Vzpomeňme jen na 1. Mojž. 21,17 a na Jonáše 1,14.

Avšak ačkoli Pavel ještě jako farizeus vyslovil jistě stovky modliteb, a to upřímně, řekl Pán Ananiášovi, když byl Pavel obrácen: »Aj, modlí se.« Bylo to důkazem změny, která se s ním stala, známkou, že obdržel nový, na Bohu závislý život.

Nový život cítí svou závislost a vyjadřuje to, stejně jako právě narozené dět'átko, které se mnohdy projevuje takovými zvuky a způsoby, jež bývají starším lidem nesrozumitelné a ne právě libozvučné. Bůh však rozumí i těm nesouvislým a mnohdy nesrozumitelným prosbám. Jsou Jeho Otcovskému srdci známkou, že nový život si uvědomuje svou závislost na NĚm, a On podle bohatství Své Otcovské lásky dává pak takovému prosícímu dobré dary.

Modlit se není věcí jen zkušených věřících

Ano, ale jestliže nově obrácení ještě nevědí, *jak* se mají modlit a zda způsob jejich modlení je správný, neměli by pak raději čekat?

Tesaloničtí byli obráceni teprve několik měsíců, když jim Pavel psal svůj první dopis; a přesto jim v něm říká: »Bez přestání se modlete« (1 Te 5,17). Ba ještě více! Ten veliký apoštol, skrze jehož kázání oni byli obráceni a jenž je nyní vyučoval v Božích myšlenkách, znal cenu jejich přímluvných modliteb: »Bratři, modlete se za nás« (5,25).

To nám ukazuje cenu modlitby a objasňuje nám, jak vysoce ji Bůh oceňuje. Je možné, aby byli rodiče, kteří by byli rádi, kdyby jim jejich děti nikdy nic neříkaly a o nic je neprosily jen proto, že ještě nedovedou správně mluvit a také proto, že často prosí o věci, které jim jejich rodiče nemohou dát, protože by dětem mohly uškodit? Podobně se Bůh raduje, když Jeho znovuzrozené děti k NĚmu přistupují s plnou důvěrou a předkládají Mu všechny své těžkosti. Jemu je radostí vyslýchat modlit-

by, a jestliže to Jeho láska nemůže v každém případě učinit, protože by to bylo prosícím ke škodě, pak přece vkládá do srdce modlitebníka Svůj pokoj. »O nic nebud'te pečliví, ale ve všech věcech skrze modlitbu a poníženou žádost s díkčiněním prosby vaše známy bud'te Bohu. A pokoj Boží, který převyšuje všeliký rozum, hájiti bude srdcí vašich i smyslů vašich v Kristu Ježíši« (Fp 4,6–7).

Jistota, že budeme vyslyšeni

Epištola Římanům 8,31 a 32 říká (podle elbf. př.): »Když je Bůh pro nás, i kdo proti nám? Který ani vlastního Syna svého neušetřil, ale za nás za všechny vydal jej, i kterak by tedy nám s ním všech věcí nedal?« A Pán Ježíš říká v Ev. Jana 16,27: »Nebot' sám Otec miluje vás.«

Jestliže všemohoucí Bůh je na naší straně, má nás rád, všechno nám chce dát — jakou mocí je pak modlitba! Ale to není vše! V Evangeliu Jana 14,13–14 nám Pán Ježíš dovoluje prosit v Jeho jménu a přitom nám slibuje, že vyslyší takovou modlitbu. V Ev. Jana 16,23 k tomu dodává: »*Za cokoli* byste prosili Otce ve jménu mém, dá vám.« Není tu tedy žádné omezení, žádná nejistota.

Objasní se nám to také, sledujeme-li v Písmu život Pána Ježíše. V Žalmu 109,4 Pán Ježíš říká, že Jeho život na zemi byl modlitbou. To bylo Jeho význačným rysem. Byl opravdovým člověkem a pravé člověčenství je na Bohu závislé. Bůh, Stvořitel, nestvořil člověka jako nezávislou bytost, a protože člověk nechce záviset na Bohu, musí záviset na d'áblu.

V Pánu Ježíši nalézáme opravdového, dokonalého člověka a proto také naprostou závislost. V 50. kapitole Izaiáš říká On o Bohu: »Probouzí každého jitra, probouzí mi uši, abych slyšel, tak jako pilně se učící.« V Evangelích nalézáme sdělení o Jeho modlitebném životě.

Zvláště v Evangeliu Lukáše je nám Pán Ježíš ukázán jako pravý člověk, jako Syn člověka. V tomto Evangeliu Ho vidíme osmkrát, jak se modlí, z toho několikrát po celou noc (3,21; 5,16; 6,12; 9,18.29; 11,1; 22,41 a 23,34). Sedmkrát Ho vidíme modlit se během Jeho služby v době před křížem a jedenkrát při Jeho umírání na kříži. Naplňuje údivem, sledujeme-li situace, v nichž se Pán modlí, neboť je v nich pro nás plno důležitých poučení a naše srdce je naplňováno velebením; avšak o tom bych nyní nechtěl hovořit. Chci pouze poukázat na to, že Pán Ježíš, který se tak mnoho modlil, mohl říci: »Já zajisté vím, že mne vždycky slyšíš« (J 11,42). Každá z Jeho modliteb byla vyslyšena a Pán to věděl již předem, dokonce i když šlo o to, vzkřísit mrtvého, který už čtyři dny ležel v hrobě.

Bůh o Něm dvakrát vydal svědectví: »Ty jsi ten můj milý Syn, v tobě se mi zalíbilo« – v obou případech v souvislosti s tím, že Pán se modlil (L 3,21–22 a 9,29.35; srovnej s tím též Mt 17,5). A Pán Ježíš řekl: »Můj pokrm jest, abych činil vůli toho, který mne poslal a dokonal dílo jeho« (J 4,34) a »... neboť co jest jemu libého, to já činím vždycky« (J 8,29). Proto Bůh mohl každou z Jeho modliteb vyslyšet, neboť všechno, zač On prosil, plně odpovídalo Božím myšlenkám a mělo za cíl Boží oslavení.

Proto když prosíme ve jménu Pána Ježíše, je jisté, že

budeme vyslyšeni, neboť v takovém případě naše modlitba přijde před Boha tak, jako by to byla modlitba samého Pána Ježíše, a ta bude vždy vyslyšena.

Co je to: modlit se ve jménu Pána Ježíše?

Jistěže si nyní musíme položit tuto otázku, když jsme viděli, jaké výsledky mají takové modlitby. Znamená to: ve jménu Pána Ježíše se modlit k Bohu.

Znamená to snad, že bychom měli vyslovit nějakou modlitbu, v níž prosíme za všechno, co *my* považujeme za potřebné, a pak nakonec říci: »Prosíme o to ve jménu Pána Ježíše?« Že to tak většinou bývá chápáno a že se to tak i dělá, je jisté, avšak proto to ještě není správné.

Modlit se ve jménu Pána Ježíše znamená modlit se *na Jeho místě*, a tedy s Jeho autoritou a jako bychom byli obdařeni Jeho právy. Právě proto taková modlitba musí také nést znaky modliteb Pána Ježíše.

Přijde-li někdo ke knihkupci a požádá ho ve jménu nějakého člověka, kterého ten knihkupec zná jako opravdového, vážného věřícího, o Bibli, nebude mu zatěžko takovému žadateli uvěřit. Kdyby ho však třeba prosil o hrací karty nebo o nějaké špatné romány, nevěřil by mu. Právě proto, že knihkupec toho věřícího zná, ví, že on takové věci neobjednává, a že proto žadatel nemohl být oním věřícím poslán. Podobně musí modlitba ve jménu Pána Ježíše nést znaky modliteb samého Pána. Patří k tomu jednak naprostá závislost, jednak aby takové prosby měly za cíl jen Boží oslavení, a konečně musí být v plném souladu s Boží vůlí.

Podmínky vyslyšení

V Evangeliu Jana 15,7 Pán říká: »Zůstanete-li ve mně, a slova má zůstanou-li ve vás, cokoli byste chtěli, prostě, a stane se vám.«

Zde máme nejdále sahající ujištění, že Bůh nám dá, zač budeme prosit. Není tu žádná výjimka. Může být ještě něco více než »co byste chtěli«? — »Za cokoli byste chtěli, prostě, a stane se vám.« Avšak toto ujištění následuje za podmínkou: »Zůstanete-li ve mně, a slova má zůstanou-li ve vás . . .« Taková je tedy předem daná podmínka, abychom měli jistotu, že budeme vyslyšeni. Budeme-li zůstat v Pánu Ježíši, budeme Mu stále podobnější. Jestliže Jeho slova v *nás budou zůstat*, budou i naše city, věci, jichž si ceníme, a to, co *chceme*, souhlasit s Jeho city, s Jeho zájmy a s Jeho vůlí a my budeme vědět, že to vše plně odpovídá Boží vůli. Proto v Ev. Jana 16, 23–27 je dáno totéž zaslíbení, »protože vy jste mne milovali a uvěřili, že jsem já od Boha vyšel«.

Epištola Židům 11,6 uvádí ještě jednu předem danou podmínku: »Přistupující k Bohu věřití musí . . .« »Žádejž pak důvěrně, nic nepochybuje. Neboť kdo pochybuje, podoben jest vlnám mořským, které vítr sem i tam žene a jimi zmítá. Nedomnívej se zajisté člověk ten, (že) by co vzíti měl ode Pána« (Jk 1,6–8).

Bůh odpovídá víře. Jak by mohl vyslyšet modlitbu, při níž ten, kdo se modlí, nemá k Němu ani tolik důvěry, aby věřil, že Bůh to také učiní?

V Ev. Matouše 21,21–23 Pán říká něco podobného. Dodává však, že tu musí být důkaz víry.

Jeden provazolezec kdysi běžel po laně napnutém přes

Niagarské vodopády. Potom přeběhl s kolečkem a nakonec ještě s figurou velikosti člověka. Když se pak otázel diváků, zda věří, že by po laně mohl dopravit i živého člověka, volali všichni: Ano! Když ale provazolezec vyzval diváky, aby se přihlásil nějaký dobrovolník, který by se chtěl nechat přepravit, neodvážil se nikdo. Proto Pán hovoří nejen o víře, nýbrž také o *důkazu* víry, který podáme, řekneme-li: »Zdvihni se a vrz sebou do moře« (Mt 21,21).

Překážky vyslyšení

Čím je to tedy, že tak mnoho modliteb zůstává nevyslyšeno? Písmo uvádí rozličné příčiny. V 10. kapitole Daniele můžeme vidět, že modlitby, které samy o sobě jsou dobré, někdy nebývají vyslyšeny, protože Satan se s veškerou mocí usiluje zabránit jejich vyslyšení. Nakonec to ovšem neprosadí; může však, dopustí-li to Bůh, oddálit okamžité vyslyšení. A Bůh to někdy dopouští, aby zkusil naši víru a naši vytrvalost.

Avšak také u nás mohou být příčiny, proč Bůh nemůže vyslyšet naše modlitby. V Izaiáši 59,2 je Israeli řečeno: »Nepravosti vaše rozloučily vás s Bohem vaším, a hříchové vaši to způsobili, že skryl tvář před vámi, aby neslyšel.« Žalmista praví: »Kdybych byl patřil k nepravosti srdcem svým, nebyl by vyslyšel Pán« (66,18). V 1. Ep. Jana 3,21–22 se říká: »Jestliže by nás srdce naše neodsuzovalo, smělou doufanlivost máme k Bohu. A za cokoli bychom ho prosili, bereme od něho; neboť přikázání jeho ošťiháme, a to, co jest libého před obličejem jeho, činíme.«

Písmo nám jmenovitě uvádí různé věci, kvůli nimž nás naše srdce odsuzuje a naše modlitby pak nemohou být vyslyšeny.

V Evangeliu Marka 11,22–26 se hovoří o nedostatku ochoty k odpuštění (viz též Ef 4,32). To, že smíme přistupovat k Bohu, se zakládá na skutečnosti, že Bůh nám v Kristu odpustil všechny hříchy. Jakou smělost však můžeme mít, jestliže srdcem neodpustíme *všechno*, co nám druzí udělali? Jakub říká: »Prosíte, a neberete, protože zle prosíte, abyste (to) promarnili ve svých žádostech« (4,3 – elbf. př.).

Prosíme-li Boha o něco, co má uspokojit zlé žádosti našeho srdce, přání staré přirozenosti, jak by nám Bůh mohl takové věci dát? Bůh nenávidí starou přirozenost a na kříži ji odsoudil (Ř 8,3). Vybízí nás, abychom se pokládali za mrtvé hříchu (Ř 6,11) a abychom své údy na této zemi mrtvili (Ko 3,5–17). »Nebot' (ti), kteří jsou Kristovi, ti své tělo ukřižovali s vášněmi a žádostmi« (Ga 5,24). Zdalipak už samy prosby o tyto věci nedokazují, že v nás slova Pána Ježíše nezůstala (J 15,7) a že naše smýšlení je v naprostém rozporu k smýšlení Pána Ježíše a k cítění Božímu?

1. Epištola Petra 3,1–7 nám zase vypočítává jiné důvody. Poměry v rodinném životě mezi mužem a ženou, mezi rodiči a dětmi mohou být takové, že jsou překážkou vyslyšení modliteb. Jak můžeme mít smělost k Bohu, není-li v rodině všechno v pořádku, jsou-li tam ještě věci, které dosud nebyly odklizeny z cesty!

Prosby podle Jeho vůle

Ano, nejprve se sami musíme posuzovat v Božím světle a všechno, co není dobré, musíme před Pánem a (pokud jsou dotčeni i lidé) před lidmi vyznat a očistit se tak v sebeodsouzení. Pak nabudeme smělosti před Bohem.

Potom však musíme prosit podle Jeho vůle, abychom měli jistotu, že také obdržíme to, oč prosíme. Jak můžeme vědět, co je vůlí Otce? On nám ve Svém Slově sdělil Své myšlenky, a jsme-li s Ním každého dne v obecenství, budeme skrze Ducha Svatého z Jeho Slova poznávat Jeho myšlenky. Proto má takový význam každodenní zkoumání Jeho Slova. Jak může např. Bůh vyslyšet takovou modlitbu, v níž se prosí o něco, co On už dávno dal? Když se například prosí o vylití Ducha Svatého, zatímco Písmo přece výslovně učí, že Duch Svatý *už byl* vylit a nyní osobně přebývá na zemi v Církvi i v každém jednotlivém věřícím. Anebo prosíme-li za vysvobození od onoho v nás bydlícího hříchu, který Bůh na kříži v Pánu Ježíši *už* odsoudil (Ř 8,3; 2 K 5,21). Skrze Boží slovo a každodenní obecenství s Pánem poznáváme Boží vůli a můžeme pak prosit podle Jeho vůle, takže můžeme mít jistotu, že naše modlitby budou vyslyšeny.

Ustavičné modlitby

Ale je tomu tak, že jen pokročilejší a utvrzení věřící, kteří již důkladně prozkoumali Boží slovo, se mohou modlit?

Naštěstí ne! Mohli by snad rodiče říci svému dítěti, že je nemá o nic prosit, dokud nedoroste, protože jejich dítě se ještě neumí správně vyjadřovat a někdy prosí za pošetilé věci? Rozhodně ne! Jsou přece rádi, že jejich dítě k nim přichází se svými prosbami. Pro ně to je důkazem, že dítě je přesvědčené, že oni jsou jeho rodiče a že ono si bez nich nemůže samo pomoci, a také že k nim má důvěru a počítá s jejich láskou a péčí, i když někdy třeba nevědomky. Bůh, náš Otec, slyší s hlubokou radostí náš hlas, když se k Němu blížíme. Jsme přece Jeho děti. O Pavlovi, který se právě obrátil, Pán říká: »Aj, modlí se.« Nedávno obráceným Tesaloničanům dává skrze Pavla napsat: »Bez přestání se modlete.« A tento veliký apoštol, skrze jehož kázání v oné době přišly k obrácení pravděpodobně již milióny lidí, a jemuž se dostalo zvláštních zjevení, skrze něž mu Bůh sdělil celou Svoji radu, ba který byl až v třetím nebi a slyšel tam nevypravitelná slova (2 K 12,2–4), ano, tento apoštol byl tak přesvědčen o moci modliteb těchto teprve nedávno obrácených věřících, že je prosí: »Bratři, modlete se za nás« (1 Te 5,17.25). Nejzřetelnějším důkazem, že věřící roste, bezpochyby je, když vždy více poznává, jak důležitá je modlitba, a že bez modlitby vlastně je všechno bezcenné.

Bůh, náš Otec, nám říká: »Ve všech věcech skrze modlitbu a poníženou žádost s díkčiněním prosby vaše známy bud'te Bohu.« A jestliže Ho pak snad prosíme o nějaké pošetilé věci, které nám Jeho láska nemůže dát, On přesto zaslíbil: »A pokoj Boží, který převyšuje všeliký rozum, hájiti bude srdcí vašich i smyslů vašich v Kristu Ježíši« (Fp 4,6–7). Kéž to Pán dá, abychom Vy i já stále více viděli cenu modlitby a vždy více také vy-

užívali své nezměrné výsady! Jak šťastná budou pak
naše srdce a jakým svědectvím bude náš život!

Se srdečnými pozdravy

Váš v Pánu spojený H. L. H

Jste pokřtěni?

Milí přátelé!

Tentokrát bych Vám chtěl něco napsat o večeři Páně; ale nyní myslím ještě na něco jiného, co musí předcházet oné večeři.

Jste pokřtěni?

Je to velice důležitá otázka. Boží slovo říká; »Kdo uvěří a pokřtí se (= pokřtěn bude), spasen bude« (Mk 16,16). Kdo tedy není pokřtěn, není spasen. To je řečeno i na jiných místech Písma. Tak třeba v 1. Ep. Petra 3,21: »K čemu připodobněn jsa nyní křest, i vás spaseny činí.« Tato myšlenka Vám je jistě divná a zdá se odporovat tomu, co jsem Vám psal ve svých prvních dopisech. To proto, že pod pojmem spasení se rozumí často jen »dostat se do nebe« anebo »být obrácen a mít odpuštění hříchů«. Avšak Písmo svaté spojuje se slovem »spasení« ještě jinou myšlenku. Naprosto jasně je to vyjádřeno ve Skutcích ap. 2,40 (»Oddělte se /doslova: »nechte se zachránit, spasit/ od pokolení toho zlého«). Tam to přece nemůže znamenat »dostat se do nebe« anebo »obdržet odpuštění hříchů«. Viz též Řím. 10,9–10.

Křest nemá nic společného s tím, jak se dostat do nebe. Náš věčný poměr k Bohu, postavení, které budeme mít na věčnosti, závisí na tom, zda jsme vyznali před Bohem své hříchy a zda věříme v Pána Ježíše. Lotr na kříži nikdy nebyl pokřtěn, a přesto mu Pán Ježíš říká: »Dnes budeš se mnou v ráji.« A tisíce lidí po něm bylo obráceno na smrtelné posteli a odešlo k Pánu Ježíši, ačkoli nikdy nebyli pokřtěni. Avšak pro naše postavení na zemi má křest neobyčejný význam.

Co je vlastně křest?

Křest byl u Židů všeobecně známou věcí. Skrze tak zvaný křest proselytů se pohan oddělil od svého národa a byl přičten k národu israelskému. Tuto myšlenku nalézáme také u Jana Křtitele. Ten kázal, že soud nad Židy je za dveřmi (L 3,7–9; 16–20). Ti, kdo přijali jeho slova, byli pokřtěni a takto se oddělili od nevěřícího lidu. Pán Ježíš se dal pokřtít, aby se učinil zajedno s věřícím ostatkem. Všel dveřmi do dvorce ovčí (Jan 10,1–3).

Tyto myšlenky nalézáme také výslovně u tzv. křesťanského křtu.

V Ev. Matouše je nám Pán představen jako král israelský. Proto když vysílal Svě učedníky kázat (Mt 10,5–6), řekl jim: »Na cestu pohanů nechod'te a do města Samaritánských nevcházejte. Ale raději jděte k ovcem zahynulým z domu israelského.«

Jenže Israel svého Krále zavrhl. Pán potom řekl, že »království nebes« nebude ještě zřízeno ve slávě, nýbrž nejprve v předběžné (prozatímní) podobě, kdy Král je nepřítomen a nepřítel ještě má moc působit (Mt 13). Pán však zároveň ukazuje, že království již nemá zůstat omezeno jen na Israel: »Pole jest tento svět.« »Rozséváč dobrého semene jest Syn člověka« (38. a 37. verš). Když byl Pán definitivně zavržen a ukřižován, svolal Svě učedníky do Galileje, daleko od Jerusalema. Tam jim dal příkaz, aby nyní kázali evangelium *všem* národům. Všichni, kteří toto evangelium přijmou, se již nemusí připojit k Israeli, nýbrž musí být pokřtěni ve jméno Otce, Syna a Ducha Svatého. A protože to království přišlo v osobě Krále, je trojjediný Bůh dokonale

zjeven, a tak není jiné cesty než jít k *Němu* (trojjedinému Bohu). Ale protože Bůh je na zemi poznáván jen skrze Pána Ježíše, Písmo také často říká, že věřící jsou křtěni v Jeho jméno.

Pokřtění v ukřižovaného Pána Ježíše

Z 1. Epištoly Korintským 10,2 je zřejmé, co znamená »křtít ve (jméno)«. Znamená to: být připojen k někomu, dostat se do jeho postavení. Israelité byli pokřtěni v oblaku a v moři v Mojžíše. Podobně i my jsme pokřtěni ve jméno Pána Ježíše (Sk 19,5 a dále). Avšak nejsme pokřtěni v žijícího, oslaveného Pána v nebesích. Jsme s Ním ovšem spojeni. Již nyní s Ním smíme mít obecnství a na věčnosti s Ním budeme sdílet Jeho slávu ve všem, co On bude mít na základě Svého díla na kříži. Avšak tento svět Ho nezná jako vzkříšeného a oslaveného. Viděl Ho naposledy, když umřel na kříži a byl pak pohřben. Světu On je někým, jenž umřel opovržením, náhodnou smrtí na kříži a jenž byl pohřben, ano, jenž byl světem zabit.

Nuže tohoto ukřižovaného my jsme přijali. Bůh nám dal poznat, že jen v Jeho jménu, ve jménu tohoto zavržovaného, lze nalézt spasení (Sk 4,11–12). Skrze Něho jsme získali odpuštění hříchů a věčný život. Budeme s Ním věčně sdílet Jeho místo ve slávě. Nyní s Ním chceme sdílet také Jeho místo na zemi, místo zavržení.

A to odpovídá Božím myšlenkám: »Jestliže spoluutrpíme, abychom i spoluoslaveni byli« (Ř 8,17).

Celý svět leží ve zlém (1 J 5,19)

Bůh stvořil Adama v nevinnosti a v čistotě. Ale Adam neposlechl Boha a stal se hříšníkem. Jeho potomci se spojili, aby byli velicí, aby nabyli moci proti Bohu a zba-vili účinku zlořečení, vyřčené nad touto zemí. Kain vystavěl první město. Jeho potomci byli vynálezci, kteří si hleděli všelijak zpříjemnit život. A nakonec se lidé spojili, aby sjednoceni byli velicí a mocní (1 M 11,4). Tak povstal svět, organizované společenství (soužití) lidí.

Bůh se zaměstnával tímto světem. Varoval jej skrze Noe. Po potopě způsobil nový začátek na očištěné zemi.

Když se pak od Něj všechno lidstvo znovu odvrátilo a naklonilo se k modlářství, Bůh vzal stranou Abraha-ma, mluvil s ním, oddělil jeho rod ode všech národů, dal mu Své zákony a práva, uzavřel s ním smlouvu a uvedl Israele do Své země, do země Emmanuele.

Výsledek známe. Také potomci Abrahama se odvrátili od Boha, ačkoli Bůh k nim mluvil skrze Svou kázeň, skrze Své soudce, krále a proroky. Potom poslal Svého Syna. Chtěl odpustit jejich hříchy a nabídl Pána Ježíše jako Smírce: »Neboť Bůh byl v Kristu, v smír uvedě svět se sebou, nepočítaje jim hříchů jejich« (2 K 5,19). Avšak svět, namísto aby přijal nabízenou Boží ruku, zavrhl Pána Ježíše. »Nechceme, aby tento kraloval nad námi!« (L 19,14) Důvodem Jeho odsouzení bylo, že je Boží Syn. Ukřižovali Ho, a co se týče jejich odpovědnosti, otrle Ho zavraždili.

U kříže se celý svět spolčil proti Pánu. Herodes i Pilát se spřátelili. Velekněz a zákoníci, tvořící společně nejvyšší

bohoslužebnou moc na zemi, se spojili s římskou říší, nejvyšší to občanskou a politickou mocí (nápís na kříži byl napsán ve třech světových jazycích). Všichni byli ve svém boji proti Bohu vedeni Satanem.

Tam u kříže byl plně zjeven stav světa, nejen stav těch, kteří tam byli, nýbrž i celého organizovaného společenství (soužití) lidí. V boji proti Bohu bylo použito všech prostředků, které toto společenství mělo k dispozici.

Nyní už není pro svět žádná milost. Po kříži Bůh už nemá, co by mu nabídl. Světu zbývá jenom soud a Bůh ho brzy bez milosti provede. Popisuje nám ho kniha Zjevení (od šesté kapitoly do dvacáté včetně).

Jestliže Bůh zatím ještě nedává soudu propuknout, tedy je to proto, že ještě jednotlivým osobám nabízí milost. Bůh *jednotlivcům* přikazuje, že se musejí obrátit, a volá k nim: »Nechte se se *Mnou* smířit!«

Kristův kříž

Bůh se u kříže díval na tento svět v hněvu. Nemohlo tomu být jinak vzhledem k opovržení a hanbě, která tam byla způsobena Jeho Synu! Přesto však bylo *jedno* místo na zemi, kam Bůh shlížel s láskou a s dokonalým zalíbením. Byl jím kříž s Tím, jenž na něm visel. Když se svět s celým svým uspořádáním a se všemi svými složkami sjednotil proti tomuto Jednomu na kříži, Bůh (po třech hodinách temnoty) nenechal nikoho na pochybách, že stojí na straně toho Ukřižovaného.

A tak v době po kříži je na zemi takovýto stav: na jedné straně je svět, který Krista zavraždil a nezná Ho jinak

než jako Ukřižovaného, který byl pohřben, — a na druhé straně kříž a ti, kteří jsou s ním spojeni. Bůh ještě nabízí jednotlivým lidem Svou milost, ale *jen* skrze Ježíše. Bůh Ho vzkřísil a učinil Pánem a Kristem (Sk 2,36). Jenom skrze víru v Ukřižovaného a tím, že Ho přijmeme jako Pána, můžeme dojít spasení, a tak zproštění soudu. »My pak kážeme Krista ukřižovaného, Židům zajisté pohoršení, a Řekům (přesněji: »národům«) bláznovství, ale povolaným i Židům i Řekům Krista, Boží moc a Boží moudrost« (1 K 1,23).

Přijali jste tedy Pána Ježíše jako jedinou cestu, na níž hříšník může přistupovat k Bohu a obdržet odpuštění hříchů. Avšak přijali jste Ho také jako svého Pána. A budete s Ním věčně spojeni a budete se s Ním podílet na všech slavných výsledcích díla na kříži.

Co to však znamená pro život na zemi? Znamená to tolik, že uznáváte, že svět se dopustil křivdy, když ukřižoval Pána, ba ještě více: že jste přešli ze strany tohoto světa na stranu Pána Ježíše, že patříte k rodině Boží. Ale to musí být vyznáno i veřejně. Nestačí, že to bylo provedeno v srdci. Také navenek musíte být od světa viditelně odděleni. Proto nestačilo, že Israel se ukryl za krví beránka, musil také vyjít z Egypta, a teprve když prošel Rákosovým (v kral. překl.: »Rudým«) mořem, Boží slovo říká, že byl spasen. V 1. Ep. Korintským 10 jsme viděli, že projití přes Rákosové moře je použito za obraz pro křest.

Tak se musíme křtem veřejně postavit na stranu Pána Ježíše, který byl světem zavržen a ukřižován. To je pravé vyznání víry jednotlivce; neboť tím veřejně vyslovujeme, že uznáváme ukřižovaného Ježíše za Pána, a že se stavíme na Jeho stranu proti světu. »Zdali nevíte, že

kteřížkoli pokřtěni jsme v Krista Ježíše, v smrt jeho pokřtěni jsme?» (Ř 6,3)

Bůh nás potom ve Své vládě vidí jako ty, kteří z tohoto světa, propadlého soudu, přešli na druhou stranu k zemřelému Spasiteli, který za nás nesl soud. Tam již není žádného soudu, nýbrž naopak vysvobození z moci hřícha, světa, Satana a zákona. Proto Ananiáš říká Saulovi: »Vstana, pokřti se a obmyj (= dej se pokřtít a obmýt) hříchy své, vzýváje jméno Páně« (Sk 22,16). Cožpak hříchy Saula nebyly obmyty? Byly, pokud šlo o jeho věčné spasení pro Boha. Kdyby byl zemřel předtím, než byl pokřtěn, jistě by se dostal do nebe. Ananiáš ho přece nazývá bratrem. Avšak pokud jde o Boží vládu na této zemi, nebyly dosud odstraněny. Při pohledu zvenčí patřil ještě světu, který je pod soudem.

Proto v 1. Ep. Petra 3 čteme, že křest, protějšek to vod potopy, nás nyní činí spaseny. Jako Noe přešel vodami soudu z místa soudu na místo Božího zalíbení (na očištěnou zemi – 1 M 8,21), přecházíme i my vodou křtu, která mluví o Božím soudu na kříži nad hříchem, tam, kde je zemřevší Ježíš, na Němž Boží zraky spočívají se zalíbením. Proto také Petr říká v 2. kapitole Skutků ap.: »Oddělte se (přesněji: »nechte se zachránit, spasit od . . .«) od pokolení toho zlého! Tedy ti, kteří ochotně přijali slova jeho, pokřtěni jsou.«

Táži se Vás nyní ještě jednou: Jste pokřtěni?

Není-li tomu tak, tedy *na zemi* ještě nejste křest'any, protože jste ještě veřejně nezaujali postavení křest'anů tím jediným způsobem, který Boží slovo zná. A když jste poznali Pána Ježíše jako Toho, skrze Jehož smrt jste obdrželi odpuštění hříchů a věčný život, a jako Toho, s Nímž budete věčně spojeni ve slávě, což byste nechtěli

potom i na této zemi veřejně vyznat, že jste s Ním spojeni? A to i tehdy, když takové místo je u světa v opovržení a v nenávisti?

Je samozřejmé, že v tom, co bylo výše řečeno, jsem neprobral všechny stránky křtu. Omezil jsem se jen na první význam, který však je jistě nejdůležitější.

Se srdečnými pozdravy

Váš v Pánu Ježíši spojený bratr H. L. H.

Večeře Páně

Milí přátelé!

Jak jsem se zmínil již v posledním dopisu, chci Vám nyní napsat něco o večeři Páně.

Je pozoruhodné, že ta dvě velká zůstávající ustanovení v křesťanství, totiž křest a večeře Páně, obě ukazují na spojení se zemřelým Pánem. Viděli jsme, že křest souvisí s naším vnějším postavením v tomto světě. Proto je naprosto osobní věcí. I kdyby bylo najednou pokřtěno třeba tři tisíce duší, jako se to stalo ve 2. kapitole Skutků apoštolských, křest přesto zůstává pro každého osobní věcí. Naproti tomu večeře Páně, třebaže se koná na této zemi, je spjata s naším vnitřním postavením jakožto Kristova těla. Proto je zde důležitým znakem obecnství. Jednotlivec, který by bral chléb a víno, aby sám slavil večeři Páně, by tedy byl v naprostém rozporu s Božím slovem. Apoštol Pavel, jemuž byl dán zvláštní úkol, aby zjevil pravdu o Církvi a o jejím spojení s Kristem v jedno, proto také řekl: »Nebot' neposlal mne Kristus křtíti« (1 K 1,17), ačkoli sám byl pokřtěn a pokřtil také několik dalších lidí. Ale v témž dopise hovoří o zvláštním zjevení, které obdržel ode Pána o večeři Páně (1 K 11,23), a věnuje tomuto předmětu dvě kapitoly.

Ona osobní stránka zabírá v Písmě mnoho místa. Každý člověk se musí sám obrátit, sám musí přijít k Bohu, sám musí uvěřit v Pána Ježíše a v Jeho krev a sám musí s ukřižovaným Pánem zaujmout (ve křtu) místo zavržení. Je to jedním z velikých bludů katolické církve, že tuto osobní stránku popírá a že ze všeho dělá záležitost círk-

ve (té »samospasitelné«). Je však také jedním z velikých bludů protestantství, že velice přehlíží onu společnou stránku: tam je zase všechno osobní a každý prý má jednat podle svých vlastních myšlenek společně s těmi, kteří smýšlejí právě tak. Písmo však spojuje s obecnstvím veliká požehnání. Nebylo pouhou náhodou, že učedníci byli *shromážděni*, když Pán Ježíš ustanovil památnou večeři; odpovídalo to *zásadě* večeře Páně, jejímž cílem je zvěstovat smrt Páně na Jeho památku. Avšak toto je konáno *vždy jen tělem Krista* (1 K 10,16–17). Každé úsilí slavit ji sice, ale nevyhradit při ní místo každému údu Kristova těla, který jako takový prakticky žije, ruší vlastní charakter památné večeře Páně. Pán přece při ustanovení té večeře mluvil vždy v množném čísle, totiž ke všem učedníkům společně, a totéž nalézáme v 1. Ep. Korintským v 10. a 11. kapitole jako jediných místech, která kromě Evangelii pojednávají o večeři Páně.

Ustanovení večeře Páně

Ev. Matouše 26, Ev. Marka 14 a Ev. Lukáše 22 nám popisují večeři Páně. Obě první místa nám dávají poznat, že byla ustanovena bezprostředně poté, co Pán Ježíš pověděl o zradě Jidáše a když tento vyšel ven. Z Ev. Lukáše bychom sice mohli uzavírat, že Jidáš odešel *po* večeři, ale je třeba si všimnout, že Lukáš nedodrжуje časové pořadí událostí. V jeho Evangeliu nalézáme všechno uspořádáno podle mravních souvislostí.

Ze všech míst je vidět, že Pán ustanovil památnou večeři

na konci hodů slavnosti fáze (tj. veliké noci). Slavnost fáze byla připomínáním toho kdysi zabitého beránka (2 M 12), skrze nějž byl lid zachován před Božím soudem. Nyní nadešel okamžik, kdy ten pravý velikonoční Beránek (1 K 5,7) měl být zabit a Jeho krev prolita za mnohé k odpuštění hříchů (Mt 26,28). Pán Ježíš věděl, že té noci bude jat, aby byl přibit na kříž. Věděl, že musí nést naše hříchy na Svém těle (1 Pt 2,24) a že musí být od Boha učiněn hříchem (2 K 5,21). Věděl, že to znamená být Bohem opuštěn. Znal plnou cenu, kterou musil zaplatit za naše spasení. A co to pro Něho znamenalo, vidíme o několik hodin později v Getsemane, když Mu Satan to vše stavěl před oči, aby Ho, kdyby to bylo možné, ještě v této chvíli svedl k neposlušnosti.

Nuže v těchto okamžicích Pán hledá obecenství Svých přátel. O něco později, v Getsemane, je bude prosit: »Pozůstaňte tuto a bděte se mnou.« Když je ale našel spící, tesklí: »Tak-li jste nemohli *jediné* hodiny bděti se mnou?« (Mt 26,38–40) V takové situaci ustanovil »v tu noc, v kterou zrazen byl«, Svou večeři (1 K 11,23).

Pro učedníky to nebylo nic divného. Jako při křtu Pán tu převzal existující už obyčej a udělil mu nový, hluboký význam, tím že jej uvedl do souvislosti se Sebou a se Svou smrtí. Z Jeremiáše 16,5–7 vidíme, že to byl židovský obyčej pořádat smuteční hostiny, při nichž se jedlo a pilo na památku některého milovaného zemřelého. Vždyť přece i sám Bůh ustanovil hostinu fáze (hod beránka) jako vzpomínku na zabitého beránka a na předivné zachránění před Božím soudem a z moci faraona a z Egypta na základě krve beránka. Ve Starém zákoně však při slavnosti fáze nenalézáme žádný kalich, který Pán k večeři přidává (L 22,17). A když tak ten obraz

naplnil, dává ho stranou (18. verš) a přebírá jeho formu pro to nové, co nyní ustanovuje. »To jest tělo mé, které se za vás dává; to číňte na mou památku! Tak i kalich, když bylo po večeři . . .« (19. – 20. verš).

Význam večeře Páně

»To číňte na mou památku!« Je nám to tedy připomínáním Pána; nikoli však Jeho slávy předtím, než se stal člověkem, ani Jeho života na zemi, dokonce ani Jeho umírání na kříži a všeho toho, co tam musil vytrpět. »Nebot' kolikrátkoli byste jedli chléb tento a kalich tento pili, *smrt* Páně zvěstujete« (1K 11,26). Plně to také potvrzují použité symboly. Chléb, který podle Páně slov představuje Jeho tělo, On podává *rozlomený* Svým učedníkům, a potom jim podává – odděleně od toho – víno jako obraz Svě krve. Vzájemné oddělení těla od krve mluví jediné o *zemřelém* Spasiteli.

Ano, to je význam večeře Páně. Je to společné jídlo na památku Toho, který kdysi *zemřel*.

Jak obvyklé jsou obě ty složky potřebné k onomu jídlu! Je snad něco obyčejnějšího než chléb, který všichni jíme každý den? A je v zemích na jihu něco všeobecnějšího než víno, které se tam pije jako u nás káva nebo čaj? Avšak jaký význam Pán spojil s tím jídlem!

Ale je to vskutku jedení. *Jíme* z toho chleba a *pijeme* z toho vína. Je dobré uvědomit si, že skutečně jíme a pijeme a nebrat si jen dva drobty chleba a kapku vína. Chléb je obyčejný chléb a víno je obyčejné víno a takovými zůstávají. Nijak se nemění děkováním, které je předneseno před dělením chleba a kalicha mezi všemi.

Z 1. Ep. Korintským 11,24 a z Ev. Lukáše 22,19 poznáváme, že žehnání v Mat. 26,26 a v Ev. Marka 14,22 znamená díkčinění a chvalořečení (sloveso »žehnal« lze též přeložit: »chvalořečil«, »děkoval« – viz též poznámku v elberf. překladu Písma). Toto poznáváme také z míst jako Ef.1,3 atd., kde apoštol oslavuje Boha. Také v Ev. Matouše 14,19 Pán žehná a nikdo nebude chtít tvrdit, že oněch pět chlebů a dvě ryby nezůstaly obyčejnými chleby a obyčejnými rybami.

Je to důležité, neboť tím poznáme, že římské učení o transsubstanciaci (tzn. že při vyřčení ustanovovacích slov knězem se chléb a víno promění v skutečné tělo resp. v skutečnou krev Páně) a luteránské učení o konsubstanciaci (Kristus prý je tělesně přítomen v chlebu, s ním a pod ním) je v naprostém rozporu s Písmem a ve svých důsledcích představuje popření onoho jednou dokonaného díla. Pán vzhledem k Sobě používá opakovaně obrazů. Říká: »Já jsem dveře ovcí« a »Já jsem ten pastýř dobrý« (J 10). V Ev. Jana 14 praví: »Já jsem ta cesta, i pravda, i život.« Je naprosto jasné, že Pán tu použil obrazů.

Smrt Páně

Kdo může pochopit význam těchto dvou slov? On, Pán, šel na smrt. Jaká to láska, milost a milosrdenství, jaká uložení Boží! Kníže života, zdroj života zemřel a byl pohřben! Jaký to důkaz, že se cele postavil na naše místo! On nejen nesl naše hříchy na Svém těle, nýbrž byl také učiněn hříchem. Jaké projevy díků a chval, ano, jaké projevy velebení to probouzí v našich srdcích, když

ho takto vidíme! Za nás šel na smrt. Jeho láska k nám byla tak veliká, že chtěl zaplatit tuto cenu za naše spasení. »Nebot' silné jest jako smrt milování, tvrdá jako hrob (přesněji: »šeol« – místo dočasného přebývání duchů zemřelých lidí) horlivost; uhlí její uhlí řeřavé, plamen nejprudší. Vody mnohé nemohly by uhasiti tohoto milování, aniž ho řeky zatopí. Kdyby někdo dáti chtěl všecken statek domu svého za takovou milost (= lásku), se vším tím pohrdnut by byl« (Pís 8,6–7; viz k tomu i Ž 69,2–3).

Jakou poslušnost Pán osvědčil vůči Bohu! Chtěl raději zemřít (a jakou smrtí!), než nenaplnit Boží vůli. Jaké to bylo smýšlení, že On se ponížil »až do smrti, a to smrti na kříži«!

Proto nás Pán Ježíš jako hostitel zve, abychom přišli k Jeho stolu a zvěštovali tam na Jeho památku Jeho smrt. My tam ovšem nepřicházíme proto, abychom něco obdrželi. Večeře Páně není žádný prostředek milosti (žádná svátost). Písmo to nikde neříká.* Oslavený Pán nás zve ke Svému stolu, abychom se rozpomínali na Jeho smrt, kterou strpěl před více než devatenácti sty lety. Budeme do dělat i na věčnosti. V páté kapitole Zjevení vidíme Beránka v nebi, jak »*stojí jako zabitý*«, takový, jaký Pán jednou byl na zemi. A jako budou jednou při hledění na Beránka, který byl zabit, nebesa naplněna děkováním a velebením, děje se to i nyní při

* Šestá kapitola Ev. Jana bývá obvykle uváděna jako důkaz, že večeře Páně je svátost. Avšak 6. kapitola Ev. Jana nemluví o večeři Páně, která tenkrát vůbec ještě nebyla ustanovena. Pán tam rovněž nemluví o Svém těle a o kalichu, jako je tomu vždy při večeři Páně, nýbrž o Svém těle a krvi, což obsahuje zcela jinou myšlenku.

nás na této zemi, když zvěstujeme Jeho smrt. Když tak na Něho patříme, jsou naše srdce rozehřívána a naplňována a v písních a v děkováních, a mezi tím i v ztišení, stoupají k Němu vzhůru naše projevy cítěných díků a obdivu a velebení.

Je přirozené, že se tu můžeme shromáždit jen jako křesťané. Jen ti, kdo *vědí*, že jejich hříchy byly odpuštěny a že mají pokoj s Bohem, mohou zaujmout toto místo. Svou účastí přece prohlašují, že mají podíl na Pánu a na Jeho díle (1 K 10,16). A zdali každý neklid, pokud jde o vlastní hříchy, není právě na tom místě určitým popřením toho dokonalého díla, skrze něž On Svě vykoupěné učinil navěky *dokonalými* (Žid 10,14)?

Z toho však také plyne, že na tom místě nepřicházejí k uplatnění žádné dary, nýbrž že se tam shromažďujeme jen jako kněží, abychom obětovali oběti díků a chval, »ovoce rtů, oslavujících (= vyznávajících) jméno jeho« (Žid 13). Na takovém shromáždění apoštol byl přítomen jen jako obyčejný věřící a ti, kdo mají nějaké vedoucí postavení v Církvi a takoví, kteří mají veliké dary k službě, jsou zde s ostatními shromážděni jako velebitelé mezi velebiteli.

Zaslechli jste již také pozvání Páně a uposlechli jste ho?

Kdy a jak často musíme slavit večeři Páně?

Na věčnosti budeme ustavičně oslavovat a velebit Pána. V oněch blažených prvních dnech Církve slavili věřící večeři Páně každý den (Sk 2,46). Avšak později, když se změnilы poměry, takže se již nemohli shromažďovat

každého dne, je vidíme, jak to činí prvního dne v týdnu. Bůh, který nám chce dát ve všem poznávat Svou vůli, nám toto dal napsat ve Svém Slově, abychom to i my mohli vědět. Ve Skutcích ap. 20,7 je napsáno, že bratři byli shromážděni, aby lámali chléb. Nebyli shromážděni proto, aby naslouchali Pavlovi, ačkoli byl apoštol. Shromáždili se k vyššímu účelu; přesto však i v tomto shromáždění byla ještě příležitost, aby Pavel mohl promluvit. Nuže způsob, jak nám to je sděleno, nám dává poznat, že bylo obvyčejem shromažďovat se k tomu účelu.

Jestliže jsme něco pochopili o úžasné výsadě, že smíme zaujímat toto místo a konat tu službu, totiž zvěstovat smrt Páně, dokud nepřijde, a když navíc slyšíme pozvání našeho drahého Pána, »Syna Božího, který mne miloval a sebe sama za mne vydal,« který nás prosí: »To činite na mou památku!«, zda pak naše srdce netouží činit to co možná nejčastěji?

A který den je k tomu vhodnější než »den Páně«, kdy On vstal z mrtvých, a kdy ve dva týdny po sobě vstoupil do středu Svých shromážděných učedníků? (J 20,19.26)

Máme se sami zkoušet

Avšak v souvislosti s tím nás Písmo vybízí, abychom se sami odsuzovali a zkoušeli, nikoli však proto, abychom zjistili, zda jsme hodni toto místo zaujmout, neboť každý křesťan jako takový je k tomu způsobilý, je toho hoden. Pochybovat o tom by znamenalo pochybovat o ceně díla Pána Ježíše.

Jde tu o to, zda toto místo zaujímáme *důstojným způsobem*. I když je pravdou, že večeře Páně je jedení a že při ní jde o obyčejný chléb a obyčejné víno, přesto je to »stůl Pána« a On je přitom Hostitelem. Rozlomený chléb a vylité víno jsou symboly Jeho života, který za nás položil a Jeho krve, kterou za nás prolil. Toho si musíme být vědomi, když k tomuto místu jdeme a tam tu službu konáme, a k tomu je nutné se zkoušet a odsuzovat se. Všechno, co nesouhlasí s tím svatým místem na zemi, musí být v soudu nad sebou odstraněno.

Korintští na to zapomínali. Oni »nerozlišovali« tělo Páně, neboť si počínali, jako by to byla jejich (obyčejná) večeře. Proto Pán musil zasáhnout Svou kázní: »Proto mezi vámi jsou mnozí mdlí a nemocní, a spí (= zesnuli) mnozí« (1 K 11,30). Jestliže nemyslíme na čest Pána, musí ji obhájit On sám. A to je vážná myšlenka!

Se srdečnými pozdravy

Váš v Pánu, který brzy přijde, spojený bratr H. L. H.

Stůl Páně

Milí přátelé!

V minulém dopise jsme viděli, co Boží slovo říká v Evangelích a v 11. kapitole 1. Ep. Korintským o večeři Páně. Viděli jsme, že je to jedení na památku smrti Pána Ježíše. Dnes bych s Vámi rád hovořil o jiné stránce večeře Páně, kterou nalézáme v 10. kapitole 1. Ep. Korintským: o obecenství.

Apoštol Pavel v 1. Ep. Korintským dává odpověď na různé otázky, které mu byly adresovány. Tak se ho třeba ptali, zda křesťan smí jíst maso, a to takové, které bylo ze zvířat, obětovaných modlám. Odpovídá na tuto otázku v 8. kapitole a pokračuje s odpovědí v 10. kapitole.

V Korintu byli věřící, kteří byli tohoto názoru: Modla je pouze kus dřeva nebo kamene a proto oběti modlám klidně můžeme jíst. Můžeme klidně jít do chrámu model a jíst tam; vždyť jest jen jeden Bůh, takže modly nic neznamenaají. Jde přitom jen o formalitu, která je bez jakéhokoli významu, takže ji můžeme udělat a nedáme pohanům žádnou příčinu k pohoršení.

Apoštol dobře ví, že modla nic není. Avšak poukazuje na to, že za modlami jsou skryti démoni, jak to je řečeno už v 5. Mojž. 32,17. Takové oběti jsou tedy ve skutečnosti obětovány démonům. Nuže u pohanských a také israelských obětí je tomu tak, že člověk má obecenství s oltářem, na němž obětuje, anebo odkud pochází to, co jí. Může se podílet na zlu, které sám nečiní. Pravá moudrost v takových případech záleží v tom, že se jich straníme. Bylo by zneužitím známosti, kdybychom se

podíleli na věcech – anebo kdybychom i budili jen dojem, že na nich máme podíl – které v okruhu bohoslužby jsou špatné. Je nesprávné tvrdit, že srdce se neúčastní toho, co člověk dělá jen navenek (formálně). To by bylo zavržitelné nejen z mravních důvodů, nýbrž i proto, že Kristus je tím znevažován a lsti Satana nejsou brány vážně. Cožpak křesťan není proto vysvobozen z moci Satana, aby sloužil živému a pravému Bohu? Cožpak nebyl vykoupen za cenu, aby oslavoval Boha? Toto je Duchu Svatému podnětem, aby hovořil o večeři Páně a aby představil její stránku, kterou nenalzáme v Evangelích. Tam také nemohla být představena, protože Církev ještě neexistovala a ještě nebylo zjeveno učení o Církvi.

Jak důležitá však je tato věc, dokazuje skutečnost, že nejprve bylo probíráno toto téma, a teprve potom (v 11. kapitole) slavení večeře Páně.

Pořadí, v němž Písmo probírá předměty, má v každém případě veliký význam. Neznáme-li učení 1. Ep. Korinským 10,15–22, nemůžeme slavit večeři Páně pravým způsobem.

Obecenství Kristovy krve a těla

»Jakožto opatrným (= rozumným) mluvím, vy sud'te, co pravím. Kalich dobrořečení, kterému dobrořečíme (nebo: »kalich požehnání, kterému žehnáme), zdali není společnost (= obecenství) krve Kristovy? A chléb, který lámeme, zdali není společnost (obecenství) těla Kristova?« (1 K 10,15–16)

Písmo se nejprve obrací na naše duchovní porozumění.

Obdrželi jsme nový život a pomazání od Svatého (1 J 2,20): Ducha Svatého, který nás chce uvádět do všeliké pravdy (J 16,13; 1 K 2,9–15). Boží slovo předpokládá, že každý křesťan jedná rozumně, že ví, co dělá. Je v naprostém rozporu s duchem křesťanství, jestliže některý křesťan dělá něco, čemu nerozumí, anebo jedná z nějakých nejasných popudů.

Nuže každý, kdo bere účast na večeři Páně, tím prohlašuje, že má podíl na tom, čeho je chléb a víno symbolem: na těle a krvi Pána Ježíše. Ale to není vše. Zároveň je spojen se všemi, kteří mají tentýž podíl. V těchto verších obecnství znamená podílet se, tedy mít v příslušné věci podíl na všech právech a povinnostech.

Krev a tělo jsou od sebe oddělené. Zde nám je tedy představen zemřelý Spasitel. V tomto místě je nejprve jmenována krev, odlišně od pořadí, v němž je slavena večeře Páně, a to proto, že krev Pána Ježíše je základem všeho.

Je tedy určité společenství, které se skládá z lidí, kteří mají podíl na zemřelém Spasiteli. Mají podíl na Jeho krvi. Jaká to je výsada! Jsme umyti v Jeho krvi (Zj 1,5), vykoupeni (Ef 1,7; 1 Pt 1,19), ospravedlnění (Ř 5,9), posvěceni (Žid 13,12), vykoupeni Bohu (Zj 5,9) a blízcí učinění skrze Jeho krev (Ef 2,13). Jeho krev nás očistí uje od všelikého hříchu (1 J 1,7) a skrze Jeho krev máme svobodu (smělou doufanlivost) k vstupování do svatyně (Žid 10,19); skrze Jeho krev si Bůh získal Církev (Sk 20,28).

Výraz »tělo Kristovo« se vyskytuje v 1. Ep. Korintským 10,16; 12,27 a v Ep. Efezským 4,12 jako označení Církve. Dále se ještě vyskytuje v Ep. Římanům 7,4 a v Ep. Židům 10,10. V těchto posledních uvedených

místech souvisí s tím, že jsme zemřeli s Kristem, a se skutečností, že člověk v těle našel svůj konec na kříži. Všechno, co jsme byli z přirozenosti, skončilo ve smrti Krista, jak se to praví také v Ep. Koloským 1,21–22: »I vás, někdy odcizené a nepřátele v mysli skrze skutky zlé, nyní již smířil v těle těla svého skrze smrt« (elbf. př.).

Jde tu tedy o společenství lidí, kteří všichni mají podíl na slavných výsledcích díla Pána Ježíše, kteří však také s Kristem zemřeli a nyní jsou jako noví lidé navzájem spojeni. Ačkoli toto společenství je na zemi, »starý člověk«, tj. to, co jsme z přirozenosti, v něm nemá žádné místo.

Symbolické tělo Kristovo – Církev

»Poněvadž *jeden* chléb *jedno* tělo mnozí jsme, všichni zajisté *jednoho* chleba účastni jsme«, anebo, jak je též možné přeložit: »Poněvadž chléb jest *jeden*, jsme my, mnozí, *jeden* chléb, neboť jsme účastni *jednoho* chleba« (1 K 10,17).

Zde se tedy výslovně říká to, co jsme našli už v 16. verši. Všichni, kteří mají podíl na krvi Pána Ježíše a na Jeho za nás vydaném těle, tvoří určité společenství lidí, *jedno* tělo. V tomto oddílu Písma není dále probíráno učení o tomto jednom těle, protože předmětem tu je obecnství a jeho výlučný (výhradní) charakter. Mluví se o něm podrobně ve 12. kapitole, v Ep. Efezským a na jiných místech.

V 1. Ep. Korintským 12,13 je nám ukázáno, jak toto společenství vzniklo. Podkladem, základem je dokona-

né dílo Pána Ježíše na kříži. Je však utvořeno skrze křest Duchem Svatým. Písmo výslovně říká, kdy se to stalo. Jan Křtitel ohlásil, že Pán Ježíš bude křtít Duchem Svatým. A ve Skutcích ap. 1,4–5 Pán Ježíš říká apoštolům, že ten křest obdrží za nemnoho dní, totiž skrze vylití Ducha Svatého.

Písmo mluví dvojím způsobem o Církvi jako tělu Krista; mnohdy tak, jak existuje podle Boží rady, tedy tak, jak jednou bude v nebi (Ef 1,22). Takto se skládá ze všech věřících, kteří v den letnic (Sk 2) byli pokřtěni v jedno tělo, a ze všech, kteří měli být připojeni později (Sk 2,47), až do okamžiku, kdy bude vzata do slávy. V tom okamžiku bude celá Církev na chvíli na zemi v plném počtu. Zemřelí v Kristu budou vzkříšeni a my, žijící, budeme proměněni. Toto však bude jen časový bod, jeden nedělitelný okamžik. Viz k tomu 1. Ep. Tesalonickým 4,15–17 a 1. Ep. Korintským 15,51–54. Všeobecně ale – a vždy, když jde o naši odpovědnost, o náš praktický život na této zemi – Písmo vidí Církev jako souhrn všech věřících, žijících v určitém okamžiku na zemi. Ti, kteří odešli, kteří v Pánu zesnuli, již nepotřebují žádného napomenutí. Nejsou již na zemi.

V 1. Ep. Korintským 12,27 máme naprosto zřetelně ukázán charakter Kristova těla, viděného z této stránky. Korintským bylo řečeno: »Vy jste tělo Kristovo a údové z částky«. Z toho by bylo možné odvodit, že tedy věřící na určitém místě vždycky tvořili tělo Kristovo. Potom by bylo tolik těl Kristových, kolik je míst, kde věřící bydlí. Z toho, co jsme viděli v 1. Ep. Korintským 10,16–17, je však jasné, že tomu tak nemůže být. Jasně to je ukázáno také ve 28. verši. Když se tam praví, které dary Bůh dal Církvi, jsou jako první jmenováni

apoštolé, o nichž však víme, že *nebyli* v Korintu. Církev Boží v Korintu tedy nebyla nic jiného, než místní vyjádření toho jednoho těla, tj. toho, co v Korintu bylo právě viditelně zjeveno z té jedné Církve, těla Kristova. Ale vraťme se nyní k 1. Ep. Korintským 10,16.

Večeře Páně je vyjádřením jednoty Kristova těla

Viděli jsme, že jednota těla je tvořena křtem Duchem Svatým, tedy nikoli účastí na večeři Páně. Kdyby tomu bylo jinak, tvořili by Církev jenom ti, kdo se účastní večeře Páně. To by však bylo v naprostém rozporu s celkovým učením Písma; ani náš verš o tom nemluví. Jako Pán Ježíš, když jim podával chléb, řekl: »To jest tělo mé«, a tím dal viditelné znamení, viditelnou představu Svého za nás vydaného těla, tak zde Písmo dodává, že ten chléb a to víno jsou viditelnými znaky, vyjádřením toho skrytého těla Kristova – Církve. Každý, kdo pije z toho vína a jí z toho chleba, tím vyjadřuje, že patří k společenství těch, kteří mají podíl na všech slavných výsledcích prolití Jeho krve a Jeho obětní smrti na kříži. Je údem na těle Krista.

Zde nás v souvislosti s večeří Páně Písmo učí, *co jsme*, zatímco v 11. kapitole a v Evangeliích nalézáme, *co děláme*.

Večeři Páně tedy neslavíme jen pro sebe, nýbrž společně, totiž jako údy *jednoho* těla. Vždycky je uváděno »my«, jako vůbec v této souvislosti se zřídka říká »já«. Vždyť právě lámáním chleba vyjadřujeme naši jednotu se *všemi* údy Kristova těla. Je jasné, že *všechny* údy mohou spolu s námi slavit večeři Páně, ale ovšem jenom

ony. Kde jsou připuštěni nevěřící, kde tedy jsou zásadně připouštěni lidé, o nichž není přesvědčení, že jsou údy Kristova těla, tam nejde o večeři Páně, nýbrž o večeři oné skupiny lidí, kteří si zřídili tu večeři. Právě tak je tomu, jestliže se odpírá účast věřícím, kteří patří k tělu Krista, a jimž nemohou být přiřčeny věci, které sám Bůh označuje za překážku, např. špatný praktický život, bludné učení, spojení s nečistými věcmi. Avšak také jsou-li nastoleny jiné podmínky (např. souhlas v určitých pravdách, které nejsou zásadní), činíme z večeře Páně vlastní (svou) večeři a odnímá se jí její charakter co večeře Páně, jak ji zná Písmo.

Tomu odporuje, že Písmo zcela jasně ukazuje podstatu večeře Páně, že to je jídlo obecenství Pána s Jeho lidem. Účastníci tohoto obecenství všichni zemřeli s Kristem. Jsou to noví lidé, kteří obdrželi nový život, jež Písmo nazývá »Duchem« (J 3,6), a v nichž přebývá Duch Svätý. »Protož je-li (ně)kdo v Kristu, nové stvoření jest. Staré věci pominuly, aj, nové všechno učiněno jest« (2 K 5,17).

Večeře Páně se tedy neslaví po způsobu »starého« člověka. Je to večeře *Pána*, který zemřel a vstal z mrtvých a kterého Bůh učinil Pánem a Kristem (Sk 2,36). Vzkříšený Pán zve Svůj lid, aby jako *Jeho* hosté slavili *Jeho* večeři. *On* je hostitel, a tudíž jediný, který tu má co říci, který má všechnu autoritu. A měla by být taková večeře, při níž Mu není takové místo vyhrazeno, kde naopak lidé i co do zásad všechno určují a ovládají podle svých myšlenek, — měla by být taková večeře večeří Páně?

Výlučnost večeře Páně

Viděli jsme, že jen praví věřící se mohou zúčastnit večeře Páně. Na jiných místech Písma, jako v 1. Ep. Korintským 5 a v 2. Ep. Jana jsou ukázány věci, které jsou překážkou, aby lidé, kteří jsou známi jako praví věřící, mohli mít účast. V 1. Ep. Korintským 10 Duch Svatý klade v 18.–22. verši důraz na skutečnost, že nesvatá spojení tvoří rozhodnou překážku, a to i tehdy, nemáme-li osobně žádné spojení se zlem.

Viděli jsme, že někteří bratři v Korintu byli tohoto názoru: Modly nejsou nic více než kusy dřeva nebo kovu, protože je přece jen jeden Bůh. Nevadí tedy, jestliže jíme obětované modlám, anebo přijímáme-li jídlo v chrámě model.

Písmo však nám s veškerou vážností poukazuje na to, že takové závěry jsou naprosto špatné. Velebitelé všeobecně mají podíl na tom, v čem se liší od ostatních. Pro Církev to je krev a tělo Krista; to však je neslučitelné s obecnstvím s něčím, co s tím je v rozporu. Písmo to pak jasně ukazuje pomocí israelských a pohanských obětí. Nuže děkovná oběť z 3. Mojžíšovy knihy 3 a 7 jest jediná oběť, z níž směl jíst obyčejný Israelita. Tuto oběť má tedy Písmo na mysli v této souvislosti, a je velice pozoruhodné, že právě tato oběť představuje nedokonalejší obraz večeře Páně a s tím spojené bohoslužby Církve.

Byla to dobrovolná oběť; nikdo nebyl povinen ji obětovat. Jestliže však některý Israelita měl ve svém srdci chválu a dík (3 M 7,11 a dále) a chtěl přinést oběť, platila pro něho Boží ustanovení, týkající se toho, co musil obětovat, aby se líbil Bohu. Mimo to bylo závazně pře-

depsáno, *kde* tu oběť musí obětovat, totiž před tváří Páně, u vchodu do stánku úmluvy, kde přebýval Bůh, a kde lid se s Ním mohl setkávat, u oltáře. Vidíme, jak bohoslužba je neoddělitelná od oltáře, ano, jak s ním tvoří jeden celek. Krví bylo kropeno kolem oltáře (3,2). Tuk s ledvinami poté, když obětující obětoval hrud' v oběť sem i tam obracení před Hospodinem, byl obětován na oltáři a Bůh to nazývá: Můj chléb (4 M 28,2; 3 M 3,3–5; 11,16). Kněz, který konal službu při oběti, dostal pravé stehno (kýtu, v kral. př.: »plece«). Aron a jeho synové dostali hrud'. Obětující směl jíst ostatní maso, spolu se všemi z lidu, kteří byli čisti.

Ve 3. Mojžíšově knize 7,18–21 nalézáme důležité pokyny o znečištění. Maso, které přišlo do styku s něčím nečistým, musilo být spáleno. Také na tom místě, kde my přinášíme oběť, může být něco nečistého, čímž je znečištěna oběť, která sama o sobě je čistá, a nesmí už být jedena. Avšak také osobě, na níž osobně lpí nečistota, je striktně zakázáno jíst z oběti (mít na ní podíl); to platí i pro takové, kteří osobně nemají žádnou nečistotu, avšak – vědomě či nevědomě – se dotkli nečistoty jiných (4 M 19 a 3 M 5,17). Rozsudek nad oběma je tentýž, jako by sami měli na sobě nepravost. »Vyhlazen bude člověk ten (= duše ta) z lidu svého.« Jak drtivý Boží rozsudek nad lidským tvrzením: »Spojení s falešným učením nebo s mravním zlem neznečist'uje, jestliže dotyčný člověk sám takové učení nebo zlo nemá«.

O spojení s oltářem toho nalézáme ještě více. Ve 3. Mojžíšově knize 7,15–18 se uvádí, že maso z oběti děkovné smí být jedeno jenom toho dne, kdy bylo jako oběť (na oltáři) obětováno Bohu. Spojení s oltářem

nesmělo být přerušeno, neboť jinak by byl zanikl její charakter co oběti. Dobrovolná oběť anebo oběť slibu směla být jedena i následujícího dne, protože tu šlo o větší rozhodnost a oddanost srdce, takže spojení s oltářem trvalo déle. Ve 3. Mojžíšově knize 7 je výslovný zákaz obětovat děkovnou oběť (v kral. překl.: »oběť chvály«) někde jinde než u stánku úmluvy, aby bylo krví kropeno na oltář a tuk pálen na něm. Každý, kdo by to přesto učinil, měl být vyhlazen.

V Novém zákoně nalézáme ještě zřetelnější řeč. Pán Ježíš říká v Ev. Matouše 23,19, že oltář posvěcuje dar. Oltář je tedy nejen důležitější než dar, nýbrž dar nabývá svého charakteru teprve tím, že se dostává do spojení s oltářem.

Stůl Páně

Oltář, na němž byla obětována děkovná oběť, je v Malachiáš 1,7 a také v Ezechieli 41,22 nazván »stůl Hospodinův«. Z obou míst vidíme, že »stůl« a »oltář« označují totéž. Výraz »oltář« ukazuje na oběť, která je naň kladena, zatímco výraz »stůl« souvisí s jedením a s obecnstvím, které je s tím spojeno. Děkovná oběť byla společným jídlem obecnství Boha s Jeho lidem. Bůh obdržel Svůj díl, Aron a jeho dům (vždy obraz Krista a Církve, viděných jako kněžská rodina) dostali svůj díl, a také každý z lidu, jenž byl čistý, obdržel svůj díl.

Tak to nalézáme i v Novém zákoně. Ep. Židům 13,10 říká: »Máme oltář, z něhož ti nemají práva jísti, kdo stánku slouží« (to znamená ti, kdo náležejí k židovství). Také v 1. Ep. Korintským 10,18–21 je střídavě používáno slov »stůl« a »oltář«.

Duch Svatý přebírá ten výraz, který sám dal ve Starém zákoně oltáři děkovné oběti a spojuje ho s večeří Páně a s charakterem obecenství tohoto jídla.

Jaké to jsou výrazy: »stůl Páně«, »večeře Páně«! Je to *Jeho* stůl, k němuž On zve Svůj lid, aby s Ním slavil *Jeho* večeři. Přirozeně že se tu nemluví o dřevěném stole, na němž stojí chléb a víno. Je to stůl zemřelého a vzkříšeného Pána, k němuž on zve Svůj lid, ty, kteří s Ním zemřeli, aby s Ním jedli. Je to duchovní stůl, místo v Jeho duchovním domě, kam On zve Své vykoupené, aby k Němu přišli, a kde mohou být s Ním. Tam jest Jeho večeře.

Může být ještě nějaká pochybnost, že u »stolu Páně« jest jenom Jeden, který má veškerou autoritu? Že jen Jeden může určovat, kdo může mít účast na tom stole? Že je tu jen Jeden, jenž může určovat, jak má být vykonávána služba? Že jen Jeden rozhoduje o tom, *kdo* má být použit ke službě? Vše stanoví jenom Pán a jenom On chce skrze Svého Ducha všechno řídit. Žádný člověk tam nemá právo něco určovat, žádný člověk s tím nemá co činit, ledaže Pán by ho chtěl použít.

Právě zde Duch Svatý klade důraz na výlučný charakter večeře Páně. Je nemožné mít účast na stole Páně a na stole démonů. Láska je žárlivá. Pán má Své vykoupené tak rád, že za ně šel na smrt, ano, na smrt na kříži, do Božího soudu. Má je tak rád, že nyní žije pro ně, aby za ně orodoval (Žid 7,25). Má je tak rád, že má pro ně připraveno jedno místo – Svůj stůl, k němuž je zve, aby tam k Němu přišli a slavili Jeho večeři. Nemůže trpět žádnou lhostejností vůči Sobě, vůči právům Své lásky a vůči Svému svatému obecenství. Vykoupil Svůj lid z moci Satana. Byl za ně učiněn hříchem, aby člověk pod-

le těla skončil pod soudem svatého a spravedlivého Boha. Jak by tedy ještě mohl trpět u Svého lidu nějaké spojení se Satanem nebo světem, se zásadami přirozeného člověka? A k tomu ještě na *tomto* místě, kde jsou u Něho, aby se rozpomínali na Jeho úžasný čin lásky, na Jeho obětování se na kříži, a kde jim toto vše je představeno, když jim podává rozlomený chléb a vylité víno a přitom říká: »To jest tělo mé, které se za vás dává. To jest krev má, která se za vás vylévá. To činite na mou památku!«

Může nějaké srdce, které Ho miluje, být na tomto místě lhostejné k Jeho právům? Může si počínat jinak, než s modlitbou se tázat: »Pane, co Ty chceš, abych činil? Kde je to místo, kam mne zveš? Kde je Tvůj stůl, kde mohu slavit Tvou večeři?«

Avšak kdyby přesto některé Boží dítě to tak učinilo (bylo lhostejné) — Pán se nemění, je tentýž. Zdráhá se mít u Svého stolu obecenství s těmi, kteří jsou lhostejní k Jeho právům.

»Kdo není se mnou, proti mně jest« (Mt 12,30). »Či snad k hněvu popouzíme Pána? Zda jsme silnější než On?« (1 K 10,22)

Máte již účast u stolu Páně, kde jedině je slavena Jeho večeře?

Se srdečnými pozdravy

Váš v lásce našeho Pána spojený bratr H. L. H.

Velebení

Milí přátelé!

Když jsme už v minulých dopisech hovořili o večeři Páně, chtěl bych nyní napsat ještě něco o velebení, které je jistě velice úzce spjaté s večeří Páně, ale není to totéž. Slavit večeři Páně tak, jak nám to ukazuje Písmo, nás vede k velebení, avšak samo o sobě není velebením.

Co je to velebení? Možná že to můžeme označit za poctu, která je přinášena Bohu, a to na základě toho, co je Bůh, a čím je těm, kteří Ho velebí. Hebrejské slovo, ponejvíce používané ve Starém zákoně pro »velebení«, znamená »sklánět se«. Tak je použito např. v 1. Mojžíšově knize 18,2. V Novém zákoně často používané řecké slovo »proskyneo« označuje vzdávání pocty jak Bohu, tak i lidem.

Je jasné, že povinností každé rozumem obdařené bytosti je klanět se Bohu, velebit Ho. Andělé se Mu klanějí (Neh 9,6). Jeho svatí se Mu klanějí. Ve věčném evangeliu budou lidé vyzváni vzdát Bohu čest a klanět se Mu (Zj 14,7). A brzy se Mu bude na zemi všechno klanět (Sf 2,11; Za 14,16; Ž 86,9 a jiná místa).

Avšak zatímco andělé Boha ctí v pravdě, protože vědí, kdo On je, neznovuzrození lidé se Mu brzo budou klanět jen proto, že poznají Jeho moc v soudech, anebo protože by se rádi těšili ze života pod vládou Pána Ježíše. Ale takové formální klanění není vše, co Bůh žádá od lidí! Chce klanění, velebení srdce, poctu, která se utváří ze srdečných citů lásky člověka k Bohu.

Nuže o tom nám mluvil Pán a Jeho Slovo nás poučuje o charakteru, moci a pravém místě velebení. Pán o tom mluví jednoduchými a jasnými slovy např. v Ev. Jana 4.

Pravé místo velebení

Samařská žena říká Pánu: »Pane, vidím, že jsi ty prorok. Otcové naši na této hoře klanívali se, a vy pravíte, že v Jerusalemě jest místo, kde náleží se klaněti.«

Stejně jako mnoho lidí v současné době, také ona se ptá jenom na názory lidí. »Vy říkáte.« Ani jedním slovem se nezmiňuje o Boží vůli v této věci. Ani ji nenapadne ptát se, zda Pán v té věci neoznámil Svou vůli, nebo zda nevyvolil to či ono místo. Cožpak výslovně nepoukázal na Jerusalembě? David se tomu naučil, když Bůh přijal jeho oběť na humně Ornana (1 Pa 21,28). Šalomoun znal výsledek Boží volby, když začal stavět chrám (2 Pa 3,1). Když tu stavbu dokončil, Bůh ho ujistil, že jednal správně a že Jeho jméno tam bude přebývat navěky (2 Pa 7,16).

Ona žena zřejmě vůbec nic nevěděla o jasných výrocích Písma. Ale čím to bylo chybou, že byla v takové nevědomosti? Možná že vysvětlením toho je místo, kde se zdržovala od svého narození. A přesto ji to neomlouvalo. Činila si nárok na spojení s Bohem Jákobovým, ale nevěděla a ani nezkoumala, zda On o těchto věcech zjevil Své myšlenky.

Mohla se odvolávat na to, co činili »naši otcové«. Chrám na hoře Garizim byl po celá staletí středem klanění Samařských, avšak tato skutečnost rozhodně nemohla ospravedlnit nárok, že ten chrám je pravým místem velebení. Žena sice chodila ve šlépějích svých otců, když se klaněla stejným způsobem jako oni. Přesto však zůstávala otevřena otázka: »Vyvolil to místo Bůh, aby tam Jeho lid k Němu přistupoval s velebením?« Jediný výrok v Božím slově: »Takto praví Pán«

boří všechny její myšlenky, slovní důkazy a domněnky. A dále: Dejme tomu, že opravdu nic nevěděla o zjevení, týkajícím se Jerusalema; musil pak Bůh přijímat její v nevědomosti přinášené klanění na hoře Garizim? Jistěže bylo mnoho Samařských, kteří byli čestně přesvědčeni, že se klanějí správným způsobem. Avšak mohlo se takové klanění už pro to samo líbit Bohu? Cožpak svědomí člověka má vyšší místo než Boží výroky, než Jeho Slovo? Rozhodně ne! Proto Pán Ježíš také výslovně zavrhl nárok Samařských: »Vy se klaníte, a nevíte, čemu; *my* se klaníme, (a) víme, čemu; neboť spasení ze Židů jest.«

Jsou nám tu představeny tři věci:

1. Je nebezpečné a navíc zlé, učinit nějaký předmět, o němž nám Bůh sdělil Své myšlenky, věcí, na niž by člověk směl mít svůj vlastní názor.
2. Klanět se Bohu tak, jak to činili naši otcové (předkové), nedává vůbec žádnou jistotu, že to děláme správným způsobem.
3. Děláme-li něco s dobrým svědomím, není to Bohu důvodem, přijmout to. V případě, že by o nějaké věci měla vyvstat otázka, pak jediné důležité je to, co o ní říká Bůh. Boží lid jest jednoduše povinen usměrnit své myšlenky podle Božích myšlenek. »Jestliže by pak člověk zhřešil a učinil by proti některému ze všech přikázání Božích, čeho by nemělo býti, – *i kdyby to neznal*, tedy je vinen, a ponese nepravost svou« (3 M 5,17).

Pán pak už nemluví o Jerusalemu. Jasně a zřetelně ukazuje pravdu, aby pak oznámil něco nového.

Za doby zákona byl místem klanění na základě Boží autority Jerusalema. Nyní však přišel na tuto zem Boží Syn. »Bůh byl zjeven v těle« (1 Tm 3,16). »Jednorozený

ten Syn, který jest v lůnu Otce, on (ho) vypravil (nebo: »oznámil«) (J 1,18). »Žádný nezná Syna, jedině Otec, aniž Otce kdo zná, jedině Syn, a komu by chtěl Syn zjeviti« (Mt 11,27). – Mělo by to být bez vlivu na velebení Boha od člověka? Cožpak velebení Boha není založeno na poznání Boha?

Podstatné věci křesťanství

V Ev. Jana 4,10 Pán Ježíš krátce oznamuje význačné rysy nové doby, časového období Církve.

»Kdybys znala ten dar Boží, a kdo jest ten, který praví tobě: dej mi pít, ty bys prosila ho, a dal by tobě vody živé.«

»Dar Boží«! – Zde nalézáme plné Boží zjevení. Za doby zákona Bůh nebyl zjeven jako Dárce. Byl tím, jenž požadoval! Požadoval, aby Mu lidé sloužili a dával jim Své požehnání na základě poslušnosti vůči Svým příkázáním. Přebýval v husté temnotě (5 M 4,11; 5,22–23; Ž.18,12). To znamená, že se nezjevoval, nýbrž skrýval Svou pravou podstatu. Ne že by zákon byl špatný, naopak byl svatý, spravedlivý a dobrý! Ale člověk byl hříšník. A čím více byl kladen důraz na spravedlivé požadavky zákona, tím více byly vidět hříchy člověka. Kdyby bylo pravdou, co říkají někteří teologové, totiž že zákon je Boží obraz, byl by člověk bez naděje na spasení ztracen a opuštěn! To však není pravda. Zákon – i když je od Boha – není ještě Bůh sám, ani Boží obraz. Jest jenom mravním měřítkem toho, jak se hříšný člověk musí chovat před Bohem.

Bůh je světlo, a Bůh je láska. Je-li člověk v hloubi své bídy, Bůh dává volně a dokonale. Ten, který na zemi

dokonale zjevil Boha, kdysi řekl: »Blahoslaveněji jest dáti nežli bráti« (Zj 20,35). Což by se Bohu mělo nedostávat toho, co On sám označuje za »blahoslavenější«? Za doby zákona by Bůh byl přijímajícím, kdyby zákon nebyl přestupován. Ale v období evangelia On je vždycky dávající. Ba více ještě: On dal to nejlepší, co měl, a to takovým, kteří nezasloužili nic jiného, než věčné zahynutí!

V Ep. Židům je srovnáváno postavení Israelity pod zákonem s postavením křesťana. Pro Israelitu ještě nebyla zjevena cesta ke svatyni (Žid 9,8). Obětované oběti nemohly sejmut hříchy (Žid 9,9; 10,4.11). Nejvyšší kněz byl obklíčen slabostí a musil obětovat i za své vlastní hříchy (Žid 5,3). Křesťan je učiněn navěky dokonalým (Žid 10,14) a má očištěné svědomí (Žid 9,14). Má tedy svobodu (smělost) vstupovat do svatyně, protože opona byla roztržena a cesta k Bohu otevřena. Má velikého Kněze nad domem Božím, který je na věky věků dokonalý (Žid 10,19–22; 7,28). Jaký dárce je Bůh!

To však bylo možné jen skrze slávu a ponížení Božího Syna, který přišel na tuto zem a až do krajnosti trpěl za hříšníky, kteří byli Božími nepřáteli. Ona žena Ho neznala; viděla v Něm nanejvýše přívětivého Žida, ale v žádném případě nepomyslila, že On je sám Pán, Bůh nebe a země, ten Jednorozený v lůnu Otce. Kdyby byla chápala jen něco z toho, byla by Ho prosila, a On by jí dal vodu živou. Podle Ev. Jana 7,39 živá voda je obrazem Ducha Svatého, který přebývá ve věřícím.

A tak zde máme Boží milost jako zdroj, z něhož všechno pramení, dále slávu osoby Syna a Jeho přítomnost v ponížení mezi lidmi na zemi.

A v závěru máme samého Syna, který ve Svě vlastní slávě dává žíznícím duším vodu živou – Ducha Svatého. Tyto věci tvoří nezbytný základ křesťanského velebení.

Otec hledá velebitele

»Klanět se Otci« – to musilo onu ženu zasáhnout jako něco naprosto nového! Israel byl Boží syn, Jeho prvorozený (2 M 4,22), synové Hospodina, Boha jejich (5 M 14,1); Bůh byl Otec Israele a Efraim byl Jeho prvorozený (Jr 31,9). Avšak oni se nikdy neklaněli Bohu jako Otci; neboť »nikdo nezná Otce, jedině Syn, a komu by chtěl Syn zjeviti« (Mt 11,27). Toto je zásadní součástí křesťanského velebení: znát Boha v Jeho poměru jako Otce k Jeho lidu, který se Mu co takovému klaní.

Avšak toto zjevení je osobní záležitostí: » . . . a komu by chtěl Syn zjeviti.«

Kdo má toto poznání, má je tedy od Syna. »Jednorozenný ten Syn, který jest v lůně Otce, on (ho) vypravil (nebo: »oznánil«)« (J 1,18).

Když dokončil Svě dílo, uvedl Svůj lid do Svého vlastního poměru k Otci: »Vstupuji k Otci svému, a k Otci vašemu.« Toto je už podílem i toho nejmladšího věřícího. Děťátkům u víře apoštol píše: »Píši vám dítky, že jste poznaly Otce« (1 J 2,14; porovnej s tím J 17, 2–3).

Otec *hledá* velebitele. Jaká milost! V Israeli *musil* každý, kdo byl pohlaví mužského, každoročně jít třikrát do Jerusalema, aby se tam klaněl (5 M 16,16). V tisíciletém království se budou musit každého roku ubírat do Jeru-

salema všechny národy a klanět se tam. Kdo to neučiní, bude potrestán (Za 14,16–19). Ale Otec *hledá pravé* velebitelé; jsou jimi ti, pro něž to není jen formalita, nýbrž věc srdce. Co znamená toto Otcovo hledání pro nás?

Velebení v Duchu a v pravdě

»Jde hodina, a nyní jest, kdy praví velebitelé klaněti se budou Otci v Duchu a v pravdě. Neboť takových i Otec hledá, aby se klaněli Jemu. Bůh Duch jest a ti, kteří se jemu klaní, v Duchu a v pravdě musejí se klaněti« (J 4,23–24 – elbf. př.).

Zde nalézáme charakter křesťanského velebení. Pravé velebení není jen formální, pozemská bohoslužba, nýbrž je v souladu s tím, co je Bůh, a proto předpokládá, že Bůh je dokonale zjeven. Takto se klanět nemůže žádný nevěřící. Neboť jenom skrze znovuzrození jsme obdrželi nový život, který je v Písmě označen co »Duch«. »Co se narodilo z těla, tělo jest, a co se narodilo z Ducha, Duch jest« (J 3,6; Ř 8,16). Je to duchovní velebení, k němuž je uzpůsoben nový člověk, v souladu s tím, co je Bůh. Také věřící mohou být neduchovní. Apoštol Pavel nemohl hovořit s Korintskými jako s duchovními, protože byli tělesní. Nebyli »v těle« – taci byli před svým obrácením. Ale ačkoli byli znovuzrození, a tedy měli nový život, což jest »Duch«, prakticky žili a smýšleli tělesně, tj. tak, jak myslí přirozený člověk.

Bohoslužba Israele byla pozemská a přirozená. Konala se na jednom zeměpisně přesně určeném místě v jed-

nom nádherném chrámě. Tato bohoslužba byla seřizena až do nejmenších podrobností a člověk mohl – oděn drahými rouchy a za zvuků úžasné hudby – obětovat to nejvyšší a nejlepší, co země mohla poskytnout. Nebylo přitom nic duchovního. U kněze, zpěváka nebo obětujícího nebyla ani podmínka, aby byli znovuzrozeni.

Ale to vše bylo takto ustanoveno samým Bohem, neboť to byla bohoslužba pozemského lidu Bohu, který se jim nezjevil, nýbrž zůstával skryt v mráкотě.

Na kříži však Bůh skoncoval s přirozeným člověkem. My, kteří jsme znovuzrozeni, kteří jsme uvěřili v Pána Ježíše, jsme s Kristem zemřeli (Ř 6,8). Máme chodit podle nového života, který v nás způsobil Duch Svatý skrze znovuzrození. Duch Svatý, který v nás přebývá, je Boží mocí, která nás činí schopnými uskutečňovat to. Proto naše velebení *musí* být duchovní. Je to mravní nutnost, jíž se nemůžeme zbavit. Jak Pán Ježíš jasně ukázal v 14. verši, Duch Svatý je mocí (zdrojem síly) každého křesťanského velebení.

V naprostém souladu s tím nám není sdělena nějaká forma nebo obřad pro naše velebení. To je tím pozoruhodnější, že u Israelitů bylo všechno řízeno až do nejmenších podrobností. Neznáme dokonce ani slova, jimiž Pán děkoval při ustanovení Své večeře. Nemáme žádný popis některého apoštola, který lámal chléb. Nemáme žádnou píseň, o níž bychom věděli, že byla zpívána za dnů apoštolů. Nemáme žádnou knihu s křesťanskými žalmy. Neboť máme sloužit Bohu skrze Ducha Svatého (Fp 3,3). Obrátíme-li se zpět a sáhne-li po starozákonních formách a přizpůsobíme-li jim křesťanské velebení, ztratíme znaky křesťanství, totiž velebení skrze Ducha Svatého.

Avšak velebení se musí dít nejen »v Duchu«, nýbrž také »v pravdě«. »Co je pravda?« tázal se Pilát. Nevěděl, že ten trním korunovaný, kterého měl před sebou, je pravda. Pravda je, co Bůh zjevil o Sobě, a je to Syn, který Ho zjevil. V jistém smyslu se také Israel klaněl v pravdě; neboť jeho bohoslužba byla v souladu s tehdejším zjevením Boha jako Hospodina. Avšak nyní je Bůh zjeven dokonale, »Bůh, zjevený v těle« byl na zemi a my Ho smíme skrze neskonalou milost znát. »Víme pak, že Syn Boží přišel a dal nám smysl (= porozumění), abychom poznali toho Pravého« (1 J 5,20).

V poznávání pravdy ovšem existuje růst. Duch Boží v nás působí, aby nás uváděl ve všelikou pravdu; avšak rozdíly, které v tomto směru existují mezi věřícími, jsou mizivě malé v porovnání s rozdílem mezi neznovuzrozeným a nejmladším věřícím. Člověk jako takový, jako nevěřící, je naprosto neschopen poznat Boha. Není toho schopen právě tak jako kráva není schopna pochopit nějakou vědu nebo filozofii. Skrze znovuzrození jsme obdrželi život, jenž jest Duch, a skrze něj jsme s to poznávat Boha. Je to »Boží přirozenost« (2 Pt 1,4). V tomto novém životě působí Duch Svatý, který v nás přebývá, který je také Boží mocí, jež uvádí ten nový život ve spojení se samým Bohem (J 4,14).

Malým dítkám v Kristu je řečeno: »Vy pak máte pomazání od Svatého, a znáte všechno. Nepsal jsem vám, protože byste neznali pravdu, ale že ji znáte (1 J 2,20–21).

A tak tedy smíme přistupovat k Bohu, našemu Otci. Skrze moc Ducha Svatého, který uvádí náš nový život ve spojení se samým Bohem, Ho vidíme a radujeme se z Něho. Můžeme však vidět Boha takového, jaký jest,

a nebýt plni obdivu a nepotřebovat vyjádřit toto před Ním? Každé Boží dítě, které nezůstává stát u získaných požehnání, nýbrž pozdvihlo své oči k samému Dárci, ví ze zkušenosti, že to není možné. Sláva Otce a sláva Syna je tak veliká, že naše srdce jsou příliš malá, aby mohla pochopit to, co vidíme. Ještě méně jsme s to vyjádřit onu slávu slovy. Avšak klaníme se »v Duchu«; naše velebení se tedy neskládá z našich slov, nýbrž z duchovních citů, které vystupují z našich srdcí. Nyní ještě zbývá otázka:

Kde se musíme klanět?

Není pochyb o tom, že každý věřící má velebit, klanět se sám osobně. Jak můžeme hledět na dílo Pána Ježíše a na lásku a milost Otce, a neděkovat a neoslavovat Ho? Ale všechny tyto věci vlastníme společně se všemi Božími dětmi. Zda už to samo sebou nevede k společnému klanění?

Ostatně kde jsme více vedeni k velebení, než když jsme shromážděni, abychom zvěštovali smrt Pána Ježíše a z Jeho ruky přijímali rozlomený chléb a vylité víno? Pak Ho vidíme v dokonalosti Jeho díla a Jeho lásky. Naše hledění na zabitého Beránka povede v nebi k tomu, že Ho budeme opěvovat a klanět se Mu (Zj 5). Také na zemi je tomu tak.

Ano, my se shromažďujeme, abychom zvěštovali Jeho smrt. Slavení večere Páně samo o sobě není žádná bohoslužba, ale jsou-li ti, kteří slaví večeri Páně, duchovní, není možné jiné, než že děkují a klaní se. Teprve tak se stává slavení večere Páně bohoslužbou.

Může vůbec jediná osoba přinášet Bohu důstojné vele-

bení? Adam před svým pádem mohl Bohu děkovat za Jeho dobrotivost. Nyní však je Bůh v Pánu Ježíši dokonale zjeven. Velebení, které dosahuje této výše, je-li přinášeno jednou osobou, předpokládá duchovní výši, která ji přivádí na téměř stejný stupeň s Tím, jemuž se klaní. V 1. Ep. Korintským 14 nalézáme velebení spojené s Církví. Dovídáme se tam, podle jaké zásady a skrze koho je nyní přinášeno velebení.

Je to důležité doplnění toho, co víme o Boží vůli. Vidíme tam, že zpívání, děkování a chvalořečení bylo od samého počátku složkami velebení. Také vidíme, že to nebylo záležitostí jediné osoby, nýbrž že to bylo spjato s Božím pořádkem a působením v Církvi. Viz zvláště 12.–17. verš. Pán si cení u Svého lidu rozmyslného velebení.

Jeho lid se shromažďuje s vědomím, že Pán je ten jediný, jenž má v jejich středu autoritu, a že jedině On může určovat, koho použije. Pán vykonává tuto autoritu skrze Ducha Svatého, který přebývá v Církvi. Nejde o to, zda *jeden* člověk nebo deset či dvacet koná službu, nýbrž o to, zda Duchu Svatému nejsou činěny překážky, aby mohl použít, koho chce, bez ohledu na to, zda může a chce použít jednoho, pět, deset nebo ještě více osob.

Znáte osobně, z vlastní zkušenosti, takové velebení? Ono vůbec není věcí rozumu. Jak jsme ale viděli, je odpovědí srdcí, která se zaměstnávají Otcem, jenž za ně vydal Svého jednorozeného Syna na smrt na kříži, a která patří na Spasitele, Božího Syna, jenž je miloval a vydal Sebe sama za ně.

Se srdečnými pozdravy

Váš H. L. H.

Služba

Milí přátelé!

Život křest'ana by měl být rovnoměrným, vyváženým přijímáním a dáváním. Měl by být jako údolní přehrada, do níž voda z jedné strany přitéká a z druhé strany může proudit ven. Křest'an, který pouze přijímá, avšak nic nedává dále, se stane zasněným mystikem. A naopak ten křest'an, který sám ze sebe vydává tolik, že ani nemá čas sám také něco přijmout, udělá duchovní úpadek.

V jednom z minulých dopisů už jsem poukázal na to, že každá služba musí vycházet z místa »u nohou Pána Ježíše«, kde Mu nasloucháme a máme s Ním obecenství. Pokud jde o velebení, viděli jsme to zvláště u Marie. Ona mohla v pravou chvíli pomazat nohy Pána Ježíše drahocennou nardovou mastí, protože tak často sedávala u Jeho nohou a proto znala Jeho osobu a Jeho myšlenky. U Marty také vidíme, že Mu sloužila, když napřed ve svém zármutku od Něho něco obdržela.

V těchto dvou obrazech vidíme obě stránky křest'anské služby. V Marii je nám představena stránka zaměřená na Pána, na Boha, a v Martě stránka určená lidem. Tak v 1. Ep. Petra 2 čteme, že jsme »svaté kněžstvo k obětování duchovních obětí, vzácných Bohu skrze Ježíše Krista«. Potom však čteme, že jsme »královské kněžstvo«, abychom zvěstovali ctnosti Toho, který nás povolal ze tmy v předivné světlo Své. Nyní se blíže podíváme na tuto druhou stránku služby. O té první stránce jsme už pojednali při večeři Páně a velebení.

Je důležitou zásadou Písma svatého, že každá služba

musí být konána v pověření Pánem a v odpovědnosti Jemu. Každému, kdo přemýšlí, je to také naprosto jasné. Služebník Páně zprostředkuje lidem Boží poselství. A může snad tomu být jinak, než že Bůh sám povolává Své služebníky a uděluje jim dary, které oni potřebují? – Nuže v Ep. Efezským 4,7–12 (v souvislosti s Žalmem 68,19) se uvádí, že vzkříšený Pán tyto dary přijal a rozděluje je Svému lidu. Všechna ostatní místa Písma, v nichž je probírán tento předmět, to potvrzují.

On povolává, koho sám chce

»I vstoupil na horu, a povolal k Sobě těch, *které sám chtěl*; i přišli k Němu. I ustanovil jich dvanácte, *aby s Ním byli, a aby je poslal kázat*« (Mk 3,13–14). V tomto oddíle jde o povolání dvanácti apoštolů. Pracovní úkol, který dostali, nemůžeme srovnávat s tím, co *dnes* Pán dává Svým služebníkům. Podle Ev. Matouše 10 měli kázat pouze Židům. Když byl Pán Israelem zavržen a dokonat dílo vykoupení na kříži, dal jim v Ev. Marka 16,15 nový úkol, aby šli do celého světa. Avšak zásady Jeho povolání jsou stejné.

V Ev. Marka 3,13–14 nalézáme tři důležité věci. Předně: Pán povolává, koho *sám chce*. Za druhé: povolává je, *aby byli s Ním*. Za třetí: *On je posílá kázat*.

To prvé je výše uvedená zásada. Pán povolává Své pracovníky podle Své svobodné, svrchované vůle. Jeremiášovi řekl: »Dříve než jsem tě zformoval v životě matky tvé, znal jsem tebe, a dříve než sis vyšel z života matky, posvětil jsem tě: za proroka národům dal jsem tebe« (Jr 1,5). O Janu Křtiteli bylo andělem Páně předpověděno

něco podobného podle téže zásady (L 1,13–17). Také Pavel píše o sobě: »Ale když se zalíbilo Bohu, který mne byl oddělil z života matky mé, a povolal skrze milost Svou, zjevití Syna svého mně, abych jej kázal mezi pohany . . .« (Ga 1,15–16).

Žádný člověk, žádný Boží služebník a rovněž ani Církev nemají co činit s povoláním pracovníků Páně. Pán si toto právo výslovně vyhradil pro Sebe. Jak jsme četli v Jeremiáši a v Ep. Galatským příprava na tato povolání začíná již před narozením a pokračuje, až Pán po obrácení vysloví to povolání.

Aby byli s Ním

Ale k čemu povolává Pán? Povolává nás ihned po obrácení, abychom konali nějakou velikou práci? Povolává je, »aby s ním byli«. Nezbytným předpokladem každé pravé služby pro Pána je nejprve být *s Ním* a tak Jím být vyučován. Mezi Ev. Marka 3,13 a Ev. Marka 6,7 (kde Pán vyslal Své učedníky), leží dlouhá doba. Když splnili svůj zvláštní úkol, Pán je znovu bere samotné k Sobě. Žádná služba nemůže být opravdu požehnaná, jestliže služebník nevychází z přítomnosti Páně a po vykonané službě se tam zase nevrací. Děláme to jako apoštolé? »A apoštolé shromáždili se k Ježíši; *a sdělovali mu všechno, co činili a co učili.*«

Jak požehnané a poučné to pro ně musilo být, když je Pán vzal k Sobě do ústraní! Takto s nimi mohl v klidu hovořit o všem, co dělali a učili. Kdyby i nám více o to šlo, zda by pak naše služba nebyla mnohem požehnanější?

Dnes již nemůžeme být u Pána Ježíše tělesně jako kdysi učedníci, ale duchovně ano. V Ev. Jana 14,21 je psáno: »Kdo by měl přikázání má a ostříhal jich, on jest ten, který mne miluje. A kdo mne miluje, milován bude od Otce mého, a já jej budu milovati, a zjevím jemu samého sebe.« A pak následuje ve 23. verši: »Miluje-li mne kdo, *slova má* ostříhati bude, a Otec můj bude jej milovati, a k němu přijdeme a *příbytek u něho učiníme.*« Láska k Pánu se prokazuje tím, že ostříháme Jeho přikázání. Viz také 1. Ep. Jana 5,3. Jaký je to ale rozpor, jestliže někdo tvrdí, že Pána miluje, ale přitom jedná v opaku k přikázáním Páně! Ten 23. verš jde ještě dále: jestliže někdo skutečně miluje Pána, není spokojen s tím, že pro Něho dělá jenom to, co Pán výslovně přikazuje. Takovému stačí už přání Pána.

Láska touží líbit se Mu. V Novém zákoně není mnoho výslovných přikázání. Avšak Pán zjevuje ve Svém Slově Své myšlenky a očekává, že toto Jeho lidu stačí, aby podle toho jednal. A tam, kde tomu tak bude, přijde Otec a Syn a učiní u takové osoby Svůj příbytek. Takto i nyní můžeme být s *Ním*. A to je nutné, abychom byli skutečně Jím uzpůsobeni pro službu, kterou nás chce nechat konat.

Jím vyslání

V Ev. Marka 6,7 Pán vysílá učedníky. Vyučil je, takže jsou způsobilí k službě, kterou jim uložil. Podle úsudku lidí tomu tak nebylo. Oni viděli v apoštolech »neučené a prosté (= nevzdělané, nestudované) lidi« (Sk 4,13). A podle lidských měřítek takovými i byli. Nestudovali

teologii tehdejší doby. Nevěděli, jak různí rabíni vykládají Bibli. Pán je povolal přímo z jejich obvyklého zaměstnání. Jenže oni pak byli *s Ním*.

To viděli i sami jejich nepřátelé (Sk 4,13). Proto jich Pán mohl použít pro důležitou službu, kterou bylo třeba vykonat. Skrze kázání Petra bylo jednoho dne obráceno tři tisíce lidí. *Jejich* učení a *jejich* obecenství bylo základem nového díla, které Bůh započal onoho dne: založení Církve Boha živého (Sk 2,42).

Ne snad, že by před tímto dnem nic nedělali. Od prvního dne, kdy byli s Pánem, On už pro ně měl jistou práci. Ale dělali pomocné práce, jednoduché věci. Měli podíl na těžkostech a nepřátelství kvůli evangeliu (Mk 3). Když se Pán plavil přes moře, veslovali (Mk 4,35–41) a tak dále.

Od prvního dne po našem obrácení Pán nás chce používat, *budeme-li s Ním*. Vždy bývá něco k práci, chceme-li jen pro Pána pracovat. Můžeme třeba rozdávat traktáty, můžeme zvát do shromáždění k zvěstování evangelia a k uvažování Písma, můžeme dělat různé pomocné práce k přípravě takových shromáždění atd. Jestliže *chceme* něco dělat, Pán nám vždycky dá nějakou práci. Předpokladem je, abychom byli hotovi dělat *všechno*, co nám uloží. Nesmíme čekat, že hned na počátku dostaneme od Pána nějaké velké úkoly.

V Ev. Matouše 25 Pán dal »každému služebníkovi podle *možnosti (schopnosti, způsobilosti)* jeho«. Je velice třeba všimnout si, že to není služebník s pěti nebo s dvěma hřivnami, nýbrž ten s jednou hřivnou, jenž nic nedělá a je Pánem nazván zlý a lenivý služebník. Protože onen služebník onou hřivnou netěžil, je mu vzata a dána tomu, kdo s hřivnami, které mu byly svěřeny, úsilovně

pracoval. Tímto způsobem obdrží takový služebník ještě více. Čím horlivější jsme v malých věcech, které nám Pán ukládá (tj. které klade před naše nohy), tím spíše nám bude moci dát dělat větší práce; aspoň tehdy, vykonáme-li ty malé práce v poslušnosti a závislosti na NĚm.

Před lety žila v jedné hornaté krajině Ameriky obyčejná služka, která nechodila do školy déle než 3 měsíce. Vydělávala si čtyři dolary, z nichž jeden dávala na shromážděvací místnost, jeden na misi a zbylé dva chudému otci, který musil živit početnou rodinu. Byla největším dárce v celém tom kraji. Večer, často až dlouho do noci, dělala ještě jinou práci, již si vydělala peníze pro vlastní ošacení. To místo navštívil jeden Boží služebník. Protože bylo málo možností k ubytování, dala mu k dispozici svou světničku. Na stole ležela její Bible, kde našel téměř na každé stránce poznámky. Nejvíce se ho však dotkla poznámka při Ev. Marka 16,15, kde je psáno: »Jdouce po všem světě, kažte evangelium všemu stvoření!«, neboť tam bylo na okraji připsáno velkými, zřetelnými písmeny: »Ach, kéž bych to mohla dělat i já!«

Příštího dne s ní o tom promluvil, načež ona se tolik rozplakala, že z ní nemohl dostat ani slovo. Později slyšel vyprávět její životopis. Obrátila se už jako čtrnáctiletá dívka. Když jednou přišla domů, našla doma cedulku s nápisem: »Volání Číny o evangelium«. Odkud ta cedulka přišla, nikdo nevěděl. Avšak od té chvíle byly její myšlenky naplněny Čínou. Plných deset let prosila den co den Pána, aby ji poslal do Číny. Ale teprve nedávno se to změnilo. Přišla totiž k závěru, že se mýlila, a že Pán ji neurčil být misionářkou v Číně, nýbrž misionář-

kou v kuchyni. Od té chvíle prosila takto: »Učiň mne ochotnou, abych byla pro Tebe misionářkou v kuchyni.« A Pán její modlitbu vyslyšel. Deset let toužila po velikých věcech, ačkoli malé věci nezanedbávala. Svědectvím toho byly její peněžní oběti. Nyní však byla učiněna ochotnou dělat naprosto malé věci: jako svědkyně pro Pána svítit právě v tom malém okruhu pomocnice v kuchyni. *Teprve nyní ji Pán mohl použít pro velice požehnané dílo v Číně.* Neboť ten Boží služebník byl přesvědčen, že byl poslán právě do této vesnice, aby té dívce pomohl. Tak se nakonec dostala do Číny. »Kdo jest věrný v mále, i ve mnoze věrný jest« (L 16,10).

Závislost na Pánu

Viděli jsme, že služebníci Páně jsou povoláváni samým Pánem podle Jeho vůle a jedině Jím také vysíláni. Ale to není vše! Sama služba musí být také konána v závislosti na Pánu. »Rozdílná jsou přísluhování, ale tentýž Pán« (1 K 12,5). Služebníci v Ev. Matouše 25 musí skládat počet a odpovídat se před Pánem. V Ev. Marka 6,30 učedníci přišli »a zvěštovali jemu všechno, co činili, i co učili«. Viz k tomu 1. Ep. Korintským 3,10 až 4,5. Abychom mohli učinit zadost této odpovědnosti, obdrželi jsme Ducha Svatého. Tento nás chce vést ve všech věcech, abychom nikdy nedělali svou vůli (Ga 5,17). Toto je zvláště důležité při »službě«. »Kterí Duchem sloužíme Bohu« (nebo: »kteří Duchem Božím sloužíme« — Fp 3,3; viz též Sk 16,6–10). »Ale to vše působí jeden a týž Duch, rozděluje (jednomu) každému obzvláště, jak ráčí« (1 K 12,11). Ve službě tedy jsme vedeni

Duchem Svatým. Avšak službu konáme závisle na Pánu a Jemu odpovědni.

To má mimořádný význam. Předně nám to dává velikou smělost. Jestliže se některý věřící dívá sám na sebe, nemá nikdy smělost něco dělat. Vidí u sebe tolik slabostí a často i nesprávných věcí, že nemá odvahu něco dělat. Ani tehdy, když dobře ví, že od Pána obdržel nějaký dar a že jest Jím povolán; je si hluboce vědom, že nemůže být nástrojem ani k jednomu požehnání. Ještě nikdy nepřišel nějaký hříšník k obrácení skrze slova člověka, a stejně tak nemůže věřící vzít požehnání skrze lidská slova. Jak může někdo vědět, co potřebují lidé, k nimž mluví?

Jestliže se však dáme použít Duchem Svatým, vždy bude výsledkem požehnání. On ví o potřebách, které tu jsou právě v té chvíli, a jak jim vyjít vstříc. On dá těm, kterých použije, vhodná duchovní slova k sdělení duchovních věcí (1 K 2,13).

S tím je zároveň spojena veliká odpovědnost. Musíme se naprosto ve všem nechat vést Duchem Svatým, aby On mohl použít toho, koho chce; neboť jest jen Jeden, kdo má naprostou neomezenou volnost: řídit nás osobně i službu ve shromážděních.

Je naprosto proti Písmu svatému a je to skutečně pohrdání přítomností Ducha Svatého, jestliže si myslíme, že *my* můžeme určovat, kdo má ve shromážděních konat službu. To platí i tehdy, říkáme-li, že ve službě se mohou účastnit všichni, anebo když omezujeme toto právo na jednu nebo několik osob. Jenom Duch Svatý má právo určovat, koho použije. To však znamená, že naší povinností je, abychom byli ve shromážděních hotovi dát se Jím použít, jestliže On to chce.

Je nám jasné, že Duch Svatý ve shromážděních, kde se mluví veřejně, používá těch darů, které k tomu účelu určil sám Pán. Avšak On má také právo používat menších darů, jsou-li někde přítomné dary větší. Pokud jde o modlitbu a děkování anebo navrhování písní, k tomu není třeba žádných darů. To, co lidé mnohdy označují za modlitební dar, bývá zpravidla projev těla. K modlitbě a děkování může Duch Svatý použít každého, jehož duchovní stav je takový, že může být použit.

Jaká tedy spočívá na *každém* z nás odpovědnost, jak na nejmladších, tak i na nejstarších, abychom se ve shromážděních chovali tak, aby Duch Svatý nás mohl použít, a abychom my, jestliže On si to přeje, se použít dali.

Se srdečnými pozdravy

Váš ve službě Páně spojený bratr H. L. H.

Naše místo na zemi

Milí přátelé!

V jednom z minulých dopisů Vám bylo ukázáno naše místo jako věřících před Bohem. Nyní bych chtěl zaměřit Vaši pozornost na naše místo na této zemi. Uvidíme, že také ono je spojeno s Kristem. Nebot' jako jsme byli s Kristem učiněni zajedno, abychom mohli stát před Bohem, jsme také s Kristem ztotožněni před světem. Jinými slovy: Jsme tu postaveni na Jeho místo a tak v Něm stojíme před Bohem. Všem nám bude velmi prospěšné, budeme-li tuto pravdu mít vždy na mysli.

Avšak pokud jde o naše místo na této zemi, jsou dvě stránky, které obě mají veliký význam. První stránka souvisí se světem a druhá se »stany«. »Stany jsou organizované křesťanstvo, které v tomto Božím období cest s člověkem (dispenzací) zaujalo postavení židovství jako vyznávajícího svědectví pro Boha (viz Řím. 11 a srovnej s Mat. 13).

Naše postavení vůči světu

Pán Ježíš řekl Židům: »Vy zdůli jste, já shůry jsem. Vy jste z tohoto světa, já nejsem ze světa tohoto« (J 8,23). Později, když poroučel Svůj lid Otci, řekl: »*Ze světa nejsou, jako i já nejsem ze světa*« (J 17,16). Uvidíte, že Pán Svě učedníky ve 14. – 19. verši staví na Svě vlastní místo vůči světu, jako je v předcházejícím úseku (6. – 13. verš) uvedl do Svěho vlastního postavení vůči Otci. Proto na tomto světě zaujímají Jeho místo – dobře si toho všim-

něte —, protože nejsou z tohoto světa, stejně tak jako On není z tohoto světa; neboť když byli znovuzrozeni, nepatří již světu. Od té chvíle Pán mluví opakovaně o tom, že budou, právě tak jako On, nenáviděni a pronásledováni. Proto např. řekl: »Jestliže vás svět nenávidí, víte (lépe: »vězte«), že mne dříve než vás v nenávisti měl. (Kdy)byste byli ze světa, svět, co jest jeho, miloval by; že však nejste ze světa, ale já ze světa vyvolil jsem vás, proto vás svět nenávidí. Pamatujte na tu řeč, kterou jsem já mluvil vám: není služebník větší nežli Pán jeho. Poněvadž se mně protivili (= mne pronásledovali), i vám se protiviti (= i vás pronásledovati) budou, poněvadž řeči mé šetřili, i vaší šetřiti budou« (J 15,18–20). Apoštol Jan rovněž ukazuje na nejvýš ostrý rozdíl mezi věřícími a světem, když říká: »Víme, že z Boha jsme, ale svět všecken ve zlém leží« (1 J 5,19).

Ale je toho ještě více, než nám dávají nahlédnout tyto důležité oddíly Písma. Každý věřící je Bohem považován za zemřelého a vzkříšeného s Kristem (Ř 6; Ko 3,1–3). Je skrze smrt a vzkříšení Krista v Božích očích dokonalý, ale postaven mimo tento svět, jako Israel byl skrze Rudé moře vyveden z Egypta. Avšak není už »ze světa«, i když je zpět poslán do něho (J 17,18), aby uprostřed světa žil pro Krista. Proto Pavel, zatímco pracoval ve světě pro Krista, mohl říci: »Ale ode mne odstup to, abych se chlubil, leč jedině v kříži Pána našeho Ježíše Krista, skrze něhož jest mi svět ukřižován, a já světu« (Ga 6,14). V kříži Krista viděl, že svět už je odsouzen (J 12,31), a tím, že vztahoval kříž na sebe, se sám považoval za mrtvého — světu ukřižovaného — takže mezi světem a jím bylo naprosté oddělení, jaké může způsobit jenom smrt.

Shrneme-li, co jsme přečetli, vidíme, že křesťan, třebaže je *ve* světě, není *ze* světa. Ve stejném smyslu jako Kristus není ze světa, ani on není ze světa. Patří k novému řádu věcí; nebot' »je-li (ně)kdo v Kristu, nové stvoření jest« (2 K 5,17). Jak už jsme viděli, je ze světa naprosto vyňat smrtí a vzkříšením Krista. Musí se pak od světa držet úplně oddělen. Nesluší se mu připodobňovat se světu (Ga 1,4; Ř 12,2). Ve smýšlení, ve zvyklostech, v jakékoli činnosti a v praktickém životě musí dávat najevo, že není z tohoto světa. Ba ještě více: tím, že na sebe vztahuje kříž, musí se považovat za ukřižovaného světu a mezi dvěma takto odsouzenými věcmi nemůže už být nic přitažlivého. Ale ještě něco: křesťan je v tomto světě na Kristově místě. To znamená, že je v tomto světě pro Krista a jako On. Proto musí o Kristu svědčit a žít prakticky tak, jako žil Kristus (Fp 2,15; 1 J 2,6). Musí počítat s tím, že s ním bude jednáno stejně jako s Kristem. Nikoli snad že bychom měli být jako Kristus ukřižováni. Avšak jsme-li věrní, budeme se ve světě setkávat se stejným odporem jako On. Ano, podle toho, jak budeme věrní v následování Pána, budeme zakoušet i pronásledování. Skutečnost, že věřící v dnešní době zakoušejí tak málo nenávisti, má svou příčinu v tom, že nejsme od světa dostatečně odděleni. Dříve než budu uvažovat o druhé stránce této otázky, nemohu opomenout důrazně Vám poukázat na nutnost přerušit jakékoli pojítka, které vás mravně spojuje se světem. Stačí k tomu jen trochu moudrosti, abyste pochopili, že duch světa, přizpůsobování se světu se rychle šíří v Církvi Boží a že se tím někteří chlubí dokonce u stolu Páně. Jak zneuct'ují, ano, jak bolestné je to pro Něho, kolem Něhož jsme shromážděni, abychom

zvěstovali Jeho smrt! Jakým napomenutím je to všem svatým, aby se pro to před Bohem kořili a aby znovu pokorně prosili o milost a žili více pro Něho, úplněji byli oddělení, aby tak svět sám viděl, že patříme Jemu, kterého oni zavrhli, vyvrhli a ukřižovali.

Jak málo je mezi námi těch, kteří mají mysl takového Pavla, jenž toužil po »společnosti (= obecenství) utrpení jeho«, aby »byl připodobněn smrti jeho«, vyhlížeje již vstříc oslavenému Kristu, Předmětu svého srdce a konečnému cíli své naděje.

Kéž by Pán nám i všechněm svatým uděloval více takové oddanosti Pánu v úplnějším oddělení od světa.

Naše postavení vůči »stanům«

V Ep. Židům čteme: »Neboť kterých zvířat krev vnášena bývá za hřích do svatyně skrze nejvyššího kněze, těch pálena bývají těla vně za stany. Proto i Ježíš, aby posvětil lidu Svou vlastní krví, vně za branami trpěl. Vyjděme tedy k němu ven ze stanů, pohanění jeho nesoouce« (Žid 13,11–13).

V tomto oddílu lze zcela jasně rozeznat dvě věci: 1. Krev oběti za hřích byla vnesena do svatyně. 2. Těla obětních zvířat byla spalována venku za stany.

A tu apoštol ukazuje, že obě ty věci odpovídají smrti Krista, ano, že On je pravým protějškem těchto obětí.

V tom ale vidíme také obě stránky postavení věřícího: jednak jeho místo před Bohem ve svatyni, kam ho uvedla krev, a dále jeho místo na zemi, mimo stany, kde Kristus trpěl. Jak již bylo řečeno, jsme v Kristu před

Bohem učinění s Ním zajedno a oděni veškerou cenou Jeho přijemnosti (vzácnosti). Avšak jsme také na této zemi s Ním učinění zajedno v Jeho hanbě a zavržení. *Proto místo věřícího je venku za »stany«*. Vždyť pisatel Epištoly také říká: »Vyjděme tedy k Němu ven ze stanů, pohanění jeho nesouce.«

Možná, že se mne zeptáte: »Co jsou to stany?« Z oddílu, který jsme právě přečetli, jasně plyne, že u těch »stanů« (tj. tábora, ležení) jde o židovství. Co tomu však odpovídá dnes? Židovství bylo od Boha a zaujímal na zemi postavení svědectví pro Něho. Židovství však selhalo, a když nakonec zavrhl Krista, bylo po kázání apoštolů odstaveno. Jeho místo zaujalo křesťanství, jak nás tomu učí 11. kapitola Epištoly Římanům. »Stany« (tábor, ležení) jsou dnes organizované křesťanstvo, formální vyznávající církev. Ted' ale možná namítnete: »Proč tedy jsme vybízeni vyjít ven ze »stanů«?« Kvůli jejímu úplnému selhání jakožto svědectví pro Boha. »Kdo má uši, slyš, co Duch praví církvím« (Zj 2,11 aj.).

Činí nás jistým a zároveň je naší odpovědností, abychom vše, co si činí nárok, že je od Boha, zkoušeli pomocí psaného Božího slova. Zkusíme-li tím všechna pojmenování (denominace, konfesse), ukážou se nám jako neposlušná a chybná. Proto věřícímu, který chce jednat podle Božích myšlenek, nezbývá jiné, než zaujmout své místo »mimo«, v oddělení ode všeho zmatku a všeho bludu této zlé doby, společně se všemi, kteří se – poslušní Jeho Slova – jednoduše shromažďují ke jménu Pána Ježíše (Mt 18,20).

V této souvislosti je velice poučná 33. kapitola 2. Mojžíšovy knihy. Když Mojžíš sestoupil s hory (2 M 32),

viděl, že všechen lid upadl do modlářství. Když se pak navrátil, aby orodoval za lid, vrátil se zpět se zlou zprávou pro ně. »Vzav pak stánek, rozbil jej sobě vně za stany, vzdáliv se od tábora, a nazval jej stánkem úmluvy (nebo: »stánek shromáždění«). Tedy kdokoli hledal Hospodina, ven choditi musil k stánku úmluvy, který byl vně za stany« (2 M 33,7). Mojžíš tak jednal v přítomnosti odpadlého lidu, protože znal Boží myšlenky. V tomto příběhu nalézáme mravní obraz naší doby. Jako takový bych Vám jej chtěl doporučit k zevrubnému uvážení.

Ale už jsem Vám toho napsal dosti, abyste rozuměli místu věřícího na zemi. Na jedné straně jsme viděli oddělení od světa a na druhé straně oddělení od »stanů«. Zaujmeme-li takové místo, ponese to s sebou to, že budeme jednou stranou nenáviděni a od té druhé v pohrdání. A bude-li tomu tak, budeme našemu chvályhodnému Pánu stále podobnější. V Epištole Židům je to nazváno »pohanění Jeho«. Nelekejme se toho prvního a rovněž se nestyd'me za to druhé. Naopak spíše se radujme, že jsme byli váženi za hodné trpět pohanění pro Jeho jméno (Sk 5,41).

Se srdečnými pozdravy

Váš bratr v Pánu E. Dennet.

Máte nějaké otázky? Napište nám.

Rádi Vám odpovíme.

POSEL POKOJE A RADOSTI,

pošt. přihrádka č. 21,

530 03 – PARDUBICE 3.

Seznam používaných zkratk biblických knih (používaných za citacemi v závorkách)

1 M	1.Mojžíšova	Jl	Joel
2 M	2.Mojžíšova	Am	Amos
3 M	3.Mojžíšova	Abd	Abdiáš
4 M	4.Mojžíšova	Jon	Jonáš
5 M	5.Mojžíšova	Mi	Micheáš
Joz	Jozue	Na	Nahum
Sd	Soudců	Abk	Abakuk
Rt	Rut	Sf	Sofoniáš
1 S	1.Samuele	Ag	Aggeus
2 S	2.Samuele	Za	Zachariáš
1 Kr	1.Královská	Mal	Malachiáš
2 Kr	2.Královská		
1 Pa	1.Paralipomenon	Mt	Matouš
2 Pa	2.Paralipomenon	Mk	Marek
Ezd	Ezdráš	L	Lukáš
Neh	Nehemiáš	J	Jan
Est	Ester	Sk	Skutky apoštolské
Jb	Job	Ř	Římanům
Ž	Žalmy	1 K	1.Korinským
Př	Příslaví	2 K	2.Korinským
Kaz	Kazatel	Ga	Galatským
Pís	Píseň písní	Ef	Efezským
Iz	Izaiáš	Fp	Filipským
Jr	Jeremiáš	Ko	Kolosským
PL	Pláč Jeremiášův	1 Te	1.Tesalonickým
Ez	Ezechiáš	2 Te	2.Tesalonickým
Da	Daniel	1 Tm	1.Timoteovi
Oz	Ozeáš	2 Tm	2.Timoteovi

Tt	Titovi	1 J	1.Janova
Fm	Filemonovi	2 J	2.Janova
Žid	Židům	3 J	3.Janova
Jk	Jakubova	Ju	Judova
1 Pt	1.Petrova	Zj	Zjevení
2 Pt	2.Petrova		